

הקדמת ספר הזוהר

התעוררות לקריאה ולימוד בספר הזוהר הקדוש ממעלות העוסק בספר
הזוהר בקצרה תפילה קודם לימוד הזוהר רבי חזקיה א. א. ב. ג. ד. ה. ו. ז. ח. ט. י. יא. יב. יג. יד. יז:

התעוררות לקריאה ולימוד בספר הזוהר הקדוש

מרגלית יקרה, אוצר קדוש ונעלה העניק השי"ת ברוב חסדו לעמנו עם סגולה, והוא **ספר הזוהר הקדוש**, שנתחבר בקדושה עליונה ע"י התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א. ובזכות הקריאה והלימוד בספר הזוהר הקדוש מובטח לנו שנוזכר ונגאל ברחמים ללא צרות וייסורים רח"ל. דבר זה מבואר בספר הזוהר הקדוש מפי קודשו של משה רבנו ע"ה "הרעיא מהמנא" אשר היה נגלה לרבי שמעון בר יוחאי ולחבריו במעמד מלא הוד ומגלה להם סתרי תורה.

וכך אומר משה רבנו ע"ה לרשב"י זיע"א בזוה"ק פרשת נשא, "בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזוהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי"

ביאור הדברים: בזכות החיבור שלך ספר הזוהר הקדוש יצאו בני ישראל מן הגלות ברחמים! ללא צרות וייסורים וללא צער חבלי משיח.

ואף משמים הסכימו על כך !!! בספר תיקוני הזוהר מבואר שבשעה שאליהו הנביא זכור לטוב נגלה לרבי שמעון בר יוחאי ולחבריה קדישא שעמו ולמד עמהם סתרי תורה בענין תיקוני נשמות, יצאה בת קול משמים ואמרה להם כמה רב כוחו וקדושתו של רבי שמעון בר יוחאי בעולם ואח"כ הוסיפה ואמרה נבואה בזו הלשון "וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חיבורא דילך כד יתגלו לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא ובגינה" "וקראתם דרור בארץ"

ביאור הדברים: כמה בני אדם למטה יתפרנסון מזה החיבור שלך כאשר יתגלה למטה בדור האחרון בסוף הימים ובזכותו יתקיים הפסוק "וקראתם דרור בארץ" המרמז על הגאולה השלימה.

וכאור לעינים ביאורו של השל"ה הקדוש שכתב על כך "הנה מבואר מכאן שחיבור הזהר היה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא הדור האחרון בסוף הימים שאז יתגלה לתחתונים ובזכות העוסקים יבוא משיח כי אז תמלא הארץ דעה בסיבתו אשר זה תהיה סיבה קרובה לביאתו וזה שאמר ובגינה "ושבתם איש אל אחוזתו וכו' כדי שבזכות זה יגאלו ישראל, כשם שלא נגאלו ישראל ממצרים עד שהוצרך הקב"ה לקדשם בדם הפסח ובדם המילה כן הגאולה העתידה לא יהיה הגאולה עד שיזכו לתוספת הקדושה הזו והוא רצון האל יתברך ואשרי הזוכה בה" (עשרה מאמרות מאמר ראשון, שני לוחות הברית)

כמו כן בנוסף למעלה הנפלאה של קירוב הגאולה ברחמים מסוגל הלימוד והקריאה בספר הזוהר הקדוש לבטל כל גזירות קשות ולהיות כחומה בצורה מפני כל צרה רח"ל.

גאון ישראל הרמח"ל רבנו משה חיים לוצטו זצוק"ל זיע"א בעל ה"מסילת ישרים" ועוד, תיקן בישיבתו סדר לימוד מיוחד של גירסא בספר הזוהר הקדוש במשמרות ללא הפסק כלל, מעלות השחר עד שקיעת החמה וקבע דבר זה כתקנה הראשונה בישיבתו, וכותב על מעלת הדבר באגרת לחכמי ישראל בזאת הלשון " זאת העצה היעוצה לכל קהילות קודש להנצל מרשת זו טמנו שונאיהם ובודאי היה להם לפקח על זאת ולא יחדלו כי רב הדבר ועצום מאוד

... ועתה אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גוים כי אני אלמלא נתיישר חיילי הייתי קובע דבר זה בכל מקום ומקום אבל כבוד תורתכם יקח את העצה הזאת ויהיה לו לזכות כי אין כמוה לטובה לכל ישראל וכל אחד במקומו יכול לעשותו כי לא דבר קשה הוא כלל"

מי לנו גדול כרמח"ל זיע"א אשר היה בקי עצום בכל מכמני התורה ולא מצא עיצה לבטל גזירות מעם ישראל אלא את העצה הזו, לימוד בספר הזוהר ברצף ללא הפסק, שבכוח הקדושה העליונה של ספר הזוהר הקדוש לבטל כל גזירות ולקרב הגאולה ברחמים.

למזהיר ולנזהר

האמת היא שדי בדברים שהבאנו עד עתה לעורר את הלבבות לקריאה ולימוד בספר הזוהר הקדוש, וכי ימצא חלילה יהודי אשר לא רוצה לפעול על מנת לקרב גאולת ישראל ברחמים ולבטל כל גזירות קשות רח"ל. אלא, שלצערינו הרב, כלל גדול ונורא הוא, שכפי קדושתו ומעלתו של הדבר כך יש יצר הרע שמנסה להתנגד לכך בכל כוחו. דבר זה בולט וזועק לשמים בפרט בנושא הקריאה והלימוד בספר הזוהר הקדוש, היצר הרע שיודע בוודאות שע"י הקריאה והלימוד בספר הזוהר הקדוש, הוא נדחה מן העולם ומתבטלת ממשלתו לעד וכל מציאות העולם משתנה ומתקרבת בצעדי ענק לקראת הגאולה השלימה ברחמים, משקיע

מאמצים מיוחדים להחדיר דעות שטות והבל הפך האמת ממש, ואף לא בוחל כדרכו בשקרים ובהפחדות, והעיקר שמטרתו תושג ותאבד טובה מישראל חלילה וחס. כדרכו של היצר הוא פונה לכל אדם בשפתו שלו וכביכול מתוך דאגה עמוקה ואהבה.

לאחד - שאיננו מבין את לשון הזוהר טוען כנגדו מה התועלת בקריאתך הרי אינך מבין כלום.

לשני - שעוסק כל יומו בלימוד ש"ס ופוסקים טוען הרי אינך מקובל כשתסיים ללמוד את כל הש"ס והפוסקים אז תמצא זמן גם ללמוד בספר הזוהר, כעת זה ביטול תורה.

לשלישי - שעדין רחוק מקיום המצוות טוען מה לך ולספר הזוהר הקדוש הזה? זה, לא בשבילך כלל!

לרביעי - המחפש כל טענה להתחמק מקיום חובותיו טוען אסור לקרוא בספר הזוהר! ומי שיעיז, ישתגע. השמר נפשך והתרחק מזה הספר.

בראשונה נבאר כי אף גירסא בעלמא - קריאה ללא הבנה כלל בספר הזוהר הקדוש מעלתה גדולה ונשגבה ופועלת רבות ונצורות.

משל למה הדבר דומה - לרופא הנותן תרופה לאדם הנזקק לה אף על פי שאדם זה אינו מבין כלום בחכמת הרפואה, מכיון שלקח תרופה מרופא מומחה שבקי ויודע בחכמת הרפואה התרופה מועילה לו והוא בס"ד מתרפא וקם מחוליו, נכון גם הדבר לגבי הקריאה בספר הזוהר, אפילו שהקורא לא מבין כלל את אשר הוא מוציא מפיו, הקדושה העליונה הטמונה במילים של ספר הזוהר הקדוש פועלת בקורא אותם את פעולתה וזוכה לכל המעלות שנאמרו לגבי העוסק בספר הזוהר הקדוש. (גורי הארי ז"ל, החיד"א, פלא יועץ, דגל מחנה אפרים, רבי חיים פלאגיי, שו"ת ישכיל עבדי, שו"ת פרחי כהונה, ועוד.) כמו כן גם תלמידי חכמים ובני ישיבות העוסקים כל זמנם בלימוד התורה, צריכים להקדיש בכל יום זמן לקריאת מס' דפים בספר הזוהר, שזכות הקריאה הזאת, מלבד כל מעלותיה לכלל ישראל תועיל להם ביותר שיזכו להבין את לימודם ולזכרו, וכן להתעלות רוחנית גדולה.

מרון רבינו יוסף חיים זיע"א בעל הבן איש חי מבאר את מאמר הגמרא "כל העוסק בתורה מבפנים תורה מכרזת עליו מבחוץ" שכל העוסק בחלק הפנימי של התורה זוכה ומאירות עיניו בחלק הנגלה של התורה. ואף מו"ר הגאון הגדול רבי בן ציון אבא שאול זצוק"ל זיע"א היה מורה לתלמידיו בעודם בחורים צעירים לקרא בכל יום מס' דפים בספר הזוהר שזה יעזור לפתוח את הלב לתורה ולזכך הנפש, והוסיף עוד ואמר כי ספר הזוהר הקדוש מלא וגדוש במוסר ומלהיב ביותר לעבודת הי"ת וזהו ספר המוסר הטוב ביותר. אנחנו רואים בעינינו מעשה רב מגדולי ישראל ממש אשר היה מיקר את זמנו מכל יקר ודואג ומיצר על כל רגע של ביטול

תורה חלילה שהורה לתלמידיו בעודם צעירים לימים לקבוע זמן בכל יום לקריאה בזוהר הקדוש. ניתן להאריך על כך בעוד עובדות רבות אך די בכך למבין

ולאותו אח יקר שעדין לא זכה לקיים את כל מצוות ה' בכל דקדוקיהם ואפילו שעדין הוא רחוק כפשוטו גם הוא צריך להשתדל ולקרוא בכל יום בספר הזוהר הקדוש, שע"י הקריאה תזדכך נפשו ותטהר מכל זוהמה ויימשך בעבותות אהבה לעבודת ה' יתברך כנודע בספרים הקדושים ומגורי האר"י ז"ל ובאשר לטענה הרביעית - המשמשת מפלט לאותם שלא בודקים כלל במה מדובר, אם אוזנם כרויה לשמוע, ניתן להסביר ולבאר להם כי דעה זו היא ההיפך הגמור לאמת ובאה להרחיקם חלילה מהטובה הגדולה שיכולים לזכות בה! ספר הזוהר הקדוש - הוא המרפא לנפש הגדול ביותר שקיים! בכח הקריאה בו לטהר ולקדש את נפש האדם ולרפאה מכל חולי ומכל מידות רעות ותאוות רעות רח"ל עד שהיא מאירה ומזהירה באור קדוש ועליון. וכל האזהרה אודות לימוד הקבלה וההגבלות על כך לא נאמרו כלל ועיקר על לימוד פשט הזהר ומוסריו ועל הקריאה בו. אלא נאמרו על לימוד בכתבי האר"י ז"ל שער הכוונות, שער הגלגולים, עץ חיים וכו' אשר ללימודם נצרכת הכנה גדולה ואזהרות גדולות. ולכן אין בכך כל חשש, ותוכל לצמוח מכך רק טובה וברכה לאדם עצמו ולכלל ישראל.

לסיום פרק זה נוסיף ונבאר כי גם נשים שככלל פטורות מעסק התורה ומחויבות ללמוד רק את ההלכות שנשים מצוות בהם, גם הן אם תרצינה לקרוא בזמן הפנוי בספר הזוהר הקדוש בכדי לזכות למעלות הנפלאות הטמונות בו, ולהשרות שכינה בבתיהן רשאויות לעשות כן. ואדרבא גדולי הדור העידו שאמם היתה קוראת בכל יום בספר הזוהר הקדוש בנוסף לתפילות ולקריאת התהילים היומית ואף ישנן שהיו מסיימות את כל ספר הזוהר הקדוש מדי שנה ועורכות סעודה לתלמידי חכמים באותו היום.

ממעלות העוסק בספר הזוהר בקצרה

- מקרב גאולת ישראל ברחמים
- מבטל גזירות קשות
- זוכה לטהר ולקדש את נשמתו שתאיר ותזהיר באור נפלא ומזככה מכל סיג ופגם עד שמרפאה ממש.
- מרחיק מעצמו כל המקטרגים ויצר הרע.
- ישמר ממקרים רעים בעולם הזה ובעולם הבא.

- ינצל מתאוות רעות וממדות רעות.
- הרי הוא כהוגה ומפרש את השם שיש בכוחו לעשות ניסים.
- יזכה לחזות בנועם ה'.
- ניצל מטמטום הלב והופך לב האבן ללב מאיר ומבין.
- זוכה להבין את לימודו ומתקיים בידו.
- לימוד בספר הזוהר הקדוש לע"נ נפטרים מסוגל ביותר לתקן נשמתם ולהעלותה למקומה העליון ולהצילה מכל דינים.
- "כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק" מעורר את זכותו של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א ובזכותו יושע בכל הנצרך לו.
- תיבת "ורפאתיו" עולה בגימ' (703) כמנין שמעון בר יוחאי (703) ובזכותו נמשכת רפואה לאדם
- ועל ידי זה יושפע שפע רב בכל העולמות ראשי תיבות רשב"י שהעוסק בתורתו יזכה בס"ד לשפע רב רוחני וגשמי.
- בברכת התורה, ובתפילה לגאולה ברחמים בקרוב אמן הצב"י בניהו
יששכר שמואלי יצ"ו

תפילה קודם לימוד הזוהר

ריבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות, מודים אנחנו לפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, בקידה ובהשתחויה, שקירבתנו לתורתך ולעבודתך, עבודת הקודש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנחנו, מה חיינו, אשר עשית עימנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול ותסלח לכל חטאותינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבינך.

ובכן יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוון לבבנו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אוזנך לדברינו אלה, ותפתח לבבנו הערל בסודות תורתך, ויהיה לימודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך כריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתנו. ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים, אשר על ידם גילית דבריך אלה בעולם. וזכותם וזכות אבותם וזכות תורתם ותמימותם וקדושתם, יעמוד לנו לבל ניכשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנחנו לומדים, כמאמר נעים זמירות ישראל: "גל עיניי ואביטה נפלאות מתורתך".

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, ה' צורי וגואלי.

כי ה' יתן חוכמה מפיו דעת ותבונה.

ריבון עלמין דאנת הוא מגלה עמיקתא ומסתרתא וגלי רזיא. יהא רעוא מן קדמדך לאסברא מלין בפומנא. ולקיימא בנא מקרא שכתוב "ואנוכי אהיה עם פיך והוריתיך אשר תדבר". ולא ניעול בכיסופא קדמדך. ונזכה לשמוע רזין עלאין דאורייתא, מפומא דרישא דמתיבתא עילאה אמן כן יהי רצון אמן סלה.

חזקיה

רבי

דף א ע"א

(דף א ע"א) רבי חזקיה פתח, כתיב, (שיר השירים ב) (פנחס רלג, ופי תשא קפט) כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים. מָאן שׁוֹשְׁנָה, דָּא כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל. (בגין דאית שושנה ואית שושנה), מָה שׁוֹשְׁנָה דְאִיהִי בֵּין הַחוּחִים אִית בֵּה סוּמְק וְחוּר, אוּף כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל אִית בֵּה דִין וְרַחֲמֵי. מָה שׁוֹשְׁנָה אִית בֵּה תְּלִיסַר עֲלִין, אוּף כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל אִית בֵּה תְּלִיסַר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי דְסַחְרִין לֵה מְכַל סְטְרָהָא. אוּף אֱלֹהִים דְּהָכָא (נשא דף קלא ב, וקלח, וקמז) (שמות קפו א) מְשַׁעְתָּא דְאֲדַכְר אֲפִיק תְּלִיסַר תִּיבִין לְסַחְרָא לְכְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל וּלְנִטְרָא לֵה.

וּלְבַתֵּר אֲדַכְר זְמַנָּא אַחְרָא. אֲמַאי אֲדַכְר זְמַנָּא אַחְרָא. בְּגִין לְאַפְקָא חֲמִשׁ עֲלִין תְּקִיפִין דְּסַחְרִין לְשׁוֹשְׁנָה. (פנחס רלג וצ"ע בקז א), וְאֲנוּן חֲמִשׁ אַקְרוּן יְשׁוּעוֹת. וְאֲנוּן חֲמִשׁ [חֲמִשִּׁין] תְּרַעִין. וְעַל רְזָא דָּא כְּתִיב (תהלים קטז) (תרומה קס"ט) כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׁא דָּא כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה אֲצִטְרִיד לְמַהֲוִי עַל חֲמִשׁ אֲצַבְעוֹן וְלֹא יִתִּיר. כְּגוֹוְנָא דְשׁוֹשְׁנָה דִּיתְבָּא עַל חֲמִשׁ עֲלִין תְּקִיפִין דִּוְגָמָא דְחֲמִשׁ אֲצַבְעוֹן. וְשׁוֹשְׁנָה דָּא אִיהִי (תרומה קלא) כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה. מְאֱלֹהִים תְּנַנְנָא עַד אֱלֹהִים תְּלִיתָאָה חֲמִשׁ תִּיבִין. מְכָאן וּלְהֶלְאָה אוּר דְּאֲתַבְּרִי וְאֲתַנְנִיז וְאֲתַכְּלִיל בְּבְרִית הַהוּא דְּעָאֵל בְּשׁוֹשְׁנָה (ס"א דא) וְאֲפִיק בֵּה זְרַעָא. וְדָא אַקְרִי עַץ עוֹשֶׂה (סב ב) פְּרִי אֲשֶׁר זְרַעוּ בּוֹ. וְהַהוּא זְרַע קִימָא בְּאוֹת בְּרִית מִפְּשֵׁ. וּכְמָה דְּדִיוֹקְנָא דְּבְרִית אֲזַדְרַע בְּאַרְבְּעִין וּתְרִין זְוִיגִין הַהוּא (נ"א דההוא) זְרַעָא, כְּדִ אֲזַדְרַע שְׁמָא גְּלִיפָא מְפָרֵשׁ בְּאַרְבְּעִין וּתְרִין אֲתוּן דְּעוֹבְדָא

דף א ע"ב

בְּרַאשִׁית, רְבִי שְׁמַעוֹן פְּתַח (שיר השירים ב) (צז א, לט ע"ב, ויקרא ד ב, לקמן ה) הַנְּצַנִּים נְרָאוּ בְּאַרְץ. הַנְּצַנִּים, דָּא עוֹבְדָא דְּבְרַאשִׁית, נְרָאוּ בְּאַרְץ אִימְתִי, בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, דְּכְתִיב וְתוֹצֵא הָאָרֶץ כְּדִין נְרָאוּ בְּאַרְץ. עַת הַזְּמִיר הִגִּיעַ, דָּא יוֹם

רביעי דהוה ביה זמיר עריצים, מארת חסר. וקול התור, דא יום חמישי, דכתיב ישרצו המים וגו' למעבד תולדות. נשמע, דא יום ששי דכתיב נעשה אדם. דהוה עתיד למקדם עשיה לשמיעה, דכתיב (דף א ע"ב) הכא נעשה אדם, וכתיב התם נעשה ונשמע. בארצנו, דא יום שבת דאיהו דוגמת ארץ החיים.

(שהוא עולם הבא. עולם הנשמות עולם הנחמות). (נ"א דבר אחר) הנצנים אליו אנון אבהו דעאלו במחשבה ועאלו בעלמא דאתי ואתגניזו תמן. ומתמן נפקו בגניזו ואטמירו גו (נ"א בהו) נביאי קשוט. אתיליד יוסף ואטמירו ביה, עאל יוסף בארעא קדישא ונציב לון תמן, וכדון נראו בארץ ואתגלו תמן. ואימתי אתחזון, בשעתא דאתגלי קשת בעלמא. דהא בשעתא דקשת אתחזי כדון אתגלון אנון, ובההיא שעתא עת הזמיר הגיע עדן לקצף חיבין מעלמא. אמאי אשתזיבו, בגין דהנצנים נראו בארץ, ואלמלא דנראו לא אשתארוו בעלמא, ועלמא לא אתקים.

ומאן מקים עלמא וגרים לאבהו דאתגלון, קל ינוקי דלעאן באורייתא, ובגין אנון רבין דעלמא, עלמא אשתזיב. לקבליהון, (שיר השירים א) תורי זהב נעשה לך, אליו אנון ינוקי רבין עולמין דכתיב, (שמות כ"ה) ועשית שנים כרובים זהב.

בראשית רבי אלעזר פתח (ישעיה מ) שאו (דף ל' א) מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. שאו מרום עיניכם לאן אתר, לאתר דכל עינין תלגאן ליה. ומאן איהו, פתח עינים. ותמן תנדעון דהאי סתים עתיקא דקימא לשאלה. ברא אלה. ומאן איהו. מ"י. ההוא (שמות ק"מ א) דאקרי מקצה השמים לעילא. דכלא קימא ברשותיה. ועל דקימא לשאלה ואיהו בארץ סתים ולא אתגללא, אקרי מ"י, דהא לעילא לית תמן שאלה. והאי קצה השמים אקרי מ"י.

ואית אחרא לתתא ואקרי מ"ה. מה בין האי להאי, אלא קדמא סתימא דאקרי מ"י קימא (תרומה קל"ח א', ויקהל ר"א, בהעלותך קמ"ח ב', ולהלן ט' א', י"ו, קס"ז א', שמות קנ"ז) לשאלה, כיון דשאל בר נש ומפשפש לאסתפללא ולמנדע מדרגא לדרגא עד סוף כל דרגין, כיון דמטי תמן, מ"ה. מה ידעת, מה אסתפללתא, מה פשפשתא, הא פלא סתים כדקדמיתא.

ועל רזא דנא כתיב, (איכה ב) מה אעידך מה אדמה לך. כד אתחריב בי מקדשא נפק קלא ואמר מה אעידך (נ"א ומה [מה] אדמה לך, בההוא מ"ה אעידך) בכל יומא ויומא, [והא] אסהידת בך מיומין קדמאין דכתיב, (דברים ל) העדתי בכם היום את השמים ואת הארץ. ומה אדמה לך בההוא גונא ממש עטרית לך בעטרין קדישין עבדית לך שלטנו על עלמא דכתיב, (איכה ב) הזאת העיר ש"אמרו" כלילת"י יפ"י וגו' קרינא לך (תהלים קכ"ב) ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה.

(איכה ב) מָה אֲשׁוּה לָךְ. כְּגוֹוָנָא דְאַנְתָּ יִתְבָּה, הֲכִי הוּא כְּבִיכּוֹל לְעִילָא. כְּגוֹוָנָא דְלֹא עָאֲלִין הֲשִׁתָּא בְּךָ עֲמָא קְדִישָׁא בְּסִדְרִין קְדִישִׁין, הֲכִי אֲוִמִינָא לָךְ דְלֹא אִיעוּל אֲנָא לְעִילָא עַד דִּיעֲלוּן בְּךָ אֲכִלוּסְךָ לְתַתָּא. וְדָא אִיהוּ נְחֻמָּה דִּילְךָ הוֹאִיל דְדִרְגָא דָא אֲשׁוּה לָךְ בְּכֻלָּא. וְהֲשִׁתָּא דְאַנְתָּ הֲכָא גְדוּל פִּיִּם שְׁבִרְךָ. וְאִי תִימָא דְלִית לָךְ קְיִימָא וְאַסּוֹתָא, מִיִּי (שְׁמוֹת רַל"ב) יִרְפָּא לָךְ, וְדָאִי הֵהוּא דִרְגָא סְתִימָאָה עֲלָאָה דְכֻלָּא קְיִימָא בֵּיהּ יִרְפָּא לָךְ וְיִוְקִים לָךְ.

מִיִּי קְצָה הֲשִׁמִּים לְעִילָא, מִיִּי וְעַד קְצָה הֲשִׁמִּים לְתַתָּא (קְצָה הֲשִׁמִּים לְתַתָּא). וְדָא יִרִית יַעֲקֹב דְאִיהוּ מְבָרִיחַ מִן הַקְצָה אֶל הַקְצָה, מִן הַקְצָה קְדָמָאָה דְאִיהוּ מִיִּי, אֶל הַקְצָה בְּתַרְרָאָה דְאִיהוּ מִיִּי, בְּגִין דְקָאִים בְּאַמְצָעִיתָא. וְעַל דָּא מִי בְרָא אֱלֹהִים.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּנֵי פְּסוֹק מִילְךָ וְיִתְגַּלִּי סְתִימָא דְרָזָא עֲלָאָה דְבְּנֵי עֲלָמָא לֹא יִדְעִין. שְׁתִּיק רַבִּי אֶלְעָזָר. בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְקָאִים רַגְעָא (נ"א שְׁעֵתָא) חֲדָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר מֵאִי אֱלֹהִים. אִי תִימָא כְּכַבִּיָּא וּמְזִלִי, הָא אֲתִהֲזָאן תַּמּוֹן תְּדִיר. וּבְמִיִּי אֲתִבְרִיאָו כְּמָא דְאַתָּ אָמַר, (תַּהֲלִים לֵג) בְּדָבָר יִי שְׁמִים נַעֲשׂוּ. אִי עַל מְלִין סְתִימִין לֹא לְכַתּוּב אֱלֹהִים דְהָא אִיתְגַּלְיָא אִיהוּ. אֶלָּא רָזָא דָּא לֹא אֲתִגַּלְיָא בְּרַ יוֹמָא חַד דְהוֹינָא עַל כִּיף יַמָּא, וְאַתָּא אֱלִיהוּ וְאָמַר לִי רַבִּי, יִדְעֵתָּ מָה הוּא, מִי בְרָא אֱלֹהִים. אֲמִינָא לִיה אֱלִין שְׁמִיָּא וְחִילְהוֹן עוּבְדָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִית לִיה לְבַר נֶשׁ לְאַסְתְּכֻלָּא בְּהוּ וּלְבִרְכָא לִיה דְכַתִּיב, (תַּהֲלִים ח) כִּי אֲרָאָה שְׁמִיךָ מַעֲשֶׂה אֲצַבְעוֹתֶיךָ וְגוֹ' יִי אֲדוֹנֵינוּ מָה אֲדִיר שְׁמִיךָ בְּכָל הָאָרֶץ.

דף בע"א

אָמַר לִי רַבִּי מֵלֶה סְתִימָא הָוָה קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְגַלִּי בְּמַתִּיבְתָּא עֲלָאָה וְדָא הוּא. בְּשַׁעֲתָא דְסְתִימָא דְכָל סְתִימִין בְּעָא לְאַתְגַּלְיָא, עֲבַד בְּרִישָׁא נְקוּדָ"ה (לַחֲלוֹן ט"ו א', מִשְׁפָּטִים ק"ה א', ט' ב', שְׁמוֹת רַכ"ו ב', רַכ"ח א) חֲדָא, וְדָא סְלִיק לְמַהוּי מַחֲשָׁבָה. צִייר בְּהָ כָּל צִיּוּרִין. חֲקַק בְּהָ כָּל גְּלִיפִין.

וְאֶגְלִיף גּוֹ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא סְתִימָא גְּלִיפּוֹ דְחַד צִיּוּרָא סְתִימָאָה קְדָשׁ קְדִישִׁין בְּנִינָא עֲמִיקָא דְנִפְקַ מְגוֹ מַחֲשָׁבָה וְאַקְרִי מִיִּי שִׁירוּתָא (נ"א רַאשִׁיתָא) לְבִנְיָנָא. קְיִימָא וְלֹא קְיִימָא. עֲמִיק וְסְתִים בְּשַׁמָּא. לֹא אֲקָרִי אֶלָּא מִיִּי. בְּעָא לְאַתְגַּלְיָא וְלֹאֲתִקְרִי בְּשַׁמָּא (דָּא) וְאַתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ יִקְרַ דְנִהִיר וּבְרָא אֱלֹהִים, וְסְלִיק אֱלִיָּה בְּשַׁמָּא. אֲתַחֲבְרוּן אֲתוּוֹן אֱלִין בְּאֱלִין וְאַשְׁתַּלִּים בְּשַׁמָּא אֱלֹהִים. וְעַד לֹא בְרָא אֱלֹהִים לֹא סְלִיק בְּשַׁמָּא אֱלֹהִים. וְאַנּוּן דְחָבוּ בְּעִגְלָא (נ"א בַּעֲלָמָא). עַל רָזָא דְנָא אָמְרוּ (שְׁמוֹת לֵב) אֱלֹהִים אֱלֹהִיךָ יִשְׂרָאֵל.

וּכְמָה דְאַשְׁתַּתַּף מִיִּי בְּאֱלֹהִים, הֲכִי הוּא שְׁמָא דְאַשְׁתַּתַּף תְּדִיר. וּבְרָזָא דָּא אֲתַקִּיִּים עֲלָמָא. וּפְרַח אֱלִיהוּ וְלֹא חֲמִינָא לִיה. וּמְנִיָּה יִדְעָנָא מֵלֶה (דָּא)

דְּאוּקִימָנָא (וקאימנא) עַל רְזָא וְסִתְרָא דִּילָהּ. אֲתָא רַבִּי אֲלֵעָזָר וְכִלְהוּ חֲבֵרַיָּא וְאַשְׁתַּטְחוּ קַמִּיהּ. בָּכוּ וְאָמְרוּ אֲלֵמָלָא לָא אֲתִינָא לְעֵלְמָא אֲלָא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל דָּא שְׁמִיָּא וְחִילִיהוֹן בְּמִיָּה אֲתַבְּרִיאוּ, דְּכִתִּיב (תהלים שם) כִּי אֲרָאָה שְׁמִיָּד מַעֲשֵׂה אֲצַבְעוֹתֶיךָ וְגוֹ' וְכִתִּיב, (תהלים שם) מִיָּה אֲדִיר שְׁמִיָּד בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנְהַ" הוֹדָד" עַל" הַשְּׁמַיִם", עַל הַשְּׁמַיִם אִיהוּ לְסִלְקָא בְּשָׂמָא. בְּגִין דְּבָרָא נְהוּרָא לְנְהוּרִיהּ וְאַתְלַבֵּשׁ דָּא בְּדָא וְסִלִּיק בְּשָׂמָא עֲלָאָה. וְעַל דָּא בְּרַאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, דָּא אֱלֹהִים עֲלָאָה, דְּהָא מִיָּה לָא הוּי הַכִּי וְלָא אֲתַבְּנִי.

אֲלָא בְּשַׁעֲתָא דְּאֲתַמְשְׁכוֹן אֲתוּוֹן אֵלִין (מאילין) אֵלִיָּה מְלַעֲלָא לְתַתָּא. וְאַמָּא אוֹזִיפַת אֵל פְּנֵי הָאָדוֹן יְיָ, וְדָא אֲקָרִי אָדוֹן כְּמָא דְּאֲתָא אָמַר, (יהושע ג) הִנֵּה אָרוֹן הַבְּרִית אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ. כְּדִין נִפְקַת ה' וְאַעֲיֵלַת י', וְאַתְקַשְׁיטַת בְּמֵאנִי דְּכוּרָא לְקַבְּלִיהוֹן דְּכָל דְּכַר בִּישְׂרָאֵל.

וְאַתוּוֹן אַחֲרָנִין מְשָׁכוֹן לֹוּן יִשְׂרָאֵל מַעֲלָא לְגַבֵּי אֲתַר דָּא (תהלים מב) אֲלָהּ אֲזַכְרָה. אֲדַכְרְנָא בְּפוּמָאִי וְשְׁפִיכְנָא דְּמַעְאִי (ברעות נפשי בגין לאמשכא אתוון אליו) וְכִדִּין אָדָדְס מַעֲלָא עַד בֵּית אֱלֹהִים, לְמַהוּי אֱלֹהִים כְּגוּוֹנָא דִּילִיהּ. וּבְמֵאִי, (תהלים מב) בְּקוֹל רְנָה וְתוֹדָה הַמּוֹן חוּגָג.

אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר שְׁתִּיקָא דִּילִי בְּנָא מְקַדְשָׁא לְעֵילָא וּבְנָא מְקַדְשָׁא לְתַתָּא. וּבּוֹדָאִי מְלָה בְּסַלַע מְשִׁתּוּקָא בְּתַרִּין. מְלָה בְּסַלַע מַה דְּאֲמַרְנָא וְאַתְעַרְנָא בֵּיהּ, מְשִׁתּוּקָא בְּשִׁתִּים מַה דְּשְׁתִּיקְנָא דְּאֲבָרוּ וְאִיבְנוּ תַרִּין עֲלָמִין כְּחַדָּא.

דף בע"ב

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן מְכָאן וְלְהֵלָאָה שְׁלִימוּ דְּקָרָא, דְּכִתִּיב, (ישעיה מ) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, תַּרִּין דְּרַגִּין אֲנוּן דְּאִיצְטְרִיךְ לְמַהוּי רְשִׁים כָּל חַד מִינְיָהּ. חַד דָּא דְּאֲתַמַּר מִיָּה. וְחַד מִיָּי. דָּא עֲלָאָה וְדָא תַתָּאָה. דָּא עֲלָאָה רְשִׁים וְאָמַר (שמות קסח ב', וקלח ב) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, הַמוֹצִיא הֵהוּא דְּאֲשִׁתְּמוּדַע וְלִית כְּוֹתִיָּהּ. כְּגוּוֹנָא דָּא הַמוֹצִיא לְחַס מִן הָאָרֶץ. הַמוֹצִיא הֵהוּא דְּאֲשִׁתְּמוּדַע דָּא דְּרַגָּא תַתָּאָה, וְכִלָּא חַד. בְּמִסְפָּר שְׁתִּין רַבּוּא אֲנוּן דְּקִימִין כְּחַדָּא, וְאַפִּיקוּ חִילִין לְזִינְיָהּ דְּלִית לֹוּן חֲשְׁבָנָא.

(מ"א כגוונא דא) לְכֻלָּם, בִּין אֲנוּן שְׁתִּין, בִּין כָּל חִילִין דִּילְהוֹן, בְּשֵׁם יְקָרָא. מֵאִי בְּשֵׁם יְקָרָא. אִי תִימָא דְּקָרָא לֹוּן בְּשִׁמְהֵתְהוֹן, לָאוּ הַכִּי הוּא, דָּאִם כֹּן בְּשִׁמוּ מְבַעֵי לִיהּ. אֲלָא בְּזִמְנָא דְּדַרְגָּא דָּא לָא סִלִּיק בְּשָׂמָא (לעילא) וְאַקְרִי מִיָּי, לָא אוֹלִיד וְלָא אֲפִיק טְמִירִין לְזִינְיָהּ אֲף עַל גַּב דְּכִלְהוּ הוּוּ טְמִירִין בֵּיהּ. כִּינּוּן דְּבָרָא אֵלִיָּה וְאַסְתַּלַּק בְּשִׁמְיָהּ וְאַקְרִי אֱלֹהִים, כְּדִין בְּחִילָא דְּשָׂמָא דָּא אֲפִיק לֹוּן בְּשִׁלְיָמוּ, וְדָא הוּא בְּשֵׁם יְקָרָא, בְּהֵהוּא שֵׁם דִּילִיהּ קָרָא וְאַפִּיק

כָּל זִינָא וְזִינָא לְאַתְקִימָא בְּשְׁלִימוּתֵיהּ. כְּגוֹנוֹנָא דָּא (שְׁמוֹת לֵא) רְאָה קְרָאתִי בְּשֵׁם. אֲדַכְרְנָא שְׁמִי לְאַתְקִימָא בְּצֻלָּל עַל קִיּוּם אֲשֶׁלְמוּתֵיהּ.

מְרוּב אֹנִים, (ישעיה מ) מֵאִי מְרוּב אֹנִים, דָּא (פקודי רל"א ב) רִישׁ דְּרִגְיִן, דְּסֻלְיִקוּ בֵּיהּ כָּל רְעוּתֵין וְאַסְתַּלְקוּ בֵּיהּ (דף ב ע"ב) בְּאַרְח סְתִים. וְאַמִּיץ כַּח דָּא רְזָא דְעֻלְמָא עֲלָאָה דְאַסְתַּלַּק בְּשֵׁם אֱלֹהִים כְּדַקְאֻמְרוֹן. אִישׁ לֹא נְעֻדָר מְאַנוּן שְׁתֵּין רַבּוּא דְאַפִּיק בְּחִילָא דְשֻׁמָּא. וּבְגִין דְּאִישׁ לֹא נְעֻדָר, בְּכָל אֲתֵר דְּמִיתוּ וְיִשְׂרָאֵל וְאַתְעֲנִשׁוּ בְּחוּבֵיהּ אֲתֻמְנוּן וְלֹא אֲעֻדָר מְאַנוּן (קנ"ז א', שְׁמוֹת כ"ב א) שְׁתֵּין רַבּוּא אֲפִילוּ חַד. בְּגִין לְמַהוּי כְּלָא דְיוֹקְנָא חַדָּא. כְּמָה דְּאִישׁ לֹא נְעֻדָר לְעִילָא, אוּף הֲכִי לֹא נְעֻדָר לְתַתָּא.

בְּרֵאשִׁית, רַב הַמְנוֹנָא סָבָא אָמַר, אֲשַׁכְּחוּ אֲתוּנוּ בְּהַפּוּכָא. בֵּי"ת בְּקַדְמִיתָא וּלְבַתֵּר. ב' בְּקַדְמִיתָא הֵינּוּ בְּרֵאשִׁית. בְּרֵא לְבַתֵּר. אֲלִ"ף בְּקַדְמִיתָא וּלְבַתֵּר. אֲלִ"ף בְּקַדְמִיתָא הֵינּוּ אֱלֹהִים. אֶת לְבַתֵּר. אֶלָּא כַּד בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְמַעַבְד עֲלָמָא, כָּל אֲתוּנוּ הוּוּ סְתִימִין, וְתֵרִין אֲלָפִין שְׁנִין עַד דְּלֹא בְּרֵא עֲלָמָא הוּוּ מְסִתְפַל קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא וְאַשְׁתַּעֲשַׁע בְּהוּ.

כַּד בְּעָא לְמַבְרִי עֲלָמָא, אֲתוּ (מקץ ר"ד א', ויגש ר"ה ב) כָּל אֲתוּנוּ קַמִּיהּ מְסוּפָא אֲרִישִׁיָּהוּ. שְׁרִיאת אֶת **ת** לְמִיעַל בְּרִישָׁא, אֲמַרְהּ, רַבּוּן עֲלָמִין נִיחָא קַמְּךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא, דְּאַנָּא חוֹתְמָא דְּגוֹשְׁפִּנְקָא דִּילְךָ אֲמִ"ת, וְאַתְּ אֲתַקְרִיאת אֲמִ"ת, יְאוּת לְמַלְכָּא (אמת) לְמַשְׁרִי בְּאוּת אֲמִ"ת וּלְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא. אָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, יְאוּת אֲנִת וְצֻפָּאָה אֲנִת, אֶלָּא לִית אֲנִת כְּדָאִי לְמַבְרִי בְּךָ עֲלָמָא, הוּאִיל וְאַנִּת זְמִינָא לְמַהוּי רְשִׁים עַל מְצַחִין דְּגוּבְרִין מְהִימְנִין דְּקִימוּ אוּרִיתָא מֵאֲלִ"ף וְעַד תִּי"ו, וּבְרִשִׁימוּ דִּילְךָ יְמוּתוּן. וְעוּד דְּאַנִּת חוֹתְמָא דְּמוּת. הוּאִיל וְאַנִּת כְּךָ, לִית אֲנִת כְּדָאִי לְמַבְרִי בְּךָ עֲלָמָא. מִיַּד נְפַקַת.

עֲאֵלַת אֶת **ש** קַמִּיהּ, אֲמַרְהּ קַמִּיהּ, רַבּוּן עֲלָמִין, נִיחָא קַמְּךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא, דְּבִי אֲתַקְרִי שְׁמֶךָ שְׁדִ"י, וְיְאוּת לְמַבְרִי עֲלָמָא בְּשֻׁמָּא קְדִישָׁא. אָמַר לָהּ, יְאוּת אֲנִת, וְטַב אֲנִת וּקְשׁוּט אֲנִת, אֲבַל הוּאִיל וְאַתוּנוּ דְּזִיוּפָא נְטָלִין לְךָ לְמַהוּי עַמְהוּן, לֹא בְּעִינָא לְמַבְרִי בְּךָ עֲלָמָא, דְּבְּגִין דְּלֹא יִתְקַיִים שְׁקָרָא, אֶלָּא אִי יִטְלוּן לְךָ **ק"ר** מְכָאן מָאן דְּבְּעִי לְמִימַר שְׁקָרָא (ויקהל רט"ו ב) יִטוּל יִסוּדָא דְּקְשׁוּט בְּקַדְמִיתָא וּלְבַתֵּר יוֹקִים לִיהּ שְׁקָרָא, דְּהֵא אֶת אֶת קְשׁוּט אִיהוּ, אֶת קְשׁוּט דְּאַבְהֶתֶן דְּאַתְיַחְדוּ בְּהּ. **ק"ר** (פקודי רס"ד א', תרומה קמ"ח

ב) אֲתוּנוּ דְּאַתְחַזִּיאוּ עַל סְטְרָא בִּישָׁא אֲנוּן וּבְגִין לְאַתְקִימָא נְטָלִי אֶת **ש** בְּגוּוִיָּהוּ וְהוּי קְשֶׁר. כִּיּוֹן דְּחֻמַּת הֲכִי נְפַקַת מְקַמִּיהּ.

עֲאֵלַת אֶת **צ** אֲמַרְהּ קַמִּיהּ, רַבּוּן עֲלָמָא נִיחָא קַמְּךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא דְּאַנָּא (ס"א דב) בִּי חֲתִימִין צְדִיקִים, וְאַנִּת דְּאַתְקְרִיאת צְדִיק, בִּי רְשִׁים דְּכְתִיב, (תהלים יא) כִּי צְדִיק יִי צְדָקוֹת אֱהָב, וּבִי יְאוּת לְמַבְרִי עֲלָמָא. אָמַר לָהּ צְדִיק,

צדיק אַנט, וְצַדִּיק אַנְתָּ אַתְּקִרְיָאת, אַבְל אַנְתָּ צָרִיךְ לְמַהוּי טְמִירָא, לִית אַנְתָּ צָרִיךְ לְאַתְגַּלְיָא כָּל כֶּךָ בְּגִין דְּלֹא לְמִיּהֵב פְּתִחוּן פִּה לְעֵלְמָא. מאי טעמא

ב אִיהִי, אַתְּיָא י' דְּשָׁמָא דְּבִרְיָת קְדִישָׁא וְרָכִיב עֲלֶהּ (וּאִתְאַחַד) (וּאִתְאַחַד) בְּהֻדָּה. וְרָזָא דָּא כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַדָּם הָרֵאשׁוֹן דּוּ פְּרָצוּפִין בְּרָאוּ. וּבְגִין כֶּךָ אַנְפּוּי דִּינִי'ד מְהֻדָּר לְאַחוּרָא כְּגוּוֹנָא דָּא [חֲסַר צִיּוּר] וְלֹא אַתְּהֻדָּרוּ אַנְפִּין בְּאַנְפִּין כְּגוּוֹנָא דָּא [חֲסַר צִיּוּר], אַסְתַּכְּל לְעִילָא כְּגוּוֹנָא דָּא [חֲסַר צִיּוּר], אַסְתַּכְּלַת לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא דָּא [חֲסַר צִיּוּר], אָמַר לֵה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (תּוֹב) (תּוֹ), דְּאַנָּא זְמִין לְנִסְרָא לָךְ וּלְמַעְבַּד לָךְ אַפִּין בְּאַפִּין אַבְל בְּאַתְרָא אַחְרָא תַּסְתַּלַּק. נְפַקַת מִקַּמְיָה וְאַזְלַת.

עאלת אַת **ב** אַמְרָה קַמְיָה, רַבּוֹן עֲלָמִין נִיחָא קַמָּךְ לְמַבְרִי בִי עֲלָמָא דְּהָא פּוֹרְקָנָא דְּאַנְתָּ זְמִין לְמַעְבַּד בְּעֵלְמָא בִּי רְשִׁים, וְדָא הוּא פְּדוּת. וּבִי יָאוּת לְמַבְרִי עֲלָמָא. אָמַר לֵה יָאוּת אַנְתָּ, אַבְל בְּךָ אַתְרֵשִׁים פִּשְׁע בְּטְמִירוּ, כְּגוּוֹנָא דְּחִיּוּנָא דְּמַחִי וְאַעִיל רִישִׁיה בִּין גּוּפִיָּה, הֲכִי מֵאן דְּחָב כְּפִיּוּ רִישִׁיה וְאַפִּיק דִּיּוּי. וְכּוּ **ע** עוֹן, אַף עַל גַּב דְּאַמְרָה דְּאַיִת בֵּיה עֲנוּה, אָמַר לֵה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לָא אִיבְרִי בְּךָ עֲלָמָא. נְפַקַת מִקַּמְיָה.

דף ג ע"א

עאלת אַת **ס** אַמְרָה קַמְיָה, רַבּוֹן (דף ג ע"א) עֲלָמִין, נִיחָא קַמָּךְ לְמַבְרִי בִי עֲלָמָא, דְּאַיִת בִּי סְמִיכָא לְנַפְלִין דְּכְתִיב, (תְּחִלִּים קַמָּה) סוּמָךְ יֵי לְכָל הַנוֹפְלִים. אָמַר לֵה, עַל דָּא אַנְתָּ צָרִיךְ לְאַתְרָךְ וְלֹא תַזוּז מְנִיָּה, אִי אַתְּ נְפִיק מֵאַתְרָךְ מַה תְּהֵא עֲלִיָּהוּ (ו' ע"א) דְּאַנוּן נְפִילִין הוּאִיל וְאַנוּן סְמִיכִין עֲלָךְ. מִיָּד נְפַקַת מִקַּמְיָה.

עאלת אַת **ב** אַמְרָה קַמְיָה, רַבּוֹן עֲלָמָא, נִיחָא קַמָּךְ לְמַבְרִי בִי עֲלָמָא, דְּבִי כְּתִיב נוֹרָא תְּהִלוֹת וְתְּהִלָּה דְּצַדִּיקִים נְאֻוָּה תְּהִלָּה. אָמַר לֵה, נוּיִן תּוֹב לְאַתְרָךְ, דְּהָא בְּגִינְךָ תַּבַּת סְמִיךְ לְאַתְרָה וְהוּי סְמִיךְ עֲלֶהּ. מִיָּד תַּבַּת לְאַתְרָה וְנְפַקַת מִקַּמְיָה.

עאלת אַת **מ** אַמְרָה קַמְיָה רַבּוֹן עֲלָמָא, נִיחָא קַמָּךְ לְמַבְרִי בִי עֲלָמָא, דְּבִי אַתְּקִרְיָאת מְלָךְ. אָמַר לֵה הֲכִי הוּא וְדָאִי, אַבְל לָא אִבְרִי בְּךָ עֲלָמָא בְּגִין דְּעֵלְמָא אַצְטְרִיךְ לְמְלָךְ תּוֹב לְאַתְרָךְ, אַנְתָּ וְ- **ל** וְ- **ד** דְּהָא לָא יָאוּת לְעֵלְמָא לְמִיקַם בְּלָא מְלָךְ.

בְּהִיא שְׁעֵתָא נְחֵתָא **כ** מוֹן קְדָמוּהִי אַת מַעַל פּוֹרְסִי יְקָרִיָּה אֲזִדְעֵזְעַת וְאַמְרָה קַמְיָה, רַבּוֹן עֲלָמָא, נִיחָא קַמָּךְ לְמַבְרִי בִי עֲלָמָא דְּאַנָּא כְּבוֹדְךָ. וְכַד

נחתת **ב** מעל פורסי יקריה אִזְדַּעְזְעוּ מֵאֲתָן (ח ב) אֶלְף עֲלָמִין וְאִזְדַּעְזְעוּ עַרְסִיָּא וְכִלְהוּ עֲלָמִין אִזְדַּעְזְעוּ לְמִנְפֹּל. אָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כִּי־יָ כִּי־יָ, מָה אֵת עֲבִיד הָכָא, דְּלֹא אֲבָרִי בְּדָ עֲלָמָא. תּוּב לְאַתְרָךְ דְּהָא בְּדָ כְּלָהּ (ישעיה ו) כְּלָהּ וְנִחְרָצָה אֲשַׁתְּמַע, תּוּב לְכַרְסֵיךְ וְהוּי תַּמּוּן. בְּהֵיא שְׁעָתָא נְפִקַת מִקְפֵּיָה וְתַבַּת לְדוּכְתָהּ.

עאלת את **י** אַמְרָה קַמֵּיהּ, רַבּוּן עֲלָמָא, נִיחָא קַמְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא דְאַנָּא שִׁירוּתָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא וְיָאוּת לְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא. אָמַר לָהּ, דִּי לְךָ דְאַנְתָּ חֲקִיק בִּי, וְאַנְתָּ רְשִׁים בִּי, וְכָל רְעוּתָא דִּילִי בְּךָ סְלִיק, לִית אַנְתָּ יָאוּת לְאַתְעֻקְרָא מִן שָׁמִי.

עאלת את **ט** (תרומה קנייב ע"א) אַמְרָה קַמֵּיהּ רַבּוּן עֲלָמָא נִיחָא קַמְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא דְאַנְתָּ בִּי אֲתִקְרִיאת טוּב וְיֶשֶׁר. אָמַר לָהּ לֹא אֲבָרִי בְּדָ עֲלָמָא דְהָא טוּבְךָ סְתִים בְּגִוּוּךָ, וְצַפּוֹן בְּגִוּוּךָ, הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים לא) מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר צִפְנַתְּ לִירְאֵיךָ הוֹאִיל וְגִנִּיזוּ בְּגִוּוּךָ לִית בֵּיהּ חוּלְקָא לְעֲלָמָא דָּא דְאַנָּא בְּעֵי לְמַבְרִי, אֶלָּא בְּעֲלָמָא (שמות קנייב א) דְאַתִּי. וְתוּ דְעַל דְטוּבְךָ גִנִּיזוּ בְּגִוּוּךָ יִטְבְּעוּן תַּרְעֵי דְהִיכְלָא. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (איכה ב) טְבַעוּ בְּאַרְצָ שְׁעָרֵיהָ. וְתוּ דְחִ לְקַבְלְךָ וְכַד תִּתְחַבְּרוּן כְּחָדָא הָא **ח"ט**, וְעַל דָּא אֲתוּוּן אֵלִין לֹא רְשִׁימִין בְּשַׁבְּטִין קְדִישִׁין. מִיָּד נְפִקַת מִקְפֵּיָהּ.

עאלת **ז** אַתְּ אַמְרָה קַמֵּיהּ רַבּוּן עֲלָמָא, נִיחָא קַמְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא, דְבִי נְטָרִין בְּנִיךְ שֶׁבַת דְכְתִיב, (שמות כ) זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. אָמַר לָהּ לֹא אֲבָרִי בְּדָ עֲלָמָא דְאַנְתָּ אֵית בְּךָ קַרְבָּא וְחַרְבָּא דְשִׁנְנָא וְרוּמְחָא דְקַרְבָּא כְּגִוּוּנָא דְנוּן. מִיָּד נְפִקַת מִקְפֵּיָהּ.

עאלת את **ו** אַמְרָה קַמֵּיהּ רַבּוּן עֲלָמָא, נִיחָא קַמְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא, דְאַנָּא אֶת מִשְׁמָךְ. אָמַר לָהּ וְאוּ אַנְתָּ וְדִי לְכוּן דְאַתּוּן אֲתוּוּן דְשָׁמִי דְאַתּוּן בְּרָזָא דְשָׁמִי וְחֲקִיקוּן וְגַלְיָפִין בְּשָׁמִי וְלֹא אֲבָרִי בְּכוּ עֲלָמָא.

עאלת את **ד** וְאַתְּ **ג** אַמְרוּ אוּף הָכִי, אָמַר אוּף לוּן דִּי לְכוּן לְמַהוּי דָּא עִם דָּא דְהָא מִסְכְּנִין לֹא יִתְבַּטְּלוּן מִן עֲלָמָא וְצָרִיכִין לְגַמּוּל עֲמַהוּן טִיבוּ. דְלִ"ת אִיהוּ מִסְכְּנָא, גִּימ"ל גְּמוּל לָהּ טִיבוּ, לֹא תִתְפָּרְשׁוּן דָּא מִן דָּא וְדִי לְכוּן לְמִיזוּן דָּא לְדִין.

עאלת את **ב** אַמְרָה לִיהּ, רַבּוּן עֲלָמָא, נִיחָא קַמְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא, דְבִי מְבָרְכָאן לְךָ לְעִילָא וְתַתָּא. אָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא וְדָאִי בְּךָ אֲבָרִי עֲלָמָא וְאַתְּ תַּהֵא שִׁירוּתָא לְמַבְרִי עֲלָמָא.

קיימא את א לא עאלת. אמר לה קודשא בריהו הוא אליי אליי למה לית
אנת עאלת קמאי כשאר כל אתוון. אמרה קמיה רבון עלמא בגין דחמינא
דכל אתוון נפקו מן קמד בלא תועלתא מה אנא אעביד תמן. ותו דהא (דף
ג ע"ב) יהיבתא לאת בייית נבזבזא רברבא דא, ולא יאות למלכא עלאה
לאעברא נבזבזא דיהב לעבדו ולמיהב לאחרא. אמר לה קודשא בריהו הוא
אליי אליי אף על גב דאת בייית בה אברי עלמא, את תהא ריש לכל
אתוון, לית בי יחודא אלא בך. בך ישרון כל חושבניו וכל עובדי דעלמא,
וכל יחודא לא הוי אלא באת אליי.

ועבד קודשא בריהו הוא אתוון עלאין רברבו, ואתוון תתאין זעירין. ובגין
כך בייית בייית בראשית ברא. אליי אליי אלהים את. אתוון מלעילא
ואתוון מתתא, וכלהו כחדא הוו מעלמא עלאה ומעלמא תתאה.

בראשית רבי יודאי אמר מאי בראשיות, בחכמיה, דא חכמיה, דעלמא
קיימא עלה, לעאלא גו רזין סתימין עלאין. (בראשית מ ע"ב) והכא אגליפו
שית סטרין רברבין עלאין דמנהון נפיק פלא, דמנהון אתעבידו שית
מקורין ונחלין, לעאלא גו ימא רבא. והינו ברא שית מהכא אתבריאו.
מאן ברא לון, ההוא דלא אדכר ההוא סתים דלא ידיע.

רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי בארמא, כד מטו לחד בי חקל, אמר ליה רבי
חייא לרבי יוסי הא דאמריתו ברא שית ודאי הכי הוא, בגין דשית יומין
עלאין גבי אורייתא ולא יתיר. אחרנין סתימין אנון.

אבל חמינן גו סטרי בראשית דאמר הכי. גליפי (גליפו) אגליף ההוא
סתימא קדישא גו מעוי דחד טמירו דנקיט (דנקיד) בנקודה דנעיץ. ההוא
גליפי (גליפו) אגליף וטמיר ביה כמאן דגניז פלא תחות מפתחא חדא, וההוא
מפתחא גניז פלא בהיכלא חדא, ואף על גב דכלא גניז בההוא היכלא,
עקרא דכלא בההוא מפתחא הוי. ההוא מפתחא סגיר ופתח.

בההוא היכלא אית ביה גניזין סתימין סגיין אלין על אלין. בההוא
היכלא אית תרעין עובד סתימו ואנון חמשין. אגליפו לארבע סטרין והוו
ארבעין (ס"י ותשע). חד תרעא לית ליה סטרא, לא ידיע אי הוא לעילא, אי
הוא לתתא (ס"י איהו לעילא איהי לתתא). ובגין כך ההוא תרעא סתים.

גו אנון תרעין אית מנעולא חדא, וחד אתר דקיק לעאלא ההוא מפתחא
ביה, ולא אתרשים אלא ברשימו דמפתחא, לא ידעין ביה אלא ההוא
מפתחא (ס"י דפתחא) בלחודוי. ועל רזא דנא בראשית ברא אלהים.

בראשית דא מפתחא דכלא סתים ביה, והוא סגיר ופתח, ושית תרעין
כלילן ביה. בההוא מפתחא דסגיר ופתח. כד סגיר אנון תרעין וכליל לון

בְּגוֹיָה (נ"א וכלה בגויה) כְּדִין וְדַאי כְּתִיב בְּרֵאשִׁית מְלָה גְלִיָּא בְּכָל מְלָה
סְתִימָאָה. וּבְכָל אֲתֵר בְּרֵאשִׁית מְלָה סְתִימָאָה אִיהוּ. סְגִיר וְלֹא פְתַח.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי וְדַאי הָכִי הוּא, וְשָׁמְעָנָא לְבוּצִינָא קְדִישָׁא דְאָמַר הָכִי, דְּמְלָה
סְתִימָאָה אִיהוּ בְּרֵאשִׁית סְגִיר וְלֹא פְתַח. וּבְעוּד דְּהוּהוּ סְגִיר בְּמְלָה דְּבָרָא, עֲלָמָא
לֹא הוּי וְלֹא אֲתַקֵּי, וְהוּהוּ חָפִי עַל כֹּלָּא תַּהֲוִי, וְכַד שְׁלֵטָא הָאִי תַּהֲוִי,
עֲלָמָא לֹא הוּהוּ, וְלֹא אֲתַקֵּי.

אִימְתִי הָהוּא מִפְּתַחָא פְתַח תַּרְעִין וְאִזְדַּמְן לְשִׁמּוּשָׁא וּלְמַעְבַּד תּוּלְדִין כַּד
אֲתָא אַבְרָהָם דְּכְתִיב אֵלֶּה תּוּלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאֲרָץ בְּהַבְרָאָם וְתַנִּינָן
בְּאַבְרָהָם. וְיֵמָּה דְּהוּהוּ כֹּלָּא סְתִים בְּמַלְתָּ בְּרֵאשִׁית, אֲתַהֲדְרוּ אֲתוּוֹן לְשִׁמּוּשָׁא,
וְנִפְק עֲמוּדָא דְּעַבְד תּוּלְדִין, אַבְרָם יְסוּדָא קְדִישָׁא דְּעֲלָמָא קִימָא עֲלֵיהּ.

כַּד הָאִי אַבְרָם אֲתַרְשִׁים בְּמַלְתָּ בְּרֵאשִׁית כְּדִין רְשִׁים סְתִימָאָה עֵילָאָה (נ"א קדישא
לגלאה) רְשִׁימוּ אֲחֵרָא לְשָׁמִיָּה וְלִיקְרִיָּה. וְדַא אִיהוּ מִיִּי. וּבְרֵאשִׁית אֵלֶּה וְגַם כֹּן
שְׁמָא קְדִישָׁא דְּאַתְבָּרְכָא דְּאִיהוּ מִיִּי אֲתַרְשִׁים. וְאַפִּיק מִן בְּרֵאשִׁית אַבְרָם. וְהוּא
רְשִׁים בְּאֵלֶּה מְסֻטָּרָא דַּא וְאַבְרָם מְסֻטָּרָא דַּא. סְתִימָאָה קְדִישָׁא. אֵלֶּה
קִימָא. אַבְרָם קִימָא. כַּד אֲשַׁתְּלִים דַּא אֲשַׁתְּלִים דַּא. גְּלִיף לְהָאִי אַבְרָם גְּלִיף
לְהָאִי
אֵלֶּה

דף ד ע"א

אֲתַעְרוּ אֲתוּוֹן לְאַשְׁלָמָא לְהָאִי סְטָרָא וְלְהָאִי סְטָרָא, כְּדִין אֲפִיק מִיִּי. נָטִיל
חַד לְהָאִי סְטָרָא וְחַד לְהָאִי סְטָרָא, אֲשַׁתְּלִים שְׁמָא קְדִישָׁא וְאַתְעַבִּיד
אֵלֶּהִים גַּם כֹּן שְׁמָא (דף ד ע"א) דְּאַבְרָהָם. כַּד אֲשַׁתְּלִים דַּא אֲשַׁתְּלִים דַּא.

וַיֵּשׁ אֲוֹמְרִים דְּנָטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִי וְשָׂדִי בְּאֵלֶּה וְאַתְעַבִּיד אֵלֶּהִים.
וְנָטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִה וְשָׂדִי בְּאַבְרָם וְאַתְעַבִּיד אֲבָרָהָם. (ומלת מ"י רומז
לחמשים שערי בינה ואית בה יו"ד אות קדמאה דשמא קדישא. ומלת מ"ה רומז למנינא דשמא
קדישא, ואית ביה אות תניינא דשמא קדישא יהוה. כמא דאת אמר, (תהלים קמד) אשרי העם שככה
לו וגו' (איוב כו) תולה ארץ על בלי מ"ה. וכדין אתקיימו תרין עלמין. ביו"ד עלמא דאתי, ובה"א
עלמא דא. כלומר במ"י ברא עולם הבא ובמ"ה ברא עולם הזה. ודין הוא רמוז עילא ותתא).

וְכַדִּין עַבִּיד תּוּלְדוֹת וְנִפְק שְׁמָא שְׁלִים מַה דְּלֹא הוּהוּ קְדָם דְּנָא, הֲדַא הוּא
דְּכְתִיב אֵלֶּה תּוּלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאֲרָץ בְּהַבְרָאָם, כְּלָהוּ הוּוּ תַּלְיִין עַד
דְּאַתְבָּרִי שְׁמִיָּה דְּאַבְרָהָם. כִּיּוֹן דְּאַשְׁתְּלִים שְׁמָא דַּא דְּאַבְרָהָם, שְׁמָא
קְדִישָׁא אֲשַׁתְּלִים. הֲדַא הוּא דְּכְתִיב בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְיָ אֵלֶּהִים אֲרָץ וְשָׁמַיִם.

אֲשַׁתְּטַח רַבִּי חִיָּיא בְּאַרְעָא וְנָשַׁק לְעַפְרָא, וּבְכָה וְאָמַר עַפְרָא עַפְרָא כְּמַה
אֲתָ קָשִׁי קָדִל, כְּמַה אֲתָ בְּחָצִיפוּ. דְּכָל מַחְמַדִּי עֵינָא יִתְבַּלּוּן בְּךָ, כָּל עֲמוּדִי
נְהוּרִין דְּעֲלָמָא תִּיכּוּל וְתִידוּק. כְּמַה אֲתָ חָצִיפָא, בּוּצִינָא קְדִישָׁא דְּהוּהוּ
נְהִיר עֲלָמָא, שְׁלִיטָא רַבְרָבָא מְמַנָּא דְּזִכּוּתִיָּה מְקִיִּים עֲלָמָא אֲתַבְּלִי בְּךָ. רַבִּי
שְׁמַעוֹן נְהִירוּ דְּבוּצִינָא נְהִירוּ דְּעֲלָמִין אֲנָתָ בְּלִי בְּעַפְרָא וְאַנְתָּ קִיִּים וְנְהַג

עֲלָמָא. אֲשֶׁתּוֹמִס רְגָעָא חָדָא, וְאָמַר עֲפָרָא עֲפָרָא לָא תִתְנָאֵי דְלָא יִתְמַסְרוּן
בְּדַ עֲמוּדִין דְעֲלָמָא דְהָא רַבִּי שְׁמַעוֹן לָא אֲתַבְּלִי בְּדַ.

קִס רַבִּי חֲזִיא וְהָוָה בְּכִי. אֲזַל וְרַבִּי יוֹסִי עָמִיָּה. מֵהָוָה יוֹמָא אֲתַעֲנִי אַרְבַּעִין
יוֹמִין לְמַחְמֵי לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמְרוּ לִיה לִית אַנְתָּ רִשְׁאֵי לְמַחְמֵי לִיה. בְּכָה
וְאֲתַעֲנִי אַרְבַּעִין יוֹמִין אַחְרֵינִין. אַחְזִיאוּ לִיה בְּחִזְוֹוָא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי
אֲלַעְזָר בְּרִיה, דְּהָוּוּ לַעֲאֹן בְּמַלְהָ דָּא דְאָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְהָוּוּ כְּמָה אֲלַפִּין
צִיִּיתִין לְמַלּוּלִיה. אֲדַהֲכִי חֲמָא כְּמָה גְדַפִּין רַבְרַבִּין עֲלָאִין וְסֻלִיקוּ עֲלֵיהּ
רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי אֲלַעְזָר בְּרִיה וְסֻלִיקוּ לְמַתִּיבְתָּא דְרַקִיעָא, וְכָל אֲלִין גְדַפִּין
הָוּוּ מַחְכָּאֹן לְהוּ. חֲמָא דְמַתְהַדְרִן וּמַתְחַדְשִׁן בְּזִיווֹן וּנְהִירוּ וַתִּיר מְנַהוּרָא
דְזִינָא דְשְׁמָשָׁא.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר יִיעוּל רַבִּי חֲזִיא וְלִיחְמֵי בְּכְמָה דְזִמִּין קוּדְשָׁא בְּרִידַ
הוּא לְחַדְתָּא אֲנִפִּי צְדִיקָא לְזִמְנָא דְאַתִּי. זַכָּאָה אִיהוּ מֵאֵן דְעָאֵל הֲכָא
בְּלָא כְּסוּפָא, וְזַכָּאָה מֵאֵן דְקָאִים בְּהָוָה עֲלָמָא כְּעֲמוּדָא תַקִּיף בְּכָלָא.
וְחֲמָא דְהָוָה עָאֵל, וְהָוָה קִס רַבִּי אֲלַעְזָר וְשָׁאֵר עֲמוּדִין דְיַתְבִּין תַּפְּוֹן. וְהוּא
הָוָה כְּסִיף וְאֲשְׁמִיט גְרַמִּיָּה וְעָאֵל וַיִּתֵּיב לְרַגְלוֹי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן.

קָלָא נֶפֶק וְאָמַר מְאִידַ עֵינְדַ. לָא תִזְקוּף רִישְׁדַ, וְלָא תִסְתַּכַּל. מְאִידַ עֵינְוִי
וְחֲמָא נְהוּרָא דְהָוָה נְהִיר לְמַרְחוּק. קָלָא אַהֲדַר כְּמַלְקָדְמִין וְאָמַר עֲלָאִין
טְמִירִין סְתִימִין פְּקִיחֵי עֵינָא אֲנוּן דְמִשְׁטָטִין בְּכָל עֲלָמָא אֲסַתְּכְלוּ וְחֲמוּ.
תַּתְּאִין (נִיָּא תַנְאִין) דְמִיכִין סְתִימִין בְּחוּרִיכוֹן אֲתַעֲרוּ.

מֵאֵן מְנַכוֹן דִּי חֲשׂוּכָא מְהַפְּכוֹ לְנְהוּרָא וְטַעֲמִין מְרִירָא לְמַתְקָא עַד לָא יִיתוֹן
הֲכָא. מֵאֵן מְנַכוֹן דְמַחְכָּאֹן בְּכָל יוֹמָא לְנְהוּרָא דְנְהִיר בְּשַׁעֲתָא דְמַלְכָּא פְּקִיד
(וִיקַחֵל קַצְיָו עֵינָא) לְאִילְתָּא וְאֲתִיִּיקַר וְאֲתַקְרִי מַלְכָּא מְכָל מַלְכִין דְעֲלָמָא. מֵאֵן
דְלָא מְצַפָּה דָּא בְּכָל יוֹמָא בְּהָוָה עֲלָמָא, לִית לִיה חוּלְקָא הֲכָא.

דַּף ד' ע"ב

אֲדַהֲכִי חֲמָא כְּמָה מֵן חַבְרֵיָּא סַחְרֵיָּה כָּל אֲנוּן עֲמוּדִין דְקִיִּימִין. וְחֲמָא
דְסֻלִיקוּ לֹוֹן לְמַתִּיבְתָּא דְרַקִיעָא. אֲלִין סֻלְקִין וְאֲלִין נְחַתִּין, וְעִילָא דְכוּלְהוּ
חֲמָא מְאִרִי דְגַדְפִי דְהָוָה אֲתִי וְהוּא אוֹמִי אוֹמָאָה דְשְׁמַע מְאַחוּרִי פְּרַגוּדָא
דְמַלְכָּא מְפָקַד בְּכָל יוֹמָא וְדְכִיר לְאִילְתָּא דִי שְׁכִיבַת לְעַפְרָא, וּבְעַט בְּעִיטִין
בְּהָוָה שַׁעֲתָא בְּתַלַּת (שְׁמוֹת מ"ב) מְאָה וְתַשְׁעִין רַקִיעִין, וְכֻלְהוּ מְרַתְתִין וְזַעִין
(דַּף ד' ע"ב) קַמִּיָּה. וְאוּרִיד דְמַעִין עַל דָּא, וְנַפְלִי אֲנוּן דְמַעִין רְתִיחִין כְּפִישָׁא לְגוּ
נְפִא רַבָּא, וּמְאֲנוּן דְמַעִין קָאִים הָוָה מְמַנָּא דִימָא וְאֲתַקִּיִּים וְקַדִּישׁ שְׁמִיָּה
דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא וְקַבִּיל עֲלֵיהּ לְמַבְלַע כָּל מִימּוּי דְבְרָאֲשִׁית וַיִּכְנוֹשׁ לְהוּ לְגוּיָּה
בְּשַׁעֲתָא דִיִּתְכַנְשׁוּן כָּל עַמְמָאָה עַל עַמָּא קַדִּישָׁא, וַיִּנְגְבוּן מִנָּא, וַיַּעֲבְרוּן
בְּנִגְיָבוּ.

אֲדַהְכִי שְׁמַע קֹלָא דְאָמַר פְּנוּן אֶתֶר, פְּנוּן אֶתֶר דְּהָא מְלַכָּא מְשִׁיחָא אֶתִי
לְמַתִּיבְתָּא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּגִין דְּכָל צְדִיקָיָא דְתַמָּן רִישֵׁי מְתִיבְתָּא וְאֲנוּן
מְתִיבְתֵי דְתַמָּן רְשִׁימִין אֲנוּן. וְכָל אֲנוּן חֲבָרִין דִּי בְּכָל מְתִיבְתָּא סְלָקִי (סְלָקִין)
מְמַתִּיבְתָּא דְהָכָא לְמַתִּיבְתָּא דְרַקִיעָא. וּמְשִׁיחַ אֶתִי בְּכָל אֲנוּן מְתִיבְתֵי
וְחַתִּים אֹרִייתָא מְפּוּמִייהוּ דְרַבְּנָן. וּבַהֲהִיא שְׁעָתָא אֶתִי מְשִׁיחַ מִתְעַטֵּר מִן
(נִי'א רִישֵׁי) רִיחֵי מְתִיבְתֵי בְּעֶטְרִין עֲלָאִין.

בְּהָהּוּא שְׁעָתָא קָמוּ כָּל אֲנוּן חֲבָרִיָּא וְקָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהוּהוּ סְלִיק נְהוּרִיָּה
עַד רוּם רַקִיעַ, אָמַר לִיה רַבִּי זַכָּאָה אֲנִתְ דְּאֹרִייתָךְ סְלָקָא בְּתַלְתַּת מָאָה
וְשִׁבְעִין נְהוּרִין, וְכָל נְהוּרָא וְנְהוּרָא אֲתַפְרֶשֶׁת לְשִׁית מָאָה וְתִלְסֵר טַעְמִין
סְלָקִין וְאֲסַתְחִינִן בְּנְהָרֵי אֲפְרָסְמוּנָא דְכָיָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ חַתִּים
אֹרִייתָא מְמַתִּיבְתָּךְ וּמְמַתִּיבְתָּא דְחִזְקִיָּה מְלָךְ יְהוּדָה וּמְגוֹ מְתִיבְתָּא
דְאַחִיָּה הַשִּׁילוּנִי. וְאֲנָא לֹא אֶתִינָא לְמַחְתֵּם מְמַתִּיבְתָּךְ, אֲלֵא) מְאָרִי דְגַדְפִּין
אֶתִי הָכָא, דְהָא יְדַעְנָא דְלֹא יִיעוּל גּוֹ מְתִיבְתֵי אַחֲרִיתֵי אֲלֵא בְּמַתִּיבְתָּךְ.

בְּהָהּוּא שְׁעָתָא סַח לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן הַהוּא אֹמְרָא דְאֹמִי מְאָרִי דְגַדְפִּין.
כְּדִין אֲזַדְעִזַע מְשִׁיחַ וְאָרִים קְלִיָּה וְאֲזַדְעִזַעוּ רַקִיעִין וְאֲזַדְעִזַע וְיָמָא רַבָּא
וְאֲזַדְעִזַע לְוִיתָן וְחָשִׁיב עֲלֵמָא לְאַתְהַפְכָּא. אֲדַהְכִי חֲמָא לְרַבִּי חֲיָיָא לְרַגְלוֹי
דְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר מָאן יְהִיב הָכָא בְּרַ נֶשׁ לְבִישׁ מְדָא דְהַהוּא עֲלֵמָא. אָמַר
(לִיה) רַבִּי שְׁמַעוֹן דָּא אִיהוּ רַבִּי חֲיָיָא נְהִירוּ דְבוּצִינָא דְאֹרִייתָא. אָמַר לִיה
יְתַכְנֶשׁ הוּא וּבְנוֹי וְלִיהוּוֹן מְמַתִּיבְתָּא דִילָךְ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן זְמַנָּא יְתִייהִיב
לִיה. יְהִיבוּ לִיה זְמַנָּא וְנִפְקַ מִתַּמָּן מְזַדְעִזַע וְזַלְגָן עֵינוֹי דְמַעִין. אֲזַדְעִזַע רַבִּי
חֲיָיָא וּבְכַה וְאָמַר זַכָּאָה חוּלְקֵהוֹן דְּצְדִיקָיָא בְּהַהוּא עֲלֵמָא, וְזַכָּאָה
חוּלְקִיָּה דְבַר יוֹחָאִי דְזָכָה לְכָךְ. עֲלִיָּה כְּתִיב, (מְשִׁלִּי ח) לְהַנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ
וְאוֹצְרוֹתֵיהֶם אֲמַלָּא.

בְּרַאשִׁית רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח (יִשְׁעִיָּה נֵא) וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיד. כְּמָה אִית לִיה לְבַר
נֶשׁ לְאַשְׁתַּדְלָא בְּאֹרִייתָא יְמָמָא וְלִילָא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא צִיִּית
לְקַלְהוֹן דְּאֲנוּן דְּמַתְעַסְקִי בְּאֹרִייתָא, וּבְכָל מְלָה דְאַתְחַדֵּשׁ בְּאֹרִייתָא עַל
דְּאִי דְהַהוּא דְאַשְׁתַּדַּל בְּאֹרִייתָא, עֲבִיד רַקִיעָא חֲדָא.

תַּנּוּן בְּהַהּוּא שְׁעָתָא דְמְלָה דְאֹרִייתָא אֲתַחַדְשֶׁת מְפּוּמִיָּה דְבַר נֶשׁ, הַהִיא
מְלָה סְלָקָא וְאַתְעַתְדַת קַמִּיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיל
לְהַהִיא מְלָה וְנִשְׁיַק לָהּ וְעַטֵּר לָהּ בְּשִׁבְעִין עֶטְרִין גְּלִיפִין וּמְחַקְקוֹן. וּמְלָה
דְּחַכְמָתָא דְאַתְחַדְשָׁא, סְלָקָא וַיִּתְבָּא עַל רִישָׁא דְצְדִיק חֵי עֲלָמִין. וְטָסָא
מִתַּמָּן וְשָׁטָא בְּשִׁבְעִין אֲלָף עֲלָמִין וְסְלִיקַת לְגַבִּי עֲתִיק יוֹמִין. וְכָל מְלִין
דְּעֲתִיק יוֹמִין מְלִין דְּחַכְמָתָא אֲנוּן בְּרַזִּין סְתִימִין עֲלָאִין.

וְהַהִיא מְלָה סְתִימָא דְחַכְמָתָא דְאַתְחַדְשֶׁת הָכָא פִּד סְלָקָא אֲתַחַבְרַת בְּאֲנוּן
מְלִין (דְרִזִּין) דְּעֲתִיק יוֹמִין וְסְלָקָא וְנַחְתָּא בְּהַדִּיָּהוּ וְעַאלַת בְּתַמְנִיסֵר עֲלָמִין
גְּנִיזִין (יִשְׁעִיָּה סד) דְּעִין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זּוֹלַתָּךְ. נִפְקִי מִתַּמָּן וְשָׁטָאן וְאַתְגִּין
מְלִיאָן וְשִׁלְמִין וְאַתְעַתְדוּ קַמִּי עֲתִיק יוֹמִין.

דף ה ע"א

בההיא שענתא ארח עתיק יומין בהאי מלה וניחא קמיה מפלא. נטיל לההיא מלה ואעטר לה (שמות י"ד) בתלת מאה ושבעין אלף עטרין. ההיא מלה טסת וסלקא ונחתא ואתעבידא רקיעא חדא. וכן כל מלה ומלה דחכמתא (ס"א אתעבדיו) (ס"א רקיעין) קיימין בקיומא שלים קמי עתיק יומין. והוא קרי לון שמים חדשים, שמים מחודשים, סתימין דרזין דחכמתא עלאה. וכל אנון שאר מלין דאורייתא דמתחדשין קיימין קמי (דף ה ע"א) קודשא בריך הוא וסלקין ואתעבידו ארצות החיים. ונחתין ומתעטרין לגבי ארץ חד, ואתחדש ואתעביד כלא ארץ חדשה מההיא מלה דאתחדש באורייתא.

ועל דא כתיב, (ישעיה סו) כי באשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני וגו'. עשיתי לא כתיב אלא עושה, דעביד תדיר מאנון חדושין ורזין דאורייתא. ועל דא כתיב, (ישעיה נא) ואשים דברי בפיך ובצל ידי פסיתך לנטע שמים וליסוד ארץ. השמים לא כתיב אלא שמים.

אמר רבי אלעזר מהו ובצל ידי פסיתך. אמר ליה בשעתא דאתמסר אורייתא למשה, אתו כמה רבוא דמלאכי עלאין לאוקדא ליה בשלהובא דפומהון, עד דחפא עליה קודשא בריך הוא. והשתא דהאי מלה סלקא ואתעטרת וקיימא קמי קודשא בריך הוא, איהו חפי על ההיא מלה וכסי על ההוא בר נש דלא ישתמודע לגבייהו אלא קודשא בריך הוא. ולא יקנאון לגביה עד דאתעביד מההיא מלה שמים חדשים וארץ חדשה חדא הוא דכתיב ובצל ידי פסיתך לנטוע שמים וליסוד ארץ. מפאן דכל מלה דסתיים מעינא סלקא לתועלתא עלאה הדיא הוא דכתיב, (ישעיה נא) ובצל ידי פסיתך. ואמאי אתחפי ואתפסי מעינא, בגין לתועלתא עלאה. הדיא הוא דכתיב לנטוע שמים וליסוד ארץ כמה דאתמר.

ולאמר לציון עמי אפה. ולאמר לאנון תרעין ומלין דמצויינין אלין על אלין עמי אפה. אל תקרי (בתיקון יח דף לה ב) עמי אפה, אלא עמי אפה למהוי שותפא עמי, מה אנא במלולא דילי עבדית שמים וארץ כמה דאת אמר, (תהלים לג) בדבר יי שמים נעשו, אוף הכי את. זכאין אנון דמשתדלי באורייתא. ואי תימא דמלה דכל בר נש דלא ידע עביד דא.

תא חזי, ההוא דלאו ארחיה (יתרו פ"א א) ברזין דאורייתא וחדש מלין דלא ידע על בורייהון כדקא יאות, ההיא מלה סלקא ונפיק לגבי ההיא מלה (משלי טז) איש תהפוכות לשון שקר, מגו נוקבא דתהומא רבא ודליג חמש מאה פרסי לקבלא לההיא מלה ונטיל לה ואזיל בההיא מלה לגו נוקביה ועביד בה רקיעא דשוא דאקרי תהו. וטס בההוא רקיעא ההוא איש תהפוכות שיתא אלפי פרסי בזמנא חדא. כיון דהאי רקיעא דשוא קאים נפקת מיד (פקודי ע"ה) אשת זנונים ואתקוף בההוא רקיעא דשוא (מ"א היא) (מ"א ואיש תהפוכות) ואשתתפת ביה ומתמן נפקת וקטלת כמה אלפין ורבון,

בגין דכד קיימת בההוא רקיעא אית לה רשו ויכלתא למהוי טס כל עלמא
ברגעא חדא.

ועל דא כתיב, (ישעיה ה) הוי מושכי העון בחבלי השוא. העון דא דכורא.
וכעבות העגלה חטאה. מאן חטאה, דא נוקבא דאקרי חטאה. איהו משיך
ההוא דאקרי עון באנון חבלי השוא. ולבתר כעבות העגלה חטאה, לההיא
נוקבא דאקרי חטאה, דתמן אתתקפת למהוי טס לקטלא בני נשא. ועל
דא (משלי ז) כי רבים חללים הפילה, מאן הפילה, דא ההיא חטאה דקטלית
בני נשא. מאן גרים דא, תלמיד חכם דלא מטי להוראה ומורה, רחמנא
לשזבו.

אמר רבי שמעון לחבריא במטותא מנייכו דלא תפקון מפומייכו מלה
דאורייתא דלא (יתרו פיז א) ידעתון ולא שמעתון מאילנא רברבא פדקא
יאות, בגין דלא תהוון גרמין לההוא חטאה לקטלא אכלוסין דבר נש
למנא. פתחו פלהון ואמרו רחמנא לשזבו, רחמנא לשזבו.

תא חזי, באורייתא ברא קודשא בריך הוא עלמא, והא אוקמוה דכתיב,
(משלי ח) ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום ואיהו אסתכל בה
זמנא ותרון ותלתא וארבע זמנין, ולבתר אמר לון, ולבתר עביד בה
עבידתא. לאולפא לבני נשא דלא ייתון למטעי בה. כמא דאת אמר, (איוב
כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ויאמר לאדם. ולקביל ארבע זמנין
אנון דכתיב, אז ראה, ויספרה, הכינה, וגם חקרה, ברא קודשא בריך הוא
מה דברא. ועד לא אפיק עבידתיה, אעיל ארבע תבין בקדמיתא דכתיב
בראשית ברא אלהים אית, הא ארבע. ולבתר השמים. אנון לקביל
ארבע זמנין דאסתכל קודשא בריך הוא באורייתא עד לא יפיק עבידתיה
לאומנותיה.

דף הע"ב

רבי אלעזר הוה אזיל למחמי לרבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמוי (דף ה
ע"ב) ורבי אבא בהדיה, והוה טעין חד גברא אבתרייהו. אמר רבי אבא
נפתח פתחין דאורייתא דהא שעתיא ועדנא הוא לאתתקנא בארחון.

פתח רבי אלעזר ואמר (ויקרא יט) את שבתותי תשמורו. תא חזי, בשית יומין
ברא קודשא בריך הוא עלמא. וכל יומא ויומא גלי עבידתיה ויהב חיליה
בההוא יומא. אימתי גלי עבידתיה ויהב חיליה. ביומא רביעאה. בגין
דאנון תלת יומין קדמאין כולהו הוו סתימין ולא אתגלו, כיון דאתא יומא
רביעאה אפיק עבידתא וחילא דכולהו. דהא אשא ומיא ורוחא אף על גב
דאנון תלת יסודין עלאין, כלהו תליון, ולא אתגלי עבידתא דלהון, עד
דארעא גלי לון, כדן אתידע אומנותא דכל חד מנייהו.

וְאִי תִימָא הָא בְּיוֹמָא תְּלִיתָא הָוָה דְּכַתִּיב תְּדַשָּׂא הָאֲרָץ דְּשָׂא וּכְתִיב
וּתְדַשָּׂא הָאֲרָץ (דש"א). אֲלָא הָאִי אָף עַל גַּב דְּכַתִּיב בְּיוֹמָא תְּלִיתָא, רְבִיעָא
הָוָה וְאֲתַכְלִיל בְּיוֹמָא תְּלִיתָא לְמַהוּי חַד בְּלֵא פִירוּדָא. וּלְבַתֵּר יוֹמָא
רְבִיעָא אֲתַגְלִי עֲבִידְתִּיהָ לְאַפְקָא אוּמְנָא לְאוּמְנוּתִיהָ דְּכָל חַד וְחַד. בְּגִין
דְּיוֹמָא רְבִיעָא אִיהוּ רְגְלָא רְבִיעָא דְּכַרְסִיָּא עֲלָא.

וְכָל עֲבִידְתֵּיהוּ דְּכָלְהוּ בִּין יוֹמִין קְדָמָאִין וּבִין יוֹמִין בְּתַרְאִין הָווּ תְּלִין
בְּיוֹמָא דְּשַׁבְתָּא הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, דָּא
שַׁבְתָּ, וְדָא הוּא רְגְלָא רְבִיעָא דְּכַרְסִיָּא. וְאִי תִימָא אִי הָכִי, מַהוּ אֵת
שַׁבְתוֹתֵי תַשְׁמֹרוּ תַרְוִין. אֲלָא שַׁבְתָּ (תרומה קל"ה ב) דְּמַעְלֵי שַׁבְתָּא וְשַׁבְתָּא
דְּיוֹמָא מִמֶּשׁ לִית לֹון פִירוּדָא.

אָמַר (להו) הַהוּא טַיִעָא דְּהָוָה טַעֲוִין בְּתַרְיָהוּ, וּמַהוּ וּמְקַדְשֵׁי תַרְאִין. אָמַר
לִיה דָּא קְדוּשָׁא דְּשַׁבְתָּ. אָמַר לִיה וּמַהוּ קְדוּשָׁא דְּשַׁבְתָּ. אָמַר לִיה דָּא
קְדוּשָׁא דְּאֲתַמְשַׁכָּא (עליה) מְלַעֲיָלָא. אָמַר לִיה אִי הָכִי עֲבִידְתָּ לְשַׁבְתָּ דְּלָאו
אִיהוּ קְדוּשָׁא, אֲלָא קְדוּשָׁא דְּשַׁרְיָא עֲלוּי מְלַעֲיָלָא.

אָמַר רַבִּי אָבָא וְהָכִי הוּא (ישעיה נח) וְקִרְאתָ לְשַׁבְתָּ עוֹנֵג לְקְדוּשָׁא יֵי מְכוּבָד,
אֲדַפֵּר שַׁבְתָּ לְחוּד וְקְדוּשָׁא ה' לְחוּד. אָמַר לִיה אִי הָכִי מֵאֵן קְדוּשָׁא ה'. אָמַר
לִיה קְדוּשָׁא דְּנַחְתָּא מְלַעֲיָלָא וְשַׁרְיָא עֲלִיהָ. אָמַר לִיה אִי קְדוּשָׁא
דְּאֲתַמְשַׁכָּא מְלַעֲיָלָא אֲקַרִי מְכוּבָד אֲתַחֲזִי דְּשַׁבְתָּ לָאו אִיהוּ מְכוּבָד וּכְתִיב
וּכְבֹדְתוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי אָבָא אֲנַח לְהָאִי גְבַרָא דְּמַלְכָּה (חדתא) דְּחַכְמָתָא אִית
בֵּיה דְּאָנָן לָא יִדְעָנָא בָּהּ. אָמַרוּ לִיה אִימָא אֲנָתָּ. פְּתַח וְאָמַר, (ויקרא יט) אֵת
שַׁבְתוֹתֵי. אֵת לְאַסְגָּאָה תַנְחוּם שַׁבְתָּ דְּאִיהוּ תַרְוִין אֲלַפִּין אֲמִין לְכָל סַטְרָא
(ויקהל ר"ז א). וּבְגִין כֶּד אֲסַגִּי אֵת. שַׁבְתוֹתֵי (נ"א דא) שַׁבְתָּ עֲלָאָה וְשַׁבְתָּ תַתָּאָה
דְּאֲנוּן תַרְוִין כְּלִילָן כְּחַדָּא וּסְתִימִין כְּחַדָּא.

אֲשַׁתָּאָר שַׁבְתָּ (יתרו צ"ב א' בר"מ) אֲחַרָא דְּלָא אֲדַפֵּר וְהָוָה בְּכַסּוּפָא. אָמַרְהָ
קַמִּיהָ מְאָרִי דְּעֲלָמָא מְיוֹמָא דְּעַבְדְתָּ לִי שַׁבְתָּ אֲתַקְרִינָא וְיוֹמָא לָאו אִיהוּ
בְּלֵא לִילָא. אָמַר לָהּ בְּרַתִּי שַׁבְתָּ אֲנָתָּ וְשַׁבְתָּ קְרִינָא לָדָּ, אֲבָל הָא אֲנָא מְעַטֵּר
לָדָּ בְּעַטְרָא עֲלָאָה יַתִּיר. אֲעַבֵּר כְּרוּזָא וְאָמַר מְקַדְשֵׁי תַרְאִין.

וְדָא שַׁבְתָּ דְּמַעְלֵי שַׁבְתָּא דְּאִיהִי יַרְאָה, וְשַׁרְיָא בָּהּ יַרְאָה. וּמֵאֵן אִיהוּ.
דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אֲכַלִּיל וְאָמַר אָנִי ה'. וְאֲנָא שְׁמַעְנָא מֵאָבָא דְּאָמַר הָכִי.
וְדִיִּיק אֵת לְאַסְגָּאָה תַנְחוּם שַׁבְתָּ. שַׁבְתוֹתֵי דָּא עֲגוּלָא (רכ"ט א', תצוה ק"פ א',
ויקהל ר"ה א) וְרְבוּעַ דְּלָגוּ, וְאֲנוּן תַרְוִין. וְלִקְבִיל אֲנוּן תַרְוִין אִית תַרְיָ קְדוּשָׁתֵי
דְּאִית לָנוּ לְאַדְפֵּרָא, חַד וְיַכְלוּ, וְחַד קְדוּשָׁא.

וְיַכְלוּ אִית בֵּיה תְּלַתִּין וְחֲמִשׁ תַּיְבִּין. וּבְקְדוּשָׁה (ובקידושא) דְּאָנָן מְקַדְשִׁין
תְּלַתִּין וְחֲמִשׁ תַּיְבִּין. וְסַלִּיק כְּלָא לְשַׁבְעִין שְׁמַהוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא וּכְנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל אֲתַעֲטֵר בָּהּ. וּבְגִין דְּעֲגוּלָא וְרְבוּעָא דָּא אֲנוּן שַׁבְתוֹתֵי, כְּלִילָן

תְּרוּיָהוּ בְּשִׁמּוֹר דְּכְתִיב תְּשִׁמּוֹרוּ. דְּהָא שִׁבְתָּ עֲלָאָה הֵכָא לֹא אֶתְכַלִּיל
בְּשִׁמּוֹר אֶלָּא בְּזִכּוֹר, דְּהָא מְלַכָּא עֲלָאָה בְּזִכּוֹר אֶסְתֵּימִים. וְעַל דָּא אֶקְרִי
מְלַכָּא דְשִׁלְמָא דִּילֵיהּ, וְשִׁלְמָא דִּילֵיהּ זְכוֹר אִיהוּ. וְעַל דָּא לִית מְחֻלּוּקַת
לְעִילָא.

דף ו' ע"א

בְּגִין דְּתַרְוֵין שְׁלוּמוֹת לְתַתָּא חַד יַעֲקֹב וְחַד יוֹסֵף. וּבְגִין כְּדָּ כְּתִיב תְּרִי זְמַנִּי
(ישעיה נז) שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלְקָרוֹב. לְרַחוּק דָּא יַעֲקֹב, (דף ו' ע"א) וְלְקָרוֹב
דָּא יוֹסֵף. לְרַחוּק כְּמָא דְאֵת אֶמֶר, (ירמיה לא) מְרַחוּק יִי נִרְאָה לִי (שמות ב)
וְתַתְּצַב אַחוֹתוֹ מְרַחוּק. וְלְקָרוֹב כְּמָא דְאֵת אֶמֶר, (דברים לב) חֲדָשִׁים מְקָרוֹב
בָּאוּ. מְרַחוּק דָּא נְקוּדָה עֲלָאָה דְקִימָא בְּהִיכְלִיהּ.

וְעַל דָּא כְּתִיב תְּשִׁמּוֹרוּ אֶתְכַלִּיל בְּשִׁמּוֹר. (ואתחנן ר"ס) וּמְקַדְּשֵׁי תִירָאוּ דָּא
נְקוּדָה דְקִימָא בְּאֶמְצָעֵיתָא דְאִית לְדַחְלָא מְנָה יִתִּיר מְכַלָּא דְעֵנְשִׁיהּ מִיתָה.
וְהֵינּוּ דְכְתִיב, (שמות לא) מְחַלְלֵיהּ מוֹת יוּמַת. מָאן מְחַלְלֵיהּ. מָאן דְּעָאֵל לְגוּ
חָלָל דְּעַגּוּלָא וְרַבּוּעָא לְאַתֵּר דְּהֵהוּא דְנְקוּדָה (נקודה) שְׂרִיא (ביה) וּפְגִים בֵּיהּ
מוֹת יוּמַת. וְעַל דָּא כְּתִיב תִירָאוּ. וְהֵהוּא נְקוּדָה אֶקְרִי אֲנִי, וְעַלָּה שְׂרִיא
הֵהוּא דְסִתִּים עֲלָאָה דְלֹא אֶתְגַּלֵּיא וְהֵינּוּ יִי וְכַלָּא חַד.

נְחַתוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבְבָּא וּנְשָׁקוּהוּ. אֶמְרוּ וּמָה כָּל חֲכָמְתָא דָּא אִית
תְּחוֹת יָדְךָ וְאֵת טְעִין אֶבְתְּרִין. אֶמְרוּ לֵיהּ מָאן אֲנִת. אֶמֶר לוֹן לֹא תִשְׁאַלוּן
מָאן אֲנָא, אֶלָּא אֲנָא וְאֵתוֹן נִיזֵל וְנִתְעַסַּק בְּאוּרִייתָא וְכָל חַד יִימָא מְלִין
דְּחֲכָמְתָא לְאַנְהָרָא אוֹרְחָא. אֶמְרוּ לֵיהּ מָאן יֵהֵב לָךְ לְמִיזֵל הֵכָא וּלְמַהוּי
(ולמהווי) טְעוּן (טעין) בְּחַמְרִי, אֶמֶר לוֹן יוֹיִד עֶבֶד קָרְבָּא בְּתַרְוֵין אֶתְנוּן בְּכִ"ף
וְסַמִּיךְ לְאַתְקַשְׁרָא בְּהַדְּאִי (נ"א כחדא). כִּ"ף לֹא בְּעָא לְאַסְתַּלְקָא וּלְאַתְקַשְׁרָא
בְּתַר (נ"א באתר) דְלֹא יִכְלָא לְמַהוּי רְגַעָא חַדָּא אֶלָּא בֵּיהּ. סַמִּיךְ לֹא בְּעָא
לְאַסְתַּלְקָא בְּגִין לְסַעֲדָא לְאַנוּן דְנִפְלִין דְּהָא בְּלִי סַמִּיךְ לֹא יִכְלִין לְמַהוּי.

יוֹיִד אֶתָּא לְגַבְּאִי יְחִידָאָה נְשִׁיק לִי וְגַפִּי לִי בְּכָה עַמִּי וְאֶמֶר לִי בְּרִי מָה
אֶעֱבִיד לָךְ, אֲבָל הָא אֲנָא אֶסְתַּלְקִי וְאֲנָא אֶתְמַלִּי מִכְּמָה טְבִין וְאֶתְנוּן טְמִירִין
עֲלָאִין יְקִירִין, בְּתַר כֵּן אִיתִי לְגַבְּךָ וְאֲנָא אֶהוּי סְעִיד לָךְ וְאֶתְנוּ לָךְ אַחְסַנְתָּא
דְּתַרְוֵין אֶתְנוּן עֲלָאִין יִתִּיר מְאֵלִין דְּאַסְתַּלְקוּ דְאַנוּן יִישׁ יוֹיִד עֲלָאָה וְשִׁיין
עֲלָאָה לְמַהוּי לָךְ אוֹצְרִין מְלִיָּא מְכַל. וּבְגִין כְּדָּ בְּרִי זִיל וְהוּי טְעִין חַמְרִי.
וְעַל דָּא אֲנָא אֶזִּיל בְּכָךְ.

חַדוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבְבָּא וּבְכוּ וְאֶמְרוּ זִיל רְכִיב וְאַנְן נְטַעִין אֶבְתְּרָךְ. אֶמֶר
לוֹן וְלֹא אֶמְרִית לְכוּן דְּפִיקוּדָא דְמְלַכָּא אִיהוּ עַד דְּיִיתִי הֵהוּא דְטַעִן (דטעין)
חַמְרִי. אֶמְרוּ לֵיהּ הָא שְׂמִיךְ לֹא אֶמְרַתְ לָן, אֶתֵּר בֵּית מוֹתְבָּד מְאִי הוּא. אֶמֶר
לוֹן אֶתֵּר בֵּית מוֹתְבִי אִיהוּ טַב וְעֵיילָא לְגַבְּאִי, וְאִיהוּ (ריש תיקון כ"א דף נ"ב ע"א
ובראשית ל"ו ע"ב) מְגַדֵּל חַד דְּפִרְחַת בְּאוּרָא רַב וְיִקְרָא. וְאַנוּן דְּדִירִין בֵּיהּ
בְּהַאי מְגַדֵּלָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְחַד מְסַכְנָא. וְדָא הוּא אֶתֵּר בֵּית מוֹתְבִי

וְגִלְיָנָא (נ״א ועלינא) מִתְמַן וְאַנָּא טְעִין חֲמָרִי. אֲשַׁגְחֵהוּ רַבִּי אַבְבָּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֵּיהּ וְאַטְעִים לֹון מַלּוּי דְהוּוּ מְתִיקוּן כְּמַנָּא וְדוּבְשָׂא. אָמְרוּ לֵיהּ שְׂמָא דְאַבּוּדָּא אִי תִימָא נְנָשִׁיק עֶפְרָא דְרַגְלָךְ. אָמַר לֹון וְאַמְאִי, לָאוּ אוּרַח דִּילִי בְכֶךְ לְאַתְגָּאָה בְּאוּרֵייתָא.

אַבְל אַבְבָּא דִּילִי הָוָה דִּיוּרִיָּה בְּיַמָּא רַבָּא וְאִיהוּ הָוָה חַד נּוֹנָא דְהָוָה (תְּקוּנִים נ״ב, וּבְרֵאשִׁית לו ע״ב) אֲסַחַר יַמָּא רַבָּא מְסַטְרָא דָּא לְסַטְרָא דָּא, וְהָוָה רַב וְיַקִּירָא וְעֵתִיק יוּמִין, עַד דְהָוָה בְּלַע כָּל שְׂאָר נּוֹנִין דְיַמָּא, וּלְבַתֵּר אֶפִּיק לֹון חֵיין וְקִימִין מְלִיין מְכַל טְבִין דְעֶלְמָא. וְשְׂאֵט יַמָּא בְּרַגְעָא חֲדָא בְּתוֹקְפִיָּה, וְאַפִּיק לִי כְּגִירָא בִּידָא דְגִבְרַת תְּקִיף, וְטָמִיר לִי בְּהָהוּא אֲתֵר דְאַמְרִית לְכוּ. וְהוּא תָב לְאַתְרִיָּה וְאַגְנִיז בְּהָהוּא יַמָּא.

אֲשַׁגְחֵהוּ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּמַלּוּי. אָמַר לֵיהּ אַנְתָּה הוּא בְּרִיָּה דְבוּצִינָא קְדִישָׂא, אַנְתָּה הוּא בְּרִיָּה דְרַב הַמְּנוּנָא סְבָא, אַנְתָּה הוּא בְּרִיָּה דְנַהִירוּ דְאוּרֵייתָא וְאַנְתָּה טְעִין אֲבַתְרֹן. בְּכוּ כְּחֲדָא וְנִשְׁקוּהוּ וְאַזְלוּ. אָמְרוּ לֵיהּ אִי נִיחָא קַמִּי מְאַרְנָא לְאוּדְעָא לֹון שְׂמִיָּה.

פְּתַח וְאַמַר (שְׂמוּאֵל ב כג) וּבְנִיָּהוּ בֶן יְהוֹיָדָע. הָאִי קָרָא אוּקְמוּהּ וְשְׂפִיר אִיהוּ. אַבְל הָאִי קָרָא לְאַחַזְאָה רְזִין עֶלְאִין דְאוּרֵייתָא הוּא דְאַתָּא. וּבְנִיָּהוּ בֶן יְהוֹיָדָע, עַל רְזָא דְחֲכַמְתָּא קָא אַתָּא מְלָה סְתִימָא אִיהוּ, וְשְׂמָא גְרִים. בֶּן אִישׁ חִי (וּיצֵא קַס״ד א״) דָּא צְדִיק חִי עֶלְמִין.

דף ו' ע"ב

רַב פְּעֵלִים, מְאַרִי דְכָל עוּבְדִין וְכָל חִילִין עֶלְאִין, בְּגִין דְכְּלָהוּ נְפָקִין מִנִּיהּ. יֵי צְבָאוֹת אִיהוּ, אוֹת הוּא בְּכָל חִיילִין דִּידִיָּה רְשִׁים הוּא וְרַב מְכַלָּא. רַב פְּעֵלִים אִיהוּ מְקַבְּצָאֵל הָאִי אֵילְנָא רַב וְיַקִּירָא, רַב מְכַלָּא. מְאָן אֲתֵר נְפָק, מְאָן דְרַגָּא אַתָּא, אַהֲדַר קָרָא וְאַמַר מְקַבְּצִיאֵל דְרַגָּא עֶלְאָה סְתִימָאָה (דף ו' ע"ב) דְעִין לֹא רְאַתָּה וְגו' דְרַגָּא דְכּוּלָּא בֵּיהּ, וְכַנִּישׁ בְּגוּיָה מְגוּ נְהוּרָא עֶלְאָה, וּמְנִיָּה נְפִיק כְּלָא. וְאִיהוּ הִיכְלָא קְדִישָׂא סְתִימָא דְכָל דְרַגִּין כְּנִישִׁין וְסְתִימִין בְּגוּיָה. וּבְגוּפָא דְהָאִי הִיכְלָא (אֵילְנָא) קְזִימִין, כָּל עֶלְמִין וְכָל חִילִין קְדִישִׁין מִינִיָּה אַתְזֵנוּ וְקִימִי עַל קִיוּמִיהוּן.

הוּא הֶכָּה אֶת שְׁנֵי אַרְיָאֵל מוּאַב. תְּרִין מְקַדְשִׁין הָווּ קְזִימִין בְּגִינִיָּה וְאַתְזֵנוּ מִנִּיָּה מְקַדְשֵׁן רֵאשׁוֹן וּמְקַדְשֵׁן שְׁנֵי, כִּיּוֹן דְאִיהוּ אֲסַתְלַק, נְגִידוּ דְהָוָה נְגִיד מְלַעִילָא אַתְמִנַע, כְּבִיכּוּל הוּא הֶכָּה לֹון וְחָרִיב לֹון וְשְׂצִי לֹון. וְכַרְסִיָּא קְדִישָׂא נְפֹלַת הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל א) וְאַנִּי בְּתוּדָה גּוֹלָה. הָהוּא דְרַגָּא דְאַקְרִי אֲנִי, הוּא בְּתוּדָה גּוֹלָה. אַמְאִי. עַל נְהַר כְּבָר. עַל נְהַר דְנְגִיד וְנְפִיק דְפְסִיק מִימּוֹי וּמְבוּעוּי וְלֹא אֲנְגִיד כַּד בְּקַדְמִיתָא (כַּדבְּקַדְמִיתָא).

הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (אֵיּוֹב יד) וְנְהַר יְחָרֵב וְיִבֵּשׁ. יְחָרֵב בְּבִית רֵאשׁוֹן וְיִבֵּשׁ בְּבִית שְׁנֵי. וּבְגִין כְּךָ הוּא הֶכָּה אֶת שְׁנֵי אַרְיָאֵל, מוּאַב. (ס״א דְהָא בְּקַדְמִיתָא) מוּאַב

דְּהוּ מֵאֵב דְּבִשְׁמִיָּא וְאִתְחַרְבוּ וְאִשְׁתַּצִּיאוּ בְּגִינְיָה, וְכָל נְהוּרִין דְּהוּוּ נְהִירִין לְיִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ אִתְחַשְׁכוּ.

וְתוּ הוּא יָרַד וְהִכָּה אֶת הָאָרֶץ. בְּזִמְנִין קִדְמָאִין כַּד הָאִי נְהָר הָוָה מְשִׁיךְ מִימּוּי לְתַתָּא, הוּוּ קִיִּימִין יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלִימוּ, דְּדַבְּחִין דְּבַחִין וְקַרְבָּנִין לְכַפְרָא עַל נַפְשֵׁיהוּ, וְכַדִּין הָוָה נְחִית מְלַעֲיָלָא דִּיּוֹקְנָא דְחַד אַרְיָה וְהוּוּ חֲמָאן לִיָּה עַל גְּבִי מְדַבְּחָא רְבִיץ עַל טְרַפֵּיהּ, אָכִיל קַרְבָּנִין כְּגַבְר תַּקִּיף. וְכָל כְּלָבִין הוּוּ מִתְטַמְרִין מִקְסָמִיהּ וְלֹא נִפְקִי לְבַר.

כִּיּוֹן דְּגָרְמוּ חוּבִין אִיהוּ נְחִית לְגוּ דְרָגִין דְּלַתְתָּא וְקָטִיל לְהַוּא אַרְיָה, דְּלֹא בְעָא לְמִיָּהֵב לִיָּה טְרַפֵּיהּ כְּדַבְּקִדְמִיתָא, כְּבִיכּוֹל קָטִיל לִיָּה. הוּא הִכָּה אֶת הָאָרֶץ וְדָאִי. לְתוֹךְ הַבּוֹר לְעִינְהָא דְסִטְרָא אַחְרָא בִישָׁא. כִּיּוֹן דְחֲמָאֵת הַכִּי הַהוּא סִטְרָא אַחְרָא אִתְתַּקַּפֵּת (בְּרִ"מ פ' בַּהַר ק"י"א) וְשִׁדְרַת לְחַד כְּלָבָא לְמִיכָל קַרְבָּנִין. וְיָמָה שְׁמִיָּה דְהַוּא אַרְיָיָה אִוְרִיאִ"ל דְאַנְפוּי אַנְפִּי אַרְיָה. וְיָמָה שְׁמִיָּה דְהַוּא כְּלָבָא בְּלֹאֲדוֹן שְׁמִיָּה. דְלֹאֵו אִיהוּ בְכָלֵל אָדָם, אֵלָא כְּלָבָא וְאַנְפִּי כְּלָבָא.

כִּיּוֹם הַשְּׁלֵג בְּיוֹמָא דְגָרְמוּ חוּבִין וְדִינָא אִתְדָן לְעִילָא מַעֲם בִּי דִינָא עֲלָאָה. וְעַל דָּא כְּתִיב לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג דָּא דִינָא עֲלָאָה. אַמְאִי בְּגִין דְכָל בֵּיתָהּ לְבוּשׁ שָׁנִים וְיִכִּיל לְמִיסְבֵּל אִשָּׁא תַקִּיפָא. עַד כָּאֵן רָזָא דְקָרָא.

מָה כְּתִיב בְּתַרְיָה (שְׁמוּאֵל ב' כג) וְהוּא הִכָּה אֶת אִישׁ מְצָרִי אִישׁ מְרָאָה. הַכָּא רָזָא דְקָרָא אֶתָּא לְאוּדְעָא, דִּי בְכָל זִמְנָא דִּישְׂרָאֵל חָבוּ אִיהוּ אִסְתַּלְק וּמְנַע מְנִיָּהוּ כָּל טְבִין וְכָל נְהוּרִין דְּהוּוּ נְהִירִין לוֹן. הוּא הִכָּה אֶת אִישׁ מְצָרִי דָּא נְהוּרָא דְהַוּא נְהוּרָא דְהוּוּ נְהִיר לוֹן לְיִשְׂרָאֵל. וּמָאן אִיהוּ מִשָּׁה. דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת ב') וַתֹּאמְרֶנָּה אִישׁ מְצָרִי הִצִּילֵנוּ וְגו'. וַתִּמְן אֶתִּילִיד וַתִּמְן אֶתְרַבִּי וַתִּמְן אִסְתַּלִּיק לְנְהוּרָא עֲלָאָה.

אִישׁ מְרָאָה כְּמָה דְאֶתְ אָמֵר (בְּמַדְבָּר יב) וּמְרָאָה וְלֹא בְחִידוֹת. אִישׁ כְּמָא דְאֶתְ אָמֵר, (דְּבָרִים לג) אִישׁ הָאֱלֹהִים. כְּבִיכּוֹל בְּעֲלָה דְהַוּא מְרָאָה כְּבוֹד ה'. דְּזָכָה לְאַנְהָגָא דְרָגָא דָּא בְכָל רְעוּתִיָּה בְּאַרְעָא (כ"א ב) מָה דְלֹא זָכִי בַר נֶשׁ אַחְרָא.

וּבִידְ הַמְצָרִי חֲנִית. דָּא מְטָה הָאֱלֹהִים דְהוּא אִתְמָסֵר בִּיָּדִיהּ כְּמָא דְאֶתְ אָמֵר, (שְׁמוֹת יז) וּמְטָה הָאֱלֹהִים בִּיָּדִי. וְדָא אִיהוּ מְטָה דְאִתְבָּרִי עָרַב שְׁבַת בִּין הַשְּׁמִשׁוֹת וְחִקּוֹק בִּיָּה שְׁמָא קְדִישָׁא גְּלִיפָא קְדִישָׁא וּבְהִאִי חָב בְּסַלְע כְּמָא דְאֶתְ אָמֵר, (בְּמַדְבָּר כ) וַיִּךְ אֶת הַסַּלְע בְּמִטְהוּ פְעֻמִּים. אָמֵר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִשָּׁה לֹא יְהִיבִית לָךְ מְטָה דִּילִי לְהִאִי, חִיף לֹא יְהִא בִּידְךָ מְכָאן וּלְהִלָּאָה.

מִיד (כ"ח ב') וַיִּרְדּוּ אֱלֹהֵי בִישְׁבֵּט בְּדִינָא קְשִׁיָּא (שְׁמוּאֵל ב' כג) וַיִּגְזוּל אֶת הַחֲנִית מִיַּד הַמְצָרִי. דְמָהִיָּא שְׁעֵתָא אִתְמְנַע מְנִיָּה וְלֹא הָוָה בִּיָּדִיהּ לְעֲלָמִין. וְיַהֲרֵגְהוּ בְּחֲנִיתוֹ. עַל הַהוּא חוּבָא דְמָחָא בְּהַוּא מְטָה, מִת וְלֹא עָאֵל לְאַרְעָא קְדִישָׁא וְאִתְמְנַע נְהוּרָא דָּא מִיִּשְׂרָאֵל. (שְׁמוּאֵל ב' כג) מִן הַשְּׁלֵשִׁים (ק"י"א ב) הַכִּי נְכַבֵּד,

אליו שלשים שנה עליון דאיהו נטיל מנהון ואנגיד לתתא, ומנייהו איהו
הוה נטיל ואתקרב.

דף ז ע"א

ואל השלשה לא בא, אנון הוה אתגאן לגביה ויהבי ליה ברעותא דלבא,
ואיהו לא הוי אתי לגביהון. ואף על גב דלא עאל במניינא וחושבנא
(דחושבנא) דלהון, (שמואל ב כג) וישימהו דוד אל משמעתו. דלא אתפרש מלוחא
דלביה (דף ז ע"א) לעלמין. לית פירוודא להון לעלמין. דוד שם ליה לביה
ואיהו לאו לדוד. בגין דתושבחו ושירין ורחמין דסיהרא עביד לשמשא,
איהי משיכת ליה לגבה למהוי דיוריה בהדה. ודא איהו וישימהו דוד אל
משמעתו.

נפלו רבי אליעזר ורבי אבא קמיה. אדהכי והכי לא חמו ליה. קמו
ואסתפלו לכל סטרין ולא חמו ליה. יתבו ובכו ולא יכילו למלא דא לדא.
לבתר שעתא אמר רבי אבא ודאי הא דתנינן דבכל ארחא דצדיקייא אזלין
ומילי דאורייתא בינייהו, דאנון זכאין דההוא עלמא אתגאן לגביהון.
ודאי דא הוא רב המנונא סבא דאתא לגבן מההוא עלמא לגלאה לן מלין
אליו, ועד לא נשתמודע ביה אזל ליה ואתפסי מין. קמו והוה בעו למטען
לחמרי ולא אזלו, בעו למטען ולא אזלו. דחילו ואנחו לון לחמרי. ועד
יומא הוה קראן למהוא אתר, דוד דחמרי.

פתח רבי אלעזר (ל"א ב', מ"ו א', י"ח א) ואמר (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת
ליראיך וגו' כמה הוא טבא עלאה ויקרא דזמין קודשא בריך הוא למעבד
גבי בני נשא לאנון זכאין עליון דחלי חטאה דמשתדלי באורייתא כד
עאלין למהוא עלמא. טובך לא כתיב אלא רב טובך. ומאן איהו (תהלים קמה)
זכר רב טובך גביעו. ודא איהו ענוגא דחין דנגדין מעלמא דאתי לגבי חי
עלמין דאיהו זכר רב טובך. ודאי איהו (ישעיה ס"ג) ורב טוב לבית ישראל
וגו'.

תו מה רב טובך, הכא אגליף רזא דחכמתא וכל רזין אתפלילו הכא, מ"ה,
כמה דאתמר. רב דא אילנא ר"ב ותקיף. בגין דאית אילנא אחרא זוטא
מניה, ודא הוא רב ואעיל ליה ברום רקיעין. טובך דא אור דאתברי
ביומא קדמאה. אשר צפנת ליראיך בגין דגניז ליה לצדיקייא בההוא
עלמא.

פעלת דא גו עדן עלאה. דכתיב, (שמות טו) מכוון לשבתך פעלת יי, ודא הוא
פעלת לחוסים בך. (בראשית מו ע"ב) נגד בני אדם דא גו עדן דלתתא לגו
מתיבתא דרקיעא בההוא גו עדן דלעילא. ופרחי ואסתחין בטלי נהרי
אפרסמונא דכיא ונחתי ושראן (ושריין) לתתא. ולזמנין אתחזון נגד בני
אדם למעבד לון נסין כמלאכין עליון, כגוונא דחזינא השתא נהירו
דבוצינא עלאה ולא זכינא לאסתפלא ולמנדע רזין דחכמתא יתיר.

פְּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר (שׁוֹפְטִים יג) וַיֹּאמֶר מְנוּחַ אֶל אֲשֶׁתּוֹ מוֹת נְמוֹת כִּי אֱלֹהִים רְאִינוּ, אֵף עַל גַּב דְּמְנוּחַ לָא הָוָה יָדַע מֵאִי עֲבִידְתִּיהּ, אָמַר הוּאִיל וּכְתִיב, (שׁמוֹת לג) כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי, וַדַּאי אֲנִן חֲזִינָן וּבְגִין כְּדָּ מוֹת נְמוֹת. וְאֲנִן חֲמִינָן וְזַכִּינָן לְנַהוּרָא דָּא דְהוּהוּ אֲזִיל בְּהַדָּן וְנִתְקַיֵּים (וואתקיימנא) בְּעֵלְמָא. דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא שְׁדֵרִיהּ לְגַבָּן לְאוּדְעָא לֹן רְזִין דְּחֻכְמָתָא דְגַלִּי, זְכָאָה חוּלְקָנָא.

אֲזִלוּ, מְטוּ לְחַד טוּרָא וְהוּהוּ נְטִי שְׁמֵשָׁא. שְׁרוּ עֲנִפִין דְּאִילָנָא דְטוּרָא לְאֶקְשָׁא דָּא בְּדָא וְאָמְרִי שִׁירְתָּא. עַד דְּהוּוּ אֲזִלִּי, שְׁמַעוּ חַד קָלָא תְּקִיפָּא דְּהוּהוּ אָמַר בְּנֵי אֱלֹהִין קְדִישִׁין אֲנֹון דְּאֶתְבְּדְרוּ בֵּינֵי חֲיָא דְּהָאִי עֲלֵמָא, אֲנֹון בּוֹצִינֵי בְּנֵי מְתִיבְתָּא, אֶתְכַנְשׁוּ לְדוּכְתִּיּהוּ לְאֶשְׁתַּעֲשַׁעָּ בְּמֵאֲרִיכוֹן בְּאוּרִייתָא. דְּחִילוּ אֲלִין וְקֵאִימוּ בְּדוּכְתִּיּהוּ וְיִתְבִּי. אֲדַהֲכִי נְפִיק קָלָא כְּמִלְקָדְמִין וְאָמַר טְנָרִין תְּקִיפִין פְּטִישִׁין רְמָאִין הָא מְאֲרִי דְגֹוּנִין מְרַקְמָא בְּצִיּוּרִין קֵאִים עַל אֲצִטְוּנָא, עוּלוּ וְאֶתְכַנְשׁוּ.

בְּהֵיא שְׁעֵתָא שְׁמַעוּ קָל עֲנִפֵי דְּאִילָנִין רַב וְתְקִיף וְהוּוּ אָמְרִי (תהלים כט) קוֹל יְיָ שׁוֹבֵר אֲרָזִים. נְפְלוּ עַל אֲנַפִּיּהוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אֲבָא וְדְחִילוּ סְגִיָּא נְפֵל עֲלֵיהוּ, קֵאִמוּ בְּבַהִילוּ וְאֲזִלוּ וְלֹא שְׁמַעוּ מִיַּדִּי. נְפָקוּ מִן טוּרָא וְאֲזִלוּ.

דף ז ע"ב

כְּדָּ מְטוּ לְבֵי רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא חֲמוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי תַמְנָן. חֲדוּ (דף ז ע"ב) חֲדִי (חֲדָא), רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר לוֹן וַדַּאי אֶרְחָא דְנִסִּין וְאֶתִין עֲלֵאִין קָא עֲבֵרְתוֹן, דְּאָנָּא דְּמִיכְנָא הִשְׁתָּא וְחֲמִינָא לְכוּ וְלִבְנִיּהוּ בֶּן יְהוּדָע דְּקָא מְשִׁדֵּר לְכוּ תִרִין עֲטָרִין עַל יָדָּא דְּחַד סָבָא לְאֶעֱטָרָא לְכוּ. וַדַּאי בְּאֶרְחָא דָּא קוּדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא הָוָה. תַּוּ דְּחֲמִינָא אֲנַפִּיכֹו מְשַׁנְיִין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי יְאוֹת אֲמֵרְתוֹן דְּחֻכְמָא עֲדִיף מִנְבִּיא.

אֶתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְשׁוּי רִישֵׁי בֵּין בְּרַכּוּי דְּאָבוּי וְסַח (ליה) עוּבְדָּא. דְּחִיל רַבִּי שְׁמַעוֹן וּבְכָה אָמַר (חֲבִקוּק ג) יְיָ שְׁמַעֲתִי שְׁמַעֲדָּ גֵרָאֲתִי. הָאִי קָרָא חֲבִקוּק אָמַר (אמרו) בְּשַׁעֲתָּא דְּחֻמָּא מִיתְתִּיהּ וְאֶתְקַיֵּים עַל יָדָּא דְּאֶלִישַׁע. אֲמַאי אֶקְרִי חֲבִקוּק. בְּגִין דְּכְתִיב, (מלכים ב ד) לְמוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חֲיָה אֶת חוּבְקָת בֶּן. וְדָּא בְּרִיָּה (ברה) דְּשׁוֹנְמִית הָוָה. וְתִרִין (בשׁלח מ"ה ע"א) חֲבִקוּן הוּוּ, חַד דְּאִימִיהּ וְחַד דְּאֶלִישַׁע. דְּכְתִיב, (מלכים ב ד) וַיִּשָּׂם פִּי עַל פִּיו.

אֲשַׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְּשְׁלֵמָה מְלָכָא, שְׁמָא גְלִיפָּא דְּשַׁבְעִין וְתִרִין שְׁמָהוּן אֲגִלִּין עֲלוּי בְּתַבִּין. בְּגִין דְּאֶתְוֹן דְּאֶלְפָּא בֵּיתָא דְּאֲגִלִּין בֵּיהּ אָבוּי בְּקָדְמִיתָא כְּדָּ מִית פְּרָחוּ מְנִיהּ. וְהִשְׁתָּא דְּאֶלִישַׁע חֲבִק לִיהּ אֲגִלִּין בֵּיהּ כָּל אֲנֹון (בשׁלח נ"א ע"ב) אֶתְוֹן דְּשַׁבְעִין וְתִרִין שְׁמָהוּן. וְאֶתְוֹן דְּאִילִין שַׁבְעִין וְתִרִין שְׁמָהוּן גְלִיפֹון אֲנֹון מֵאֶתְוֹן וְשִׁיתְסָר אֶתְוֹן. וְכִלְהוּ אֶתְוֹן אֲגִלִּין בְּרוּחִיהּ (נ"א בדיבורא) אֶלִישַׁע, בְּגִין לְקִימָא לִיהּ בְּאֶתְוֹן דְּשַׁבְעִין וְתִרִין שְׁמָהוּן. וְקָרָא לִיהּ חֲבִקוּק. שְׁמָא דְּאֶשְׁלִים לְכָל סְטָרִין. אֶשְׁלִים לְחֲבִקוּן כְּדָּאֶתְמַר. וְאֶשְׁלִים

לְרֹא דְמַאֲתָן וְשִׁיתְסַר (פקודי רמ"ו ע"ב) אֲתוּן דְשָׁמַא קְדִישָׁא. בְּתַבִּין אֲתַקְיִים לְאַהֲדָרָא רוּחִיה, וּבְאַתְוּן אֲתַקְיִים כָּל גּוּפִיה עַל קִיּוּמִיה. וְעַל דָּא אֲקָרִי חֲבִקוּק.

וְאִיהוּ אָמַר (חבוקק ג) יִי שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְדָּא יִרְאֵתִי, שְׁמַעְנָא מַה דְהוּה לִי דְאַטְעִימְנָא מַהֲהוּא עֲלָמָא וְדַחִילָנָא. שְׂרָא לְמַתְבַּע רַחֲמִין עַל נַפְשִׁיה וְאָמַר (נשא קל"ח ע"ב) ה' פְּעֻלָּה דְעֵבְדִּתָּ לִי בְקָרְבַּ שְׁנַיִם יְהוֹן חֵיִיהוּ. כְּמוֹ חֲיָיו. וְכָל מָאן דְאַתְקִשֵׁר בְּאַנוּן שְׁנַיִם קְדַמוּנִיּוֹת חֵיִין אֲתַקְשְׁרוּ בֵּיה. בְּקָרְבַּ שְׁנַיִם תּוֹדִיעַ לְהַהוּא דְרָגָא דְלִית דְּלִית (בה) חֵיִין כָּלִל.

בְּכַה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר אוּף אֲנָא מַמַּה דְשְׁמַעְנָא דְחִילָנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא. זְקִיף יְדוּי עַל רִישִׁיה וְאָמַר וּמַה רַב הַמְּנוּנָא סְבָא נְהִירוּ דְאוּרִיִּיתָא זְכִיתוּן אֲתוּן לְמַחֲמִי אֲפִין בְּאַפִּין וְלֹא זְכִינָא בֵּיה. נְפַל עַל אֲנַפּוּי וְחֲמָא לִיה מַעֲקָר טוּרִין מְנַהִיר שְׂרָגִין בְּהִיכְלָא דְמַלְכָּא מְשִׁיחָא. אָמַר לִיה רַבִּי בְּהַהוּא עֲלָמָא תְּהוֹן שְׁבָבִין מְאַרִי אוּלְפָּנִין קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא. מַהֲהוּא יוּמָא הוּה קָרִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה וּלְרַבִּי אַבְא (ט' א) פְּנִי"אֵל כְּמָא דְאַתְ אָמַר, (בראשית לב) כִּי רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל פָּנִים.

בְּרִאשִׁית רַבִּי חֲיִיא פְּתַח (תהלים קיא) רִאשִׁית (י"א ב) חֲכָמָה יִרְאֵת יִי שְׁכָל טוֹב לְכָל עוֹשִׂיהֶם תְּהַלְתּוּ עוֹמְדַת לְעַד. רִאשִׁית חֲכָמָה, הַאי קָרָא הַכִּי מְבַעֵי לִיה, סוּף חֲכָמָה יִרְאֵת ה', בְּגִין דְיִרְאֵת ה' סוּף חֲכָמָה אִיהִי. (נ"א אלא איהי ראשית) לְעֵאלָא לְגוּ דְרָגָא דְחֲכָמְתָּא עֲלָאָה הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קיח) פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק. זֶה הַשְּׁעַר לֵה' וְדַאי, דְּאִי לֹא יִיעוּל בְּהַאי תְּרַעָא לֹא יִיעוּל לְעֵלְמִין. לְמַלְכָּא עֲלָאָה דְאִיהִי (דאיהו) עֲלָאָה וְטָמִיר וְגִנְזִי וְעֵבִיד לִיה תְּרַעִין אֲלִין עַל אֲלִין וּלְסוּף כָּל תְּרַעִין עֵבֵד תְּרַעָא חַד בְּכַמָּה מְנַעוּלִין בְּכַמָּה פְּתַחוּן בְּכַמָּה הִיכְלִין אֲלִין עַל אֲלִין. אָמַר כָּל מָאן דְּבַעֵי לְמִיעַל לְגַבְּאֵי תְּרַעָא דָּא יְהֵא קְדַמָּאָה לְגַבְּאֵי, מָאן דְּיִעוּל בְּהַאי תְּרַעָא יְעוּל. אוּף הַכִּי תְּרַעָא קְדַמָּאָה לְחֲכָמָה עֲלָאָה יִרְאֵת ה' אִיהִי. וְדָא אִיהִי רִאשִׁית

דף ח ע"א

ב, תְּרִין אַנוּן דְּמַתְחַבְּרִין כְּחַדָּא, וְאַנוּן תְּרִין נְקוּדִין, חַד גְּנִיזָא וְטָמִירָא וְחַד קִיּוּמָא בְּאַתְגְּלִיָּא. וּבְגִין דְלִית לְהוּ פִּירוּדָּא אֲקָרוּן רִאשִׁית. חַד וְלֹא תְּרִין. מָאן דְּנָטִיל הַאי נָטִיל הַאי. וְכֵלָּא חַד דְּהָא הוּא (שמיה) וְשְׁמִיה חַד דְּכְּתִיב, (תהלים פג) וַיִּדְעוּ כִּי אַתָּה שְׁמָדָא יִי לְבַדְּדָא. אֲמַאי אֲקָרִי יִרְאֵת ה', בְּגִין דְּאִיהוּ אִילָנָא דְטוֹב וְרַע, זְכִי בַר נֶשׁ הָא טוֹב וְאִי לֹא זְכִי הָא (הוּא) רַע. (דף ח ע"א) וְעַל דָּא שְׂרִי בְּהַאי אֲתַר יִרְאֵה. וְדָא תְּרַעָא לְעֵאלָא לְכָל טוֹבָא דְעֵלְמָא. שְׁכָל טוֹב אֲלִין תְּרִין תְּרַעִין דְּאַנוּן כְּחַדָּא.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר שְׁכָל טוֹב דָּא אִילָנָא דְחֵי דְאִיהוּ שְׁכָל טוֹב בְּלֹא רַע כָּלִל. וְעַל דְּלֹא שְׂרָגָא בֵּיה רַע אִיהוּ שְׁכָל טוֹב בְּלֹא רַע. לְכָל עוֹשִׂיהֶם, אֲלִין חֲסָדִי דְּוֹד (ויחי רי"ט ע"א) הִנְאַמְנִים תִּמְכִּין אוּרִיִּיתָא. וְאַנוּן דְּתִמְכִּין אוּרִיִּיתָא כְּבִיכּוּל

אָנוּן עֲבָדִין. כָּל אָנוּן דִּלְעָאן בְּאוֹרֵייתָא לִית בְּהוּ עֲשִׂיהָ בְּעוּד דִּלְעָאן בְּהוּ. אָנוּן דִּתְמַכִּין לוֹן אִית בְּהוּ עֲשִׂיהָ. וּבְחִילָא דָּא כְּתִיב תְּהַלְתּוּ עוֹמְדֵת לְעַד וְקִימָא כּוֹרְסִיָּא עַל קִיּוּמִיהָ כְּדָקָא יָאוּת.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָהוּ יָתִיב וְלַעֲי בְּאוֹרֵייתָא בְּלִילָא (אמור צ"ח א) דְּכֻלָּה אֶתְחַבְּרַת בְּבַעְלָה. דִּתְנִינֵן כָּל אָנוּן חֲבַרְיָא דְּבַנֵּי הֵיכְלָא דְּכֻלָּה אֶצְטְרִיכוּ בְּהֵהִיא לִילָא דְּכֻלָּה אֶזְדַּמְנַת לְמַהוּי לְיוֹמָא אַחְרָא גּוֹ חוּפָה בְּבַעְלָה לְמַהוּי עֲמָה כָּל הַהוּא לִילָא, וְלִמְחֵדִי עֲמָה בְּתַקוּנָהָא דְּאִיהִי אֶתְתַקְנַת לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא מִתּוֹרָה לְנַבִּיאִים וּמַנְבִּיאִים לְכַתּוּבִים וּבְמַדְרָשׁוֹת דְּקַרְאֵי וּבְרַזִּי דְּחֻכְמָתָא. בְּגִין דְּאַלִּין אָנוּן תִּיקוּנִין דִּילָהּ וְתַכְשִׁיטָהָא. וְאִיהִי וְעוֹלַמְתָּהָא עֲאֻלַּת וְקִיּוּמָתָא עַל רִישֵׁיהוּן וְאֶתְתַקְנַת בְּהוּ וְחֻדַּת בְּהוּ כָּל הַהוּא לִילָא. וְלִיוֹמָא אַחְרָא לֹא עֲאֻלַּת לְחוּפָה אֶלָּא בְּהַדְיָהּ. וְאַלִּין אַקְרוּן בְּנֵי חוּפְתָא. וְכִיּוֹן דְּעֲאֻלַּת לְחוּפְתָא קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא שְׂאִיל עַלִּיהוּ וּמְבַרְךְ לֹון וּמְעַטֵר לֹון בְּעַטְרָהָא דְּכֻלָּה. זְכָאָה חוּלְקָהוּן.

וְהוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכֻלָּהוּ חֲבַרְיָא (בהדיה) מְרַנְנִין בְּרַנָּה דְּאוֹרֵייתָא וּמְחַדְשׁוּן מְלִין דְּאוֹרֵייתָא כָּל חַד וְחַד מְנַיְהוּ. וְהוּא חֲדִי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכָל שְׂאָר חֲבַרְיָא. אָמַר לֹון רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּנֵי זְכָאָה חוּלְקָכוֹן בְּגִין דְּלִמְחַר לֹא תִיעוּל כְּלָה לְחוּפָה אֶלָּא בְּהַדְיָכוּ. בְּגִין דְּכֻלָּהוּ דְּמַתְקַנִּין תַּקוּנָהָא בְּהֵאִי לִילָא וְחֻדָּאן בְּהוּ בְּלָהוּ יְהוּן רְשִׁימִין וְכַתִּיבִין בְּסַפְרָא דְּדַכְרַנְיָא וְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא מְבַרְךְ לֹון בְּשַׁבְעִין בְּרַכָּאן וְעַטְרִין דְּעַלְמָא עַלְמָה.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (תהלים יט) (תרומה קל"ו ב) הַשְּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וְגוֹי קָרָא דָּא הָא אוֹקִימָנָא לִיהוּ. אָבַל בְּזַמְנָא דָּא דְּכֻלָּה אֶתְעָרָא לְמִיעַל לְחוּפָה בְּיוֹמָא דְּמַחַר אֶתְתַקְנַת וְאֶתְנַהֲרַת בְּקִישׁוּטָהָא בְּהַדְיָ חֲבַרְיָא דְּחֻדָּאן עֲמָה כָּל הַהוּא לִילָא וְאִיהִי חֻדָּאָתָא עֲמָהוּן. וּבְיוֹמָא דְּמַחַר כְּמָה אוֹכְלוּסִין (כמה) חִיילִין וּמְשַׁרְיִין מִתְכַּנְשִׁין בְּהַדְהָ. וְאִיהִי וְכֻלָּהוּ מְחַכְּאָן לְכָל חַד וְחַד דְּתַקִּינוּ לָהּ בְּהֵאִי לִילָא. פִּיּוֹן דְּמַתְחַבְּרָן כְּחֻדָּא וְאִיהִי חֻמַּת לְבַעְלָה מַה כְּתִיב הַשְּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל. הַשְּׁמַיִם דָּא חֲתוּן דְּעֲאֻל לְחוּפָה. מְסַפְּרִים, מְנַהֲרִין כְּזוּהֲרָא דְּסַפִּיר, דְּנַהֲרִין וְזַהֲרִין מְסִיפֵי עַלְמָא וְעַד סִיפֵי עַלְמָא.

כְּבוֹד אֵל, דָּא כְּבוֹד כְּלָה דְּאַקְרִי אֵל, דְּכַתִּיב, (תהלים ז) אֵל זוֹעֵם בְּכָל יוֹם. בְּכָל יוֹמֵי שְׁתָּא אַקְרִי אֵל, וְהַשְׁתָּא דְּהָא עֲאֻלַּת לְחוּפָה אַקְרִי כְּבוֹד, וְאַקְרִי אֵל. יָקָר עַל יָקָר. נְהִירוּ עַל נְהִירוּ. וְשְׁלֻטְנוּ עַל שְׁלֻטְנוּ. כְּדִין בְּהֵהִיא שְׁעַתָּא דְּשְׁמַיִם עֲאֻל לְחוּפָה וְאֶתִי וְנַהֲרִין לָהּ, כָּל אָנוּן חֲבַרְיָא דְּאֶתְקִינוּ לָהּ כְּלָהוּ אֶתְפָּרְשִׁי (אתפרשו) בְּשַׁמְהוֹן תַּמָּן הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים יט) וּמַעֲשֵׂה יְדִין מְגִיד הַרְקִיעַ. מַעֲשֵׂה יְדִין, אֵלִין אָנוּן מְאַרִי קִיּוּמָא דְּבְרִית בְּהַדְיָ כְּלָה, וְאָנוּן מְאַרִי קִיּוּמָא דְּבְרִית אַקְרוּן מַעֲשֵׂה יְדִין, כְּמָא דְּאֶתְ אָמַר, (תהלים ז) וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ) כּוֹנְנָהוּ דָּא בְּרִית קִיּוּמָא דְּחַתִּים בְּבִשְׂרָא דְּבֵר נֶשׁ.

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא אָמַר הָכִי (קהלת ה) אֵל תַּתְּנוּ אֶת פִּידָּהּ לְחַטִּיא אֶת בְּשַׁרְךָ, דְּלֹא יְהִיב בְּרַנְשָׁ פּוּמִיָּה לְמִיתֵי לְהַרְהוּרָא בִּישָׂא, וְיִהְיֶה גְרִים לְמַחְטִי לְהֵהִיא

בְּשֵׁר קֹדֶשׁ דְּחַתִּים בֵּיה בְּרִית קִדִּישָׁא. דְּאִילוּ עֶבֶד כֶּן מְשַׁכֵּין לִיה לְגִיהֶנְס. וְהָהוּא דְּמִמוּנָה עַל גִּיהֶנְס דּוּמִיָּה שְׁמִיָּה. וְכַמָּה רַבּוּא דְּמִלְאָכִי חַבְלָה בְּהִדְיָה. וְקָאִים עַל פְּתָחָא דְּגִיהֶנְס, וְכָל אֲנוּן דְּנִטְרוּ בְּרִית קִדִּישָׁא בְּהָאִי עֲלָמָא, לִית לִיה רְשׁוּ לְמַקְרַב בְּהוּ.

דף ח ע"ב

דְּוֹד מְלָכָא בְּשַׁעְתָּא דְּאִירַע לִיה הָהוּא עוֹבְדָא דְּחִיל. בְּהָהִיא שְׁעָתָא סְלִיק דּוּמִיָּה קִמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאָמַר לִיה מְאָרִי דְּעֲלָמָא (דף ח ע"ב) כְּתִיב בְּתוֹרָה (ויקרא כ) וְאִישׁ אֲשֶׁר יִנָּאֵף אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֵל אִשְׁתּוֹ עֲמִיתָּהּ וְגוֹ'. דְּוֹד דְּקִלְקַל בְּרִית בְּעָרוֹה מָהוּ. אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּוֹד זְכָאָה הוּא, וּבְרִית קִדִּישָׁא עַל תְּקוּנָה קִיָּמָא, דְּהָא גְּלִי קִדְמִי דְּאִזְדְּמַנַּת לִיה בַּת שְׁבַע מִיּוֹמָא דְּאִתְבְּרִי עֲלָמָא.

אָמַר לִיה אִי קִמְדָּה גְּלִי קִמִּיָּה לָא גְּלִי. אָמַר לִיה וְתוּ בְּהִתִּירָא הָהוּ מָה דְּהָהוּ. דְּהָא כָּל אֲנוּן דְּעָאֵלוּ לְקַרְבָּא לָא עָאֵל חַד מִנִּיָּהוּ עַד דְּאִפְטֹר בְּגִט לְאַנְתְּתִיָּה. אָמַר לִיה אִי הָכִי הָהוּ לִיה לְאוּרְכָא תְּלַת יָרְחִי וְלָא אוּרִיךְ. אָמַר לִיה בְּמֵאִי אוּקִים מְלָה בְּאַתֵּר דְּחִיִּישִׁינָן דְּהָא מְעוּבְרַת, וְגְּלִי קִדְמִי דְּאוּרִיָּה לָא קִרִּיב בְּהָ לְעֲלָמִין דְּהָא שְׁמִי חַתִּים בְּגוּיָה לְסִהֲדוּתָא. כְּתִיב אוּרִיָּה וְכְתִיב אוּרִיָּהוּ שְׁמִי חַתּוּם בְּהִדְיָה (בהדיחה) דְּלָא שְׁמֵשׁ בְּהָ לְעֲלָמִין. אָמַר לִיה, מְאָרִי דְּעֲלָמָא הָא מָה דְּאִמְרִית אִי קִמְדָּה גְּלִי דְּלָא שְׁכִיב בְּהִדְיָה אוּרִיָּה, קִמִּיָּה מִי גְּלִי, הָהוּ לִיה לְאוּרְכָא לְהָ תְּלַת יָרְחִי. וְתוּ אִי יָדַע דְּלָא שְׁכִיב בְּהִדְיָה לְעֲלָמִין אֲמֵאִי שְׁדַר לְהָ דְּוֹד וּפְקִיד עֲלִיָּה לְשִׁמְשָׁא בְּאַנְתְּתִיָּה דְּכְתִיב, (שמואל ב יא) רַד לְבֵיתָּהּ וּרְחֵץ רַגְלֶיךָ.

אָמַר לִיה וְדֵאִי לָא יָדַע, אָבַל יִתִּיר מִתְּלַת יָרְחִי אוּרִיךְ דְּהָא אָרְבַּע יָרְחִי הוּוּ. דְּהָכִי תְּנִינָן בְּחַמְשָׁה וְעֶשְׂרִים דְּנִיֶּסוֹן אֲעֵבֵר דְּוֹד כְּרוּזָא בְּכָל יִשְׂרָאֵל, וְהוּוּ עִם יוֹאֵב בְּשַׁבְעָה יוֹמִין דְּסִינּוֹן וְאִזְלוּ וְחַבְלוּ אֲרַעָא דְּבְנֵי עַמּוֹן. סִינּוֹן וְתַמּוּז וְאָב וְאֵלוּל אֲשַׁתְּהוּ שָׁם. וּבְאַרְבַּעָה וְעֶשְׂרִים בְּאֵלוּל הָהוּ מָה דְּהָהוּ מִבַּת שְׁבַע. וּבִיּוֹמָא דְּכַפּוּרִי מְחַל לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָהוּא חוּבָה. וְאִית דְּאִמְרִי בְּזִי בְּאִדָּר אֲעֵבֵר כְּרוּזָא וְאִתְכַּנְשׁוּ בְּחַמְיִסֵּר דְּאִייר, וּבְחַמְיִסֵּר בְּאֵלוּל הָהוּ מָה דְּהָהוּ מִבַּת שְׁבַע, וּבִיּוֹמָא דְּכַפּוּרָא אֲתַבְּשֵׁר (שמואל ב יב) גַּם יִי הָעֵבִיר חֲטָאתָּךְ לָא תַּמּוּת. מָאִי לָא תַּמּוּת, לָא תַּמּוּת בִּידָא דְּדוּמָה.

אָמַר דּוּמָה מְאָרִי דְּעֲלָמָא הָא מְלָה חֲדָא אִית לִי גְּבִיָּה דְּאִיָּהוּ אֲפִתַּח פּוּמִיָּה וְאָמַר (שמואל ב יב) חִי יִי כִּי בֶן מוֹת הָאִישׁ הָעוֹשֶׂה זֹאת וְאִיָּהוּ דָן לְנַפְשִׁיָּה טְרוּנְיָא אִית לִי עֲלִיָּה. אָמַר לִיה, לִית לָךְ רְשׁוּ דְּהָא אוּדִי לְגַבְאִי וְאָמַר חֲטָאתִי לְהִי וְאָף עַל גֵּב דְּלָא חָב. אָבַל בְּמָה דְּחֲטָא בְּאוּרִיָּה עוֹנֵשָׁא כְּתָבִית עֲלִיָּה וְקַבַּל. מִיָּד אֲהַדֵּר דּוּמִיָּה לְאַתְרִיָּה בְּפַחִי נַפְשִׁי. וְעַל דָּא אָמַר דְּוֹד (תהלים צד) לוּלִי (צ"ד א') יִי עֲזָרְתָה לִי כְּמַעַט שְׁכָנָה דּוּמָה נַפְשִׁי. לוּלִי הִי עֲזָרְתָה לִי דְּהָהוּ אֲפּוּטְרוּפָא דִּילִי. כְּמַעַט שְׁכָנָה וְגוֹ'. מָהוּ כְּמַעַט, כְּחוּטָא דְּקִיק

כְּשִׁיעוֹרָא דְאִית בִּינֵי וּבִין סִטְרָא אַחְרָא, כְּהוּא שְׁעוֹרָא הוּת דְלָא שְׂכָנָה דוּמָה נְפִשִׁי.

וּבְגִין כְּדָּ בְּעֵי לְאַסְתַּמְרָא בְּרִנְשׁ דְלָא יִימָא מְלָה כְּדוּד. בְּגִין דְלָא זְכִיל לְמִימַר לְדוּמָה (קִהְלַת ה) כִּי שְׂגָגָה הִיא, כְּמָה דְהוּהוּ לְדוּד וְנִצַּח לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדִינָא. לְמָה זְקָצוּף הָאֱלֹהִים עַל קוּלְדָּ עַל הוּא קוּל דְאִיהוּ אָמַר. וְחַבַּל אֶת מַעֲשֵׂה יְדִידָּ דָּא בְּשַׁר קִדְשׁ בְּרִית קִדְשָׁא דְפָגִים וְאַתְמַשְׁדָּ בְּגִינְהֶם עַל יְדָּ דְדוּמָה. וּבְגִין כְּדָּ (תְּהֵלִים יט) וּמַעֲשֵׂה יְדִיו מִגִּיד הֲרָקִיעַ אֲלִין אֲנוּן חֲבַרְיָא דְאַתְחַבְּרוּ בְּכֻלָּה דָּא וּמֵאֲרִי קִיִּמָּא דִילָּה. מִגִּיד וְרָשִׁים כָּל חַד וְחַד. מָאן הֲרָקִיעַ. דָּא אִיהוּ (לִיִּד א) הֲרָקִיעַ דְבִיה חֲמָה וּלְבָנָה וּכְכַבְיָא וּמְזֻלִּי, וְדָּא אִיהוּ סִפְר (יִתְרוֹ דָּף ע״א) זְכָרוֹן. אִיהוּ מִגִּיד וְרָשִׁים לְהוּ וּכְתִיב לְהוּ לְמַהוּי בְּנֵי הַיְכָלָּא וּלְמַעַבַּד רְעוּתָהוֹן תְּדִיר. (תְּהֵלִים יט) יוֹם לְיוֹם יִבְעֵ אֹמֶר, יוֹמָא קִדְשָׁא מֵאֲנוּן יוֹמִין עֲלָּיִן דְמִלְכָּא מְשַׁבְּחִין לוֹן לְחֲבַרְיָא וְאָמְרִין הֵהִיא מְלָה דְאָמַר כָּל חַד לְחֲבַרְיָה. יוֹמָא לְיוֹמָא יִבְעֵ הֵהוּא אֹמֶר וּמְשַׁבַּח לִיה. וְלִילָּה לְלִילָּה כָּל דְרָגָּא דְאֲשָׁלִים (נִיִּא דְשִׁלִּט) בְּלִילָּא מְשַׁבַּח דָּא לְדָּא הֵהוּא דַעַת דְכָּל חַד מְחַבְּרִיה, וּבְשָׁלִימוֹ (ס״א וּבְרַחֲמִימוֹ) סִגִּי אֲתַעְבִּידוּ לוֹן חֲבַרְיִין וּרְחִימִין.

דָּף ט ע״א

אִין אֹמֶר וְאִין דְבָרִים בְּשַׁאֲרִי מִלִּין דְעֲלָמָא. דְלָא אֲשַׁתְּמַעוּ קָמִי מִלְכָּא קִדְשָׁא וְלָא בְּעֵי לְמַשְׁמַע לוֹן. אֲבָל הֵינִי מִיִּלִּי בְּכָל הָאֲרָץ יִצָּא קוֹם. עֲבָדִי (דָּף ט ע״א) מְשִׁיחָא אֲנוּן מְלִין מְדוּרִי עֲלָּיִי וּמְדוּרִי תַתְּאִי (לְעִיל דָּף ה' ב'), מֵאֲלִין אֲתַעְבִּידוּ רְקִיעִין וּמֵאֲלִין אֲרָץ מֵהִיא תוֹשְׁבֵיחָתָּא. וְאִי תִימָּא דְאֲנוּן מְלִין בְּאַתְרֵי חַד. מְשַׁטְטָא בְּעֲלָמָא בְּקִצָּה תַבַּל מְלִיחָה. וְכִינּוּן דְאַתְעֲבִידָּא (דְאַתְאֲבִיד) רְקִיעִין מְנַהוּן, מָאן שְׂרָיָא בְּהוּן. הֲדַר וְאָמַר לְשִׁמְשׁ שָׁם אֶהֱלֵ בְּהֶם. הֵהוּא שְׁמֵשָׁא קִדְשָׁא שְׁוִי מְדוּרִיָּה וּמְשַׁפְּנִיָּה בְּהוּ וְאַתְעֲטַר בְּהוּ.

כִּינּוּן דְשָׁרִי בְּאֲנוּן רְקִיעִין וְאַתְעֲטַר בְּהוּ, כְּדִין וְהוּא כְּחַתָּן יוֹצֵא מְחַפְּתוֹ. חֲדִי וְרַהִיט בְּאֲנוּן רְקִיעִין. נִפְק מְנִיִּיָּהוּ וְעָאֵל וְרַהִיט גּוֹ מְגִדְלָא חֲדָּא אַחְרָא בְּאַתְרֵי אַחְרָא. מְקִצָּה הַשְּׁמַיִם מוֹצָּאוֹ, וְדָּאִי מְעֲלָמָא עֲלָּה נִפִּיק וְאַתְיָּא (וְאַתָּא) דְאִיהוּ (לְעִיל א' ב) קִצָּה הַשְּׁמַיִם לְעִילָּא. וְתַקּוּפְתוֹ (עַל קְצוּתָּם), מָאן תַּקּוּפְתוֹ, דָּא קִצָּה הַשְּׁמַיִם לְתַתָּא דְאִיהוּ תַּקּוּפְתָּהּ הַשְּׁנָה דְאַסְתְּרָא לְכָּל סִיפִין. וְאַתְקִשְׁרַת מִן הַשְּׁמַיִם עַד רְקִיעָּא דָּא. וְאִין נְסִתְרֵי מְחַמְתוֹ דְהֵהוּא תַּקּוּפָּה דָּא וְתַקּוּפָּה דְשִׁמְשָׁא דְאַסְחַר בְּכָל סִטְרָא.

וְאִין נְסִתְרֵי לִית דְאַתְכַּפְּסִי מְנִיָּה מְכָל דְרָגִין עֲלָּיִן דְהוּוּ כְּלָהוּ מְסַחְרוּ וְאַתְגִּין לְגַבִּיָּה וְכָל חַד וְחַד לִית מָאן דְיִתְכַּפְּסִי מְנִיָּה. מְחַמְתוֹ בְּשַׁעֲתָּא דְאַתְחַמְּסִי וְתַב (וְתַאֲבִי) לְגַבִּיָּהוּ בְּתִיּוּבְתָּא (בְּתִיאֲוּבְתָּא) שְׁלִים. כָּל שְׁבַחָּא דָּא וְכָל עֲלוּיָּא דָּא בְּגִין אֲוִרִיָּתָּא הוּא דְכְּתִיב, (תְּהֵלִים יט) תּוֹרַת ה' תִּמְיָּמָה. שִׁית זְמַנִּין כְּתִיב הֲכָּא ה', וְשִׁית קְרָאִי מִן הַשְּׁמַיִם מְסַפְּרִים עַד תּוֹרַת יְיָ תִּמְיָּמָה וְעַל רְזָּא דָּא

כְּתִיב בְּרֵאשִׁית הָא שִׁית אֲתוּן. בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, הָא שִׁית תְּבִין. קְרֵאִי אַחֲרָיִן לְקַבֵּל שִׁית זְמַנִּין הִי שִׁית קְרֵאִי בְּגִין שִׁית אֲתוּן דְּהָכָא. שִׁית שְׁמָהוּ בְּגִין שִׁית תְּבִין דְּהָכָא.

עד דְּהוּוּ יִתְבִי עָאלוּ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהּ וְרַבִּי אַבָּא. אָמַר לוֹן וְדַאי אֲנִפִי שְׂכִינְתָא אֲתִין, וְעַל (ו ב) דָּא פְּנִי"אל קְרִינָא לְכוּ, דְּהָא חֲמִיתוּן אֲנִפִי שְׂכִינְתָא אֲפִין בְּאֲפִין. וְהִשְׁתָּא דְּקָא יִדְעָתוּן וְגַלִּי לְכוּ קְרֵא דּוּבְנִיָּהוּ בּוֹן יְהוּדָע, וְדַאי דְּמַלְּהָ דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא אִיהוּ וְקָרָא דְּאַבְתְּרִיהּ. וְהָהוּא דְּסִתִּים מַכְּלָא אָמְרוּ.

וְהָאִי קְרֵא אִיהוּ בְּאַתְרֵי אַחֲרָא כְּגוֹנוֹנָא דָּא. פְּתַח וְאָמַר (דְּבִרֵיהֶימִים א יא) וְהוּא הִפְּחָ אֶת הָאִישׁ הַמְצָרִי אִישׁ מִדָּה חֲמֵשׁ בְּאַמָּה, וְכֹלָא רָזָא חֲדָא אִיהוּ, מְהָאִי (ס"א הֵאִי) מְצָרִי, הָהוּא דְּאַשְׁתְּמוּדָע, (שְׁמוֹת יא) גְּדוֹל מְאֹד בְּאֲרָץ מְצָרִים בְּעֵינֵי עַבְדֵי וְגוֹ' רַב וַיִּקְרָא כְּמָה דְּגַלְיָה הָהוּא סָבָא.

וְהָאִי קְרֵא בְּמִתִּבְתָּא עֲלָאָה אֲתִמְר. אִישׁ מִדָּה כֹּלָא חַד. (שְׁמוֹת ב כג) אִישׁ מְרָאָה וְאִישׁ מִדָּה כֹּלָא חַד. בְּגִין (לְעִיל ה' ע"ב) דְּאִיהוּ שְׁפַת וּתְחוּמָא דְּכְתִיב, (בְּמִדְבָר לה) וּמִדּוֹתֶם מִחוּץ לְעִיר, וְכְתִיב, (וַיִּקְרָא יט) לֹא תַעֲשׂוּ עֹל בְּמִשְׁפָּט בְּמִדָּה. וְעַל דָּא אִישׁ מִדָּה אִיהוּ. וְאִיהוּ מִפְּשׁ אִישׁ מִדָּה אִיהוּ אֲרַכְיָה מְסִיפֵי עֲלָמָא וְעַד סִיפֵי עֲלָמָא. אָדָם הִרְאִשׁוֹן הִכִּי הָוָה. וְאִי תִימָא הָא כְּתִיב חֲמֵשׁ בְּאַמָּה. אֲנוּן חֲמֵשׁ בְּאַמָּה מְסִיפֵי עֲלָמָא עַד סִיפֵי עֲלָמָא הָוָה. (דְּבִרֵיהֶימִים א יא) וַיְבַדֵּד הַמְצָרִי חֲנִית כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר כְּמִנּוֹר אוֹרְגִים, דָּא מְטָה הָאֱלֹהִים דְּהָוָה בִּידֵיהּ חֲקִיק בְּשִׁמָּא גְּלִיפָא מְפָרֵשׁ בְּנִהִירוֹ דְּצִרוּפֵי אֲתוּן דְּהָוָה גְּלִיף בְּצִלְאֵל וּמִתִּבְתָּא דִּילֵיהּ דְּאַקְרִי אוֹרְג דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת לה) מִלָּא אוֹתָם וְגוֹ' חֲרָשׁ וְחֲשֵׁב וְרוֹקֵם וְגוֹ'. וְהָהוּא מְטָה הָוָה נִהִיר שְׁמָא גְּלִיפָא בְּכָל סִטְרִין בְּנִהִירוֹ דְּחֲכִימִין דְּהוּוּ מְגַלְפִין שְׁמָא מְפָרֵשׁ (פְּקוּדֵי ר"ס א) בְּאַרְבְּעִין וּתְרִין גּוֹוִנֵי. וְקָרָא מְכָאן וּלְהִלָּאָה כְּמָה דְּאָמַר זְכָאָה חוּלְקִיָּה. תִּיבּוּ יְקָרִין תִּיבּוּ וּנְחַדֵּשׁ תִּקּוּן דְּכֹלָה בְּהָאִי לִילָא. דְּכָל מָאן דְּאַשְׁתַּתֵּף בְּהִדָּה בְּהָאִי לִילָא יְהָא נְטִיר עֵילָא וְתַתָּא כֹּל הָהִיא שְׁתָּא וַיִּפִּיק שְׁתָּא בְּשִׁלְמָא. עֲלִיָּהוּ כְּתִיב (תְּהִלִּים לה) חוֹנָה מְלֹאֵךְ יְיָ סָבִיב לִירְאִיו וַיִּחַלְצֵם טַעְמוּ וְרֵאוּ כִּי טוֹב יְיָ:

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים. הָאִי קְרֵא אִית לְאַסְתְּכִלָּא בֵּיהּ. דְּכָל מָאן דְּאָמַר אִית אֱלֹהָא אַחֲרָא אֲשַׁתְּצִי מְעַלְמִין. כְּמָה דְּאַתְּמַר (ירמיהו י) כְּדָנָה תִּמְרוֹן לְהוֹם אֱלֹהָא (אֱלֹהִיָּא) דִּי שְׁמִיָּא וְאַרְקָא לֹא עַבְדּוּ יֵאבְדּוּ מְאַרְעָא וּמִן תְּחוֹת שְׁמִיָּא אֱלֹהִיָּא. בְּגִין דְּלִית אֱלֹהָא אַחֲרָא בְּרִי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּךְ הוּא בְּלַחוּדוּי.

דף ט ע"ב

וְהָאִי (דף ט ע"ב) קְרֵא אִיהוּ תְּרַגּוּם בְּרִי מְמַלְּהָ דְּסוּף קְרֵא. אִי תִימָא בְּגִין דְּמִלְּאָכִין קְדִישִׁין לֹא נִזְקְקִין לְתְּרַגּוּם (נִיחַ ע"יָהּ א) וְלֹא אֲשַׁתְּמוּדְעוּן בֵּיהּ, מְלָה דָּא יָאוּת הִיא לְמִימַר בְּלִישְׁנָא קְדִישָׁא בְּגִין דִּישְׁמַעוּן מְלִאָכִין קְדִישִׁין וְהוּוּ

נזקקין לאודאה על דא. אלא ודאי בגין כך פתיב תרגום דלא נזקקין ביה מלאכין קדישין לא (ולא) יקנאון בבר נש לאבאשא ליה, בגין דבהאי קרא בכללא אנון מלאכין קדישין, דהא אנון אלהים אקרו ויכללא דאלהים הו, ואנון לא עבדו שמיא וארקא. וארקא, וארעא מפעי ליה. אלא בגין (קכ"ו א) דארקא איהי חדא מאנון שבע ארעין דלתתא. ובההוא אתר אית בני בנוי דקין. לבתר דאתתרו מעל אפי ארעא (כ"ד ב) נחית לתמן ועבד תולדות ואשתפש תמן דלא ידע פלום. ואיהו ארעא כפילא דאתכפל מחשוכא ונהורא.

ואית תמן תרין ממנן שליטין די שליטין דא בחשוכא ודא בנהורא. ותמן קטרוגא דא בדא. ושעתא דנחית לתמן קין, אשתתפו דא בדא ואשתלימו כחדא. וכלא חזי דאנון תולדות דקין. ועל דא אנון בתרין ראשין בתרין חיזון, בר דכד ההוא נהורא שליט נצח דיליה ונצח על אחרא. ועל דא אתפלילו די בחשוכא בנהורא והו חד. אנון תרין ממנן עפריא וקסטימון. ודיוקנא דלהון כדיוקנא דמלאכין קדישין בשית גדפין. חד דיוקנא כתור"א, וחד דיוקנא כנשר"א. וכד מתחברן אתעבידו דיוקנא דאדם.

כד אנון בחשוכא מתהפכין לדיוקנא דנחש בתרין ראשין ואזלין כחויא וטאסין גו תהומא ואסתחין בימא רבא. כד מטאן לשלשלאה דעז"א ועזא"ל מרגיזין לון ומתערי לון. ואנון מדלגין גו טורי חשוכן וחשבי דקודשא בריה הוא בעי למתבע לון דינא. ואלין תרין ממנן שאטין בימא רבא ופרחין מתמן ואזלין בליליא לגבי (י"ט ב, נ"ה ב) נעמה אמהון דשדין דטעו אבתרהא דחלין קדמאין וחשבין למקרב לגבה. ואיהי דליגת שתין אלפין פרסין ואתעבידת בכמה ציורין לגבי בני נשא בגין דיטעון בני נשא אבתרה.

ואלין תרין ממנן פרחין ומשטטן בכל עלמא ואהדרן לאתריהו. ואנון מתערין לאנון בני בנוי דקין ברוחא דיצרין בישין למעבד תולדות. שמיא דשליטין תמן לאו כהני. ולא אולידת ארעא בחילא דלהון זרועא (שלח קע"ב א) וחצדא כהני. ולא אהדרן אלא בכמה שנין וזמנין. ואנון אלהא (אלהיא) די שמיא וארקא לא עבדו. יאבדו מארעא עילאה דתבל, דלא ישלטון בה ולא ישטטון בה ולא יהון גרמין לבני נשא לאסתאבא ממקרה ליליא. ועל דא יאבדו מארעא ומן תחות שמיא דאתעבידו (לעיל דף ג א) בשמיא דאלה כמה (ב א) דאתמר. ועל דא האי קרא תרגום דלא יחשבון מלאכי עלאי דעליהו אמרין, ולא יקטרגו לן. ועל דא רזא דאלה כמה דאתמר איהו מלה קדישא דלא אתחלף בתרגום.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, הַאִי קָרָא דְכְתִיב, (וּרְמִיָּה י) מִי (שְׁמוֹת צִיָּה עִיב) לֹא יִרְאֶה מְלָךְ הַגּוֹיִם כִּי לֶךְ יֵאָתֶה, מֵאִי שְׁבַחָא אִיהוּ. אָמַר לִיה אֶלְעָזָר בְּרִי, הַאִי קָרָא בְּכַמְה דּוּכְתִי אֶתְמַר, אֲבָל וְדָאִי לֹאוּ אִיהוּ (נִיֵּא חֲכִי) דְכְתִיב, (וּרְמִיָּה י) כִּי בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם דְּהָא אֶתְא לְמַפְתַּח פּוּמָא דְחַיִּיבִין דְּחֻשְׁבִּין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא יָדַע הִרְהוּרִין וּמַחְשְׁבִין דִּילְהוּן. וּבְגִין כֶּךָ אֵית לֹאוּדְעָא שְׁטוּתָא דְלְהוּן. דְּזַמְנָא חֲדָא אֶתְא פִּילוֹסוֹפָא חֲדָא דְאוּמוֹת הָעוֹלָם לְגַבְאִי, אָמַר לִי אֶתּוֹן אֶמְרִין דְּאֶלְהֵכוֹן שְׁלִיט בְּכָל רוּמֵי שְׁמַיָּא. כְּלְהוּן חַיִּילִין וּמִשְׁרַיִין לֹא אֲדַבְּקוֹן וְלֹא יָדְעֵי אֶתֶר דִּילִיה. הַאִי קָרָא לֹא אֶסְגִּי יִקְרִיָּה כֶּל כֶּךָ. דְכְתִיב כִּי בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאִין כְּמוֹךְ. מֵאִי שִׁיקוּלָא דָא לְבָנֵי נְשָׂא דִי לִית (דִּף י עִיֵּא) לוֹן קִיּוּמָא.

וְתוּ דְאֶתּוֹן אֶמְרִין (דְּבָרִים לֵה) וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה, בְּיִשְׂרָאֵל לֹא קָם אֲבָל בְּאוּמוֹת הָעוֹלָם קָם. אוּף הֲכִי אָנָּא אֵימָא בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם אִין כְּמוֹהוּ, אֲבָל בְּחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל אֵית. אִי הֲכִי אֶלְהָא דְאֵית בְּחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל כְּנוֹתִיָּה לֹאוּ אִיהוּ עֶלְמָה שְׁלִיטָא. אֶסְתַּכַּל בְּקָרָא וְתִשְׁכַּח דְּדִיִּיקָנָא כְּדָקָא יֵאוּת. אֶמִּינָא לִיה וְדָאִי שְׁפִיר קָא אֶמְרִת.

מָאן מְחִיָּה מְתִים אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחוּדוּי, אֶתְא אֶלְיָהוּ וְאֶלְיִשָׁע וְאַחֵיו מִתְנִיָּא. מָאן מוֹרִיד גְּשָׁמִים אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחוּדוּי אֶתְא אֶלְיָהוּ וּמִנַּע לוֹן וּנְחִית לוֹן בְּצִלוֹתִיה. מָאן עֶבֶד שְׁמַיָּא וְאַרְעָא אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחוּדוּי, אֶתְא אֲבָרְהָם אֶתְקִימוּ בְּקִיּוּמוֹהִי בְּגִינִיה. מָאן מְנַהֵג שְׁמַשָּׁא אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֶתְא יְהוֹשֻׁעַ וְשָׁכִיד לִיה וּפְקִיד לִיה דִּיקוּם עַל קִיּוּמִיה וְאַשְׁתַּכַּךְ וּכְתִיב, (יְהוֹשֻׁעַ י) וַיִּדְוֹם הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּרְחַ עֶמֶד. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גּוֹזֵר גּוֹזֵר דִּין אוּף הֲכִי מֹשֶׁה גּוֹזֵר גּוֹזֵר דִּין וְאַתְקִימוּ. וְתוּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גּוֹזֵר גּוֹזֵר וְצִדִּיקָא דִּישְׂרָאֵל מְבַטְלִין לוֹ דְכְתִיב, (שְׁמוּאֵל ב כג) צִדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים. וְתוּ דְאִיהוּ פְקִיד לוֹן לְמַהֲד בְּאוּרְחוּי מִמֶּשׁ לְאַתְדַּמָּא לִיה בְּכָלָא. אֲזַל הַהוּא פִּילוֹסוֹפָא וְאַתְגִּייר בְּכַפֵּר שְׁחֲלִים וְקָרוֹן לִיה יוֹסִי קְטִינָאָה. וְאוּלִיף אוּרִייתָא סְגִיָּא. וְאִיהוּ בִּין חֲכִימִין וְזַכָּאִין דְּהַהוּא אֶתֶר.

הַשְׁתָּא אֵית לְאַסְתַּכַּלָּא בְּקָרָא וְהָא כְתִיב, (ישעיה מ) כָּל הַגּוֹיִם כְּאִין נִגְדוּ. מֵאִי רְבוּיָא הֲכָא. אֶלָּא מִי לֹא יִרְאֶה מְלָךְ הַגּוֹיִם וְכִי מְלָךְ הַגּוֹיִם אִיהוּ וְלֹאוּ מְלָךְ יִשְׂרָאֵל. אֶלָּא בְּכָל אֶתֶר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְאַשְׁתַּבַּחָא בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא אֶתְקָרִי אֶלָּא עַל יִשְׂרָאֵל בְּלַחוּדוּי. דְכְתִיב, (שְׁמוֹת ה) אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי הָעֵבְרִים, וּכְתִיב, (ישעיה מד) כֹּה אָמַר יְיָ מְלָךְ יִשְׂרָאֵל. מְלָךְ יִשְׂרָאֵל וְדָאִי. אֶמְרוּ אוּמוֹת הָעוֹלָם פְּטָרוֹן אֶחָרוֹן אֵית לָן בְּשְׁמַיָּא דְהָא מְלַכִּיכוֹן לֹא שְׁלִיט אֶלָּא עֲלֵיכוֹן בְּלַחוּדִיכוֹן וְעֶלְנָא לֹא שְׁלִיט.

אֶתְא קָרָא וְאָמַר מִי לֹא יִרְאֶה מְלָךְ הַגּוֹיִם (נִיֵּא מַלְכָא עֵילָאָה לְרֵדָאָה לוֹן וְלֵאלְקָאָה לוֹן וְלַמְעַבֵּד בַּהוֹן רַעוּתִיה. כִּי לָךְ יֵאָתֶה לְדַחְלָא מִנְךָ לְעֵילָא וְתַתָּא. כִּי בְכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם) אֶלִּין שְׁלִיטִין רַבְרָבוֹן דִּי מִמְּנֹן עֲלֵייהוּ. וּבְכָל מַלְכוּתָם בְּהַהוּא מְלָכוֹ דְלְעֵילָא. דְהָא אַרְבַּע מְלָכוֹן שְׁלִיטִין אֵית לְעֵילָא וְשְׁלִטִין בְּרַעוּתִיה עַל כָּל שְׁאָר עַמִּין. וְעַם כָּל דָּא לִית בְּהוּ דִנְעֵבִיד אֶפְלוּ מְלָה זְעִירָא אֶלָּא כְּמָה דְפְקִיד לוֹן דְכְתִיב, (דְּנִיָּאל ד) וּכְמַצְבִּיָּה עֶבִיד בְּחִיל שְׁמַיָּא וְדִיירִי אַרְעָא. חֲכָמֵי הַגּוֹיִם אֲנוּן מִמְּנֹן

וּרְבַרְבוּ דְלַעֲיֵלָא דְחֻכְמַתָּא דְלַהוּן מְנַיְיהוּ הָוּה. בְּכַל מַלְכוּתָם מַלְכוּתָא
דְשְׁלִיט כְּמָה דְאַתְמָר. וְדָא הוּא קָרָא כְּפִשְׁטִיָּה.

אָבַל בְּכַל חֻכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכַל מַלְכוּתָם. הַאי אֲשַׁכְּחָנָא בְּסַפְרֵי קְדָמָאֵי, דְאַנּוּן
מְשַׁרְיִין וְחַיִּילִין אָף עַל גַּב דְאַתְפַּקְדוֹן עַל מַלְיָן דְעֵלְמָא וּפְקִיד לְכָל חַד
לְמַעְבַּד עֲבִידְתָּא, מָאן הוּא (סְתִימָא קְדִישָׁא וְלֹא כְרַעוּתִיָּה) דְיַעְבִּיד שׁוּם חַד מְנַיְיָהוּ
כְּמוֹד. בְּגִין דְאַנְתָּ רְשִׁים בְּעִילוּיָא, וְאַתָּ רְשִׁים בְּעוּבְדָד מְכַלְהוּ. וְדָא הוּא
מָאִין כְּמוֹד יֵי, מָאן הוּא סְתִימָא קְדִישָׁא דְיַעְבִּיד וְלַהוּי כְּמוֹד עֵילָא
וְתַתָּא. וְיֵהָא דְמֵי לָד (בְּכַל) (בְּכוּלָא), עוּבְדָא דְמַלְכָא קְדִישָׁא שְׁמִים וְאַרְצָא, אָבַל
אַנּוּן (יַשְׁעִיָּה מַה) תַּהוּ וְחַמוּדִיָּהֶם בְּל יוּעִילוּ. בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא כְּתִיב
בְּרַאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים וְגוֹ', בְּמַלְכוּתָם כְּתִיב וְהָאֲרָץ הִיְתָה תַּהוּ וְגַבְהוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרַיָּא בְּנֵי הַלּוּלָא דָא, כָּל חַד מְנַכּוֹן יְקַשְׁט קְשׁוּטָא חַד
לְכַלְהָ. אָמַר לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה. אֶלְעָזָר הַב נְבֻזְבָּזָא חַד לְכַלְה דְהָא לְמַחַר
אַסְתַּכַּל (קוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא) (נִיָּא בַּה) כַּד יַעוּל לְחוּפָה בְּאַנּוּן שִׁירִין וְשַׁבְּחִין דְיַהֲבוּ
לָהּ בְּנֵי הַיְכָלָא לְקִימָא קַמִּיָּה.

דָּף י ע"ב

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) מִי (קַעֲיִו ב) זֹאת עוֹלָה מִן הַמְדַבֵּר וְגוֹ',
מִי זֹאת, כְּלָלָא דְתַרְיִין קְדוּשִׁין (קְדִישִׁין) דְתַרְיִין עֲלָמִין בְּחַבּוּרָא חֲדָא וְקְשׁוּרָא
חֲדָא. עוֹלָה מְמַשׁ לְמַהוּי קְדִישׁ קְדִישִׁין. דְהָא קְדִישׁ קְדִישִׁין מִי. וְאַתְחַבְּרָא
בְּזֹא"ת. בְּגִין לְמַהוּי (זֹאת) עוֹלָה דְאִיהִי קְדִישׁ קְדִישִׁין. מִן הַמְדַבֵּר דְהָא מִן
הַמְדַבֵּר יִרְתָּא לְמַהוּי כְּלָה וְלִמְיַעַל לְחַפָּה. תּוּ מִן הַמְדַבֵּר אִיהִי עוֹלָה כְּמָא
דְאַתָּ אָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) וּמְדַבֵּרָד נְאֻוָּה בְּהַהוּא מְדַבֵּר (דָּף י ע"ב) דְלַחֲיִשׁוּ
בְּשַׁפּוּן אִיהִי עוֹלָה.

וְתַנִּינָן מָאֵי דְכְּתִיב, (שְׁמוּאֵל א ד) הָאֱלֹהִים הָאֲדִירִים הָאֱלָה אֱלֹהֵי הַסְּ הָאֱלֹהִים
הַמְּכִים אֶת מִצְרַיִם בְּכָל מִכָּה בְּמַדְבָּר. וְכִי כָל דְעַבַּד לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
בְּמַדְבָּר הָוּה, וְהָא בִּישׁוּבָא הָוּה. אֶלָּא בְּמַדְבָּר, בְּדַבּוּרָא, כְּמָא דְאַתָּ אָמַר,
(שִׁיר הַשִּׁירִים ד) וּמְדַבֵּרָד נְאֻוָּה. וְכְּתִיב, (תַּהֲלִים עה) מִמְדַבֵּר הָרִים. אוּף הַכִּי עוֹלָה
מִן הַמְדַבֵּר, מִן הַמְדַבֵּר וְדָאֵי. בְּהַהִיא מְלָה דְפּוּמָא אִיהִי סְלָקָא וְאַעֲלַת בִּין
גְּדַפֵּי דְאַמָּא, וְלַבְתַּר בְּדַבּוּרָא נַחְתָּא וְשַׁרְיָא עַל רִישִׁיָּהוּ דְעַמָּא קְדִישָׁא.

הִידָא סְלָקָא בְּדַבּוּרָא. דְהָא בְּשִׁירוּתָא כַּד בְּר נֶשׁ קָאִים בְּצַפְרָא אִית לִיה
לְבָרְכָא לְמַאֲרִיָּה. בְּשַׁעֲתָא דְפִקַּח עֵינׁוּי הִידָא מְבַרָד. הַכִּי הוּוּ עַבְדֵי חֲסִידֵי
קְדָמָאֵי, נְטִלָא דְמִיָּא הוּוּ יַהֲבֵי קְמִיָּהוּ, וּבְזַמְנָא דְאַתְעָרוּ בְּלִילִיָּא אֲסָחוּ
יְדֵיָּהוּ. וְקִיָּימֵי וְלַעָאן בְּאוּרִיָּתָא וּמְבָרְכֵי עַל קְרִיאַתָּה (וְכוּי). תַּרְנַגּוּלָא קְרִי
וְכַדִּין פְּלַגוּת לִילִיָּא מְמַשׁ, וְכַדִּין קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא (ס' ב) אֲשַׁתַּכַּח עִם
צְדִיקִיָּא בְּגִנְתָּא דְעָדוּן, וְאַסִּיר לְבָרְכָא בִּידִין מְסוּאָבוּת וּמְזַהְמוּת. (וּמְבָרְכִין).
וְכֹן כָּל שַׁעֲתָא.

בגין דבשעתא דבר נש נאים, רוחיה פרחא מניה. ובשעתא דרוחיה פרחא מניה, רוחא מסאבא זמין ושריא על ידוי ומסאב לון ואסיר לברכא בהו בלא נטילה. ואי תימא אי הכי הא ביממא דלא נאים ולא פרח רוחיה מניה ולא שריא עליה רוחא מסאבא וכד עאל לבית הפסא לא יברך ולא יקרא בתורה אפלו מלה חדא עד דיסחי ידוי. ואי תימא בגין דמלויכלכים אנון, לאו הכי הוא, במה אתלכלכו. אלא ווי לבני עלמא דלא משגיחין ולא ידעין ביקרא דמאריהון ולא ידעי על מה קיימא עלמא. רוחא חדא אית בכל בית הפסא דעלמא דשריא תמן ואתהני מההוא לכליכא וטנופא ומיד שרי על אנון אצבען דידי דבר נש.

פתח רבי שמעון ואמר כל מאן דחדי באנון מועדיא ולא יהיב חולקיה לקודשא בריך הוא, ההוא רע עין שטן שונא אותו וקא מקטרג ליה וסליק ליה מעלמא וכמה עקו על עקו מסבב ליה. חולקיה דקודשא בריך הוא, למחדי למסכני כפום מה דיכיל למעבד. בגין דקודשא בריך הוא ביומייא אליו אתי למחמי לאנון מאנין תבירין דיליה, ועאל עליהו וחמי דלא אית להון למחדי, ובכי עליהו. סליק לעילא (ובעי) לחרבא עלמא.

אתאן בני מתיבתא קמיה ואמרי רבון עלמא, רחום וחנון אתקריאת יתגלגלון רחמך על בנך. אמר לון וכי (בני) עלמא לא (ידעין דלא) עבדיית ליה אלא על חסיד דכתיב, (תהלים פט) אמרתי עולם חסד יבנה, ועלמא על דא קיימא. אמרי קמיה מלאכי עלאי, רבון עלמא הא פלגיא דאכיל ורוי ויכיל למעבד טיבו עם מסכני ולא יהיב לון מידי. אתי ההוא מקטרגא ויתבע רשו ורדף אבתריה דההוא בר נש.

מאן לון בעלמא גדול מאברהם דעבד טיבו לכל ברין. ביומא דעבד משתייא, מה פתיב, (בראשית כא) ויגדל היילד ויגמל, ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק. עבד אברהם משתייא וקרא לכל רברבי דרא לההיא סעודתא. ותנין בכל סעודתא דחדוה, ההוא מקטרגא אזיל וחמי אי ההוא בר נש אקדים טיבו למסכני, ומסכני בביתא, ההוא מקטרגא אתפרש מההוא ביתא ולא עאל תמן, ואי לאו עאל תמן. וחמי ערבוביא דחדוה בלא מסכני ובלא טיבו דאקדים למסכני, סליק לעילא ומקטרגא עליה.

דף יא ע"א

אברהם פיון דזמין לרברבי דרא, נחת מקטרגא וקם על פתחא פגוונא דמסכנא ולא הוה מאן דאשגח ביה. אברהם הוה משמש לאנון מלכין ורברבין. שרה אוניקת בנין לכלהו, דלא הוה מהמנין פד איהי אולידת אלא אמרו אסופי הוא ומן שוקא איתיאו ליה. בגין כך אתנין בגייהו בהדייהו ונטלת לון שרה ואוניקת לון קמיייהו. הדיא הוא דכתיב, (בראשית

כא) מי מלל (דף יא ע"א) לאברהם הנניקה בנים שרה, בנים ודאי. וההוא מקטרגא על פתחא. אמרה (שרה) צחוק עשה לי אלהים.

מיד סליק ההוא מקטרגא קמי קודשא בריה הוא ואמר ליה רבון עלמא את אמרת אברהם אוהבי, (הא אברהם) עבד סעודתא ולא יחב לך מידי, ולא למספני, ולא קריב קדמך אפילו יונה חד. ותו אמרת שרה דחייכת בה. אמר ליה קודשא בריה הוא מאן בעלמא כאברהם. ולא זז מתמן, עד דבלבל כל ההיא חדוה, ופקיד קודשא בריה הוא למקרב ליצחק קרבנא, ואתגזר על שרה דתמות על צערא דברה. כל ההוא צערא גרים, דלא יחיב מידי למספני.

פתח רבי שמעון ואמר מאי דכתיב, (ישעיה לח) ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה'. תא חזי, כמה הוא חילא תקיפא דאורייתא, וכמה הוא עלאה על כלא. דכל מאן דאשתדל באורייתא לא דחיל מעילאי ומתתאי. ולא דחיל מפרעין בישין דעלמא. בגין דאיהו אחיד באילנא דחיי ויליף מיניה בכל יומא.

דהא אורייתא תולין לבר נש למיזל בארח קשוט. תולין ליה עיטא הירי ויתוב קמי מאריה לבטלא ההיא גזרה. דאפילו אתגזר עליה דלא יתבטל האי גזרה, מיד אתבטל ואסתלק מניה ולא שריא עליה דבר נש בהאי עלמא. ובגין כך בעי ליה לבר נש לאשתדלא באורייתא וממא וילי ולא יתעדי מינה הדיא הוא דכתיב (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. ואי אתעדי מינה דאורייתא או אתפרש מינה כאלו אתפרש מאילנא דחיי.

תא חזי, עיטא לבר נש, כד איהו סליק ביליא על ערסיה בעי לקבלא עליה מלכותא דלעילא בלבא שלים ולאקדמא לממסר קמיה פקדונא דנפשיה (בראשית י"ט ע"ב) ומיד אשתזיב מכל מרעין בישין ומכל רוחין בישין ולא שלטין עליה. ובצפרא קם מערסיה בעי לברכא למאריה ולמיעל לבייתה ולמסגד קמי היכליה בדחילו סגיא, ובתר כן יצלי צלותיה ויסב עיטא מאנון אבהו קדישין דכתיב, (תהלים ה) ואני ברב חסדך אבוא ביתך אשתחנה אל היכל קדשך ביראתך.

הכי אוקמוה לא לבעי ליה לבר נש לעאלא לבי כנישתא אלא אי אמליך בקדמיתא באברהם יצחק ויעקב, בגין דאנון תקינו צלותא לקמי קודשא בריה הוא. הדיא הוא דכתיב ואני ברוב חסדך אבוא ביתך, דא אברהם. אשתחנה אל היכל קדשך, דא יצחק. ביראתך, דא יעקב. ובעי לאכללא לון ברישא, ובתר כן ייעול לבי כנישתא ויצלי צלותיה. כדן כתיב, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

רבי פינחס הוה שכיח קמי דרבי רחומאי בכיף ומא דגנוסר. ובר נש רב וקשישא דיומין הוה ועינוי אסתלקו מלמחמי. אמר לרבי פינחס ודאי שמענא דיוחאי חברנא אית ליה מרגלית אבו טבא, ואסתפלית בנהורא דההיא מרגלית נפקא כנהירו דשמשא מנרתקה ונהרא כל עלמא. וההוא

נהוֹרָא קָאִים מְשַׁמְיָא לְאַרְעָא וְנִהִיר כּל עֲלָמָא עַד דִּיתִיב עֵתִיק יוֹמִין וַיִּתִּיב
עַל כְּרִסְיָא כְּדָקָא יָאוּת. וְהָהוּא נְהוֹרָא כְּלִיל כְּלָא בְּבִיתָךְ. וּמְנַהוֹרָא
דְּאַתְכְּלִיל בְּבִיתָךְ. נִפְק נְהִירוֹ דְּקִיק וּזְעִיר וְנִפְיִק לְבַר וְנִהִיר כּל עֲלָמָא,
זְכָאָה חוֹלְקָךְ. פּוֹק בְּרִי, פּוֹק, זֵיל אֲבַתְרִיה דְּהָהִיא מְרַגְלִית דְּנִהִיר עֲלָמָא,
דְּהָא שְׁעָתָא קִימָא לְךָ.

נִפְק מְקַמִּיה וְקָאִים לְמִיעַל בְּהָהִיא אַרְבָּא וַתְּרִין גּוּבְרִין בְּהַדִּיה. חֲמָא תְּרִין
צְפָרִין דְּהוּוּ אֲתֵינן וְטָסִין עַל גַּמָּא, רְמָא לֹון קְלָא וְאָמַר צְפָרִין צְפָרִין דְּאַתּוּן
טָאֲסִין עַל גַּמָּא, חֲמִיתוּן דּוּדָּ דְּבַר יוֹחָאִי תַמּוֹן, אֲשַׁתְּהִי פּוֹרְתָא אָמַר, צְפָרִין
צְפָרִין זִילו וְאַתִּיבוּ לִי. פָּרְחוּ וְאַזִּילוּ, עָאלוּ בְּיָמָא וְאַזִּילִי לְהוּן. עַד דְּנִפְק, הָא
אַנוּן צְפָרִין אֲתֵינן וּבְפּוֹמָא דְּחָדָא מְנַיְהוּ פְּתִיקָא חָדָא וּכְתִיב בְּגִנוּה דְּהָא בַר
יוֹחָאִי נִפְק מִן מְעַרְתָּא (הוּא) וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה. אַזִּל לְגַבִּיה וְאַשְׁכַּח לִיה
מְשַׁנְיָא וְגוֹפִיָּה מְלִיא חֲלוּדִין. בְּכָה (ד' יא ע"ב) בְּהַדִּיה וְאָמַר וּוי דְּחֲמִיתִיךָ
בְּכָךְ. אָמַר זְכָאָה חוֹלְקִי דְּחֲמִית לִי בְּכָךְ דְּאַלְמָלָא לָא חֲמִיתָא לִי בְּכָךְ לָא
הוֹינָא בְּכָךְ

השלמה מההשמטות (סימן כג)
תָּא חֲזִי הָאִי הָר לִישְׁנָא דְּתַקִּיפּוּ הוּא. אֵינּוּן הָרִים לְעִילָא וְאַלִּין צְדִיקִים
דְּאַחִידוּן בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל וְאַקְרוּן הָר צִיּוֹן הָרִים דְּסַחְרְנִי יְרוּשָׁלַיִם בְּגִין
דְּאֵינּוּן מְצוּיִינָן וְאָמַרִין הָאִי לְהָאִי בְּסַטְרָא דִּיחֻדָּא לְשְׁפוּט אֶת הָר יַעֲשׂוּ
דְּקַטְרִיגוּ מְקַטְרָא מְסַטְרָא דְּשַׁמְאֵלָא בְּהָהוּא זְמַנָּא (עובדיה א') וְהִיתָה לִי
הַמְּלוּכָה. בְּקַדְמִיתָא אַקְרִי מְמַלְכָּה בְּגִין דִּינְקָא לְתִרִין סַטְרִין לִימִינָא
וְלִשְׁמָאֵלָא. וְהִשְׁתָּא מְלוּכָה אַקְרִי בְּגִין דִּינְקָא לִימִינָא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב
(הושע ב') וְאַרְשִׁתִּיךָ לִי לְעוֹלָם. וּבְגִין דְּגִלוּתָא לָאוּ לְעוֹלָם הוּא דְּהָא יִתְבָּא
בְּגִלוּתָא.

תָּא חֲזִי דְּסַמִּיךְ לִיה (זכריה י"ד) וְהִיָּה יִי לְמַלְךְ עַל כּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה
יִי אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד בְּגִין דְּעַד הִשְׁתָּא כַּד יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא שְׁכִינְתָּא עִמָּהוּן
וּמְלָכָא בְּלָא מְטְרוּנִיתָא לָאוּ מְלָכָא אִיהוּ. אַבְל הַהוּא זְמַנָּא וְהִיָּה יִי לְמַלְךְ
עַל כּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יִי אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, כַּד אֲתַדְבָּקַת שְׁכִינְתָּא
בְּצַדִּיק כְּדִין הוּא יְחֻדָּא דְּהַכִּי אוֹלִיפְנָא בְּרָזָא דְּקַרְיַת שְׁמַע דְּבַעִי בַר נֶשׁ
לִיחָדָא לְמַאֲרִיה וּלְקַשְׁרָא קֶשְׁרִין דְּמַהִימְנוּתָא בְּרַעוּתָא דְּלָבָא.

וְכַד מְטִי לְאַחַד אַבְעִי לִיה לְכוּנָא בְּא' סְתִימָא עֵתִיקָא (ס"א עמיקא) דְּכְלָא
וְח' תְּמַנְיָא דְּרַגִּין עֲלָאִין מְחַכְמָה עֲלָאָה עַד צְדִיק. וְד' רַבְתָּא אֲתַדְבָּקוּתָא
דְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל דְּאִיהִי חוֹלְקִיה דְּדוּד דְּאַקְרִי עֲנִי וְאַבִּיוֹן כַּד אֲתַדְבָּקַת
לְאֵינּוּן דְּרַגִּין דְּלַעִילָא דְּרַמִּיזִין בְּא"ח. כְּדִין אִיהִי רַבְתָּא וְעֲלָמָא כּוּלִיָּה יְנִיק
מִינָהּ וְאֵינּוּן שְׁדִים דְּאֵינּוּן (שיר השירים ח') כְּפַגְדְּלוֹת אַזְ הִיִּיתִי בְּעֵינָיו כְּמוֹצָאֵת
שְׁלוֹם.

תָּא חֲזִי הָאִי קָרָא עַל כַּנְסַת יִשְׂרָאֵל אֲתַמַּר כַּד אִיהִי בְּגִלוּתָא עִם בְּנֵהָא בִּין
אוּמִין דְּעֲלָמָא אַקְרִי זְעִירָא הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שם) אַחוּת לָנוּ קִטְנָה וְעַד

יִשְׂרָאֵל אֶתְדַבְּרוּ בְּאוֹרֵייתָא וְאַזְלוּן בְּאַרְחָ קְשׁוּט כְּדִין אֶתְמַלְיִיא וְשְׁלוֹם
אֶתְחַבֵּר בְּהוּ. אֶתִּיבַת אִיהִי וְאַמְרַת אֲנִי חוּמָה וְשְׁדִי כְּמַגְדְּלוֹת.

בְּהוּא זְמַנָּא דְאַתְחַבֵּר עִמִּי אֲיִז וְשְׁלוֹ"ס. אִי רְזָא דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא דְכָלָא,
ז' שְׁבַע דְרָגִין וְשְׁלוֹ"ס דְאַקְרִי צְדִיקִי קִינִן דְהִנִּי דְרָגִין מִתְחַבְּרוּ כְּדִין אֲיִז
הִייתִי בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם. וּמֵאן עֵינִין. אִינוּן ז' דְרָגִין דְאַקְרוּן עֵינֵי יִי,
פְּנֵי יִי, וְכְדִין שְׁלָמָא לְעֵלְמָא וְשְׁרִיָּא טִיבוּ דְעֵתִיקָא בְּאַתֵּר דְדָכֵר וְנוֹקְבָא
וּבְגִין כְּדָּ פְקֻד מִשָּׁה בְּאוֹרֵייתָא וְאַמֵּר (דְּבָרִים ו') שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יִי אֱלֹהֵינוּ יִי
אַחַד. לְקַשְׂרָא כּוּלְהוּ קְשָׁרִין דְמַהִּימְנוּתָא.

תָּא חֲזִי, כָּל הַמְּאַרְיָךְ בְּאַחַד מְאַרְיָכִין לוֹ יָמָיו וְשְׁנוּתָיו. מֵאִי טַעְמָא בְּגִין
דְּאִיהוּ אֶתֵּר דְכָל יוֹמִין וְשְׁנִין דְעֵלְמָא בִּיהַ תְּלִין בְּרְזָא דְאִינוּן דְרָגִין
דְרַמִּיזִין בְּאַחַד וְאִינוּן עֲשָׂרָה וְכָלְהוּ חַד וְאַתְעָרוּ בִּיהַ חַבְרִיָּא וְאַמְרוּ בְּדַלִּית
וְשְׁפִיר. בְּגִין דְהֵאִי אֶתֵּרָא דְדַלִּית הִיא וְלִית לָהּ נְהוּרָא מְדִילִיהַ. וּבְעֵי בְּרַ נֶשׁ
לְאַרְכָּא בְּהַ וְלֵאמְשָׁכָא לָהּ בְּרַכָּאן מֵאִינוּן שִׁית סְטָרִין שִׁית בְּנִין עֵלְאִין עַל
יְדֵי דְצַדִּיק וְאִינוּן שִׁית סְטָרִין רַמִּיזִין בְּחֵי בְּרְזָא דְתַמְנִיָּא.

שִׁית אֵלִין וְתָרִין לְעֵילָא חֲכָמָה וּבִינָה אַבָּא וְאִימָא לְאוֹסְפָא וְלֵאכְלָלָא לְהוּ
לְעֵילָא, וְלִמִּיהַב לְהוּ בְּרַכָּאן מֵאַבָּא וְאִימָא עֵלְאָה. דְהֵא לָא שְׁרִיָּא טִיבוּ
דְעֵתִיקָא אֶלָּא בְּאַתֵּר דְשָׁלִים, בְּאַתֵּר דְאַשְׁתַּכַּח דְכָר וְנוֹקְבָא. הַדָּא הוּא
דְכַתִּיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג') צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמַלְךְ שְׁלָמָה וְגוֹ' בְּיוֹם
חַתוּנְתוֹ וְגוֹ'. בְּיוֹם חַתוּנְתוֹ דְיִיקָא. וְעַל דָּא אֶמְרוּ וּבְלָבַד שְׁלָא יַחְטוּף
בְּחִיית אֶלָּא בְּעֵי לְאַמְשָׁכָא בְּרַכָּאן מֵאַתֵּר עֵלְאָה דְכוּלָּא. וְלֵארְקָא בְּאִינוּן
שִׁית בְּנִין. לְבַתֵּר לְהֵאִי בַת דְלִית לָהּ אַחְסָנָא בְּבֵית אַבּוּהַ וְאִימָא אֶלָּא הֵאִי
בְּרָא. וּמִכָּאן אוֹלִיפְנָא דְבְּרָא יְרִית לְאַבָּא וְלֵאִימָא וּבְרַתָּא לָא, אֶלָּא דְאִית
לָהּ מְזוּנֵי מִן בְּרָא אֶלָּא בְּעֵי לְאַרְכָּא בְּהֵאִי דַלִּית.

וְתַמָּן אֶמְרִי כְּמָה בְּעֵי בְּרַ נֶשׁ לְאַרְכָּא בְּהַ, כְּשִׁיעוּרָא דִימְלִיךְ יְתָה לְעֵילָא
וְלִתְתָּא וְלֵארְבַּע זְוּוּיִין דְעֵלְמָא, רְזָא דְשִׁית סְטָרִין עֵלְאִין דְכָלְהוּ יְתַחַבְּרוּן
עִמָּה וְלָא יְתַפְּרְשׁוּן לְעֵלְמִין. וְכַד בְּרַ נֶשׁ מְאַרְיָךְ בְּהֵאִי כָּל אִינוּן יוֹמִין וְשְׁנִין
עֵלְאִין מוֹסְרִין בְּרַכָּאן עַל רִישִׁיהַ וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְרִי לִיהַ (ישעיה מ"ט)
וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֶתְהַ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

תָּא חֲזִי כְּלָלָא דְאוֹרֵייתָא בְּהֵאִי קְרָא רַמִּיזִין וְכָלְלָא דְכָל אִינוּן אֶמְרוּן
דְאַתְבְּרִי בְּהוּן עֵלְמָא בְּאַחַד רַמִּיזִין הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (אִיּוֹב כ"ג) וְהוּא בְּאַחַד
וּמִי יִשְׁיבֵנוּ וְנִפְשׁוּ אֹתָהּ וְנִעַשׂ. וּבְהוּן אֶתְבְּרִי עֵלְמָא וְעַל דָּא תְּגִינֵן בְּעֲשָׂרָה
מְאַמְרוֹת נְבָרָא הָעוֹלָם וְכוּ' וְאוֹקִימְנָא דְכוּלְהוּ יִי וְכָלְהוּ כְּלִילֵן בְּקִרָא
קְדָמָה דְאוֹרֵייתָא : (עַד כֹּאן מֵהַשְּׁמַטוֹת)

השלמה מההשמטות (סימן) (כד)
בְּרַאשִׁית רְזָא דְחֲכָמִיָּה. בְּרָא. עֵלְאָה סְתִימָא דְלָא אֶתִּיידַע (כְּתָר) אֱלֹהִי"ס
בִּינִיָּה. אֲיִית כְּלָלָא דְחֲסִיד וּגְבוּרִיָּה. הַשְּׁמִים תְּפֹאֲרִית וְאֲיִית כְּלָלָא דְנַצְיָח
וְהוּ"ד. וְאִי דוֹאֶת לְאַכְלָלָא צְדִיקִי. הָאֶרֶץ כְּלָלָא דְכְּנִסַת יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ

החיים ובתּר פּרטא דאורייתא ברזא דאינון יומין עלאין. בראשית מאמר
הוא לקבל דרגא דחכמ"ה ואקרי ראשית.

ויאמר אלהים יהי אור לקבל דרגא דחס"ד דאיהו לימינא. דהא מתמן
נפיק נהורא לכלהו עלמין ברזא דיום, הדא הוא דכתיב (תהלים נ"ב) חסד אל
כל היום ולקבליה לתתא אברהם דאחיד בהאי חולקא. ובגין כך כתיב
הכא יום אחד, והכא (יחזקאל לג) אחד הנה אברהם וביה כתיב (ישעיה מ"א) מי
העיר ממזרח ברזא דאור דנפיק ממזרח.

ותא חזי לא תשפח בכלהו ז' זכאין דאחידן לעילא ברזא דשמהתהון
בשירותא אלא אלא אברהם ואהרן דאחידן בהאי חס"ד דהא כהנים
מסטרן דחס"ד אתו. ואף על גב דאחיד אהרן בהוד, בחס"ד נמי אחיד
ומשה אף על גב דאחיד בנצח, בתפארת נמי אחיד. לאחזאה דכולא חד
ואברהם רישא לכלהו זכאין ומניה אתפרשו לתתא (רנ"ז ע"א) דאיהו
לימינא דקודשא בריה הוא ואקרי כהן הדא הוא דכתיב (תהלים ק"י) אתה
כהן לעולם על דברתי מלפי צדק. ואהרן בגין דאיהו כהן אחיד בהאי, אבל
דרגא דיליה הו"ד איהו:

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל וכו' לקבל דרגא
דגבור"ה דאחיד תמן יצחק ולקבליה תפארת (ס"א לקבליה. תא חזי) מלא
אולידו אשא בגין כך יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל. ובגין כך לתתא
אברהם הוליד את יצחק (ובבהוא יומא) וביומא ההוא אתברי גיהנם דנפיק
מההוא אשא תקיפא בההוא מחלוקת ובגין כך ההוא יומא, יומא דדינא:

ויאמר אלהים יקוו המים לקבל דא דרגא דתפארת דאקרי קו האמצעי
ולקבליה דינקב דאיהו תליתאי ונטיל תרין חולקין בההוא דאש ומים
(דאש השמים) משמים ולקבליה יום תליתאי ועל דא דאקרי ינקב (בראשית
כ"ה) איש תם יושב אהלים. שלים בכלא. שלים בחסד. שלים בדינא.
שלים במיא שלים באשא. יושב אהלים תרין, חס"ד וגבור"ה ונטיל כלא
ואתעביד בידיה רחמין:

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי וגו'. דרגא
דצדיק דאקרי עץ החיים ואיהו עושה פרי, דהא לית בכלהו דינעביד פרי
בר איהו. זרעו בו על הארץ דייקא. ולקבליה לתתא (בראשית מט) בן פורת
יוסף בן פורת עלי עין. ואקרי ברית שלמא. ובגין כך תרי זמני בהאי יומא
כי טוב, חד לקבל דרגא דתפארת וחד לקבל דרגא דצדיק דאיהו יומא
דשבתא דלעילא ועבידתא אחרא לית ביה אלא זווג לאפקא פרי נשמתין
לעלמא, פרי עובדוי דקודשא בריה הוא. הכי נמי לתתא דזווגא שרי ביה
משבת לשבת.

תא חזי רזא עלאה דאורייתא, מאי עץ פרי עושה פרי, לקבל יומא דשבתא
איהו. ומאי טעמא אתכליל ביום תליתאי, רזא עלאה איהו. בגין דתנינן
רבי שמעון בן יוחאי אומר מאי טעמא כתיב באורייתא (דברים כד) כי יקח

אִישׁ אִשָּׁה וְלֹא כִּי תִלְקַח אִשָּׁה לְאִישׁ בְּגִין דְּאַרְחִיחַ דְּבַר נֶשׁ לְאַהֲדָרָא
וּלְמַתְבַּע אֲנָתּוֹ. מִתַּל לְבַר נֶשׁ דְּאַתְאֲבִיד לִיה אֲבִדְתָּא מְאִרִי דְּאַבְדְתָּא מְחֹזֵר
לְמַתְבַּע אֲבִידְתָּא דִּילִיָּה, וְהֵאֵי צְדִיק אִישׁ אֲקָרִי. הֲדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית
מ"ג) וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה כְּדִאוּקִימָנָא.

וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל דְרַמְיָזָא בְיוֹם רְבִיעָאֵי בְרָזָא דְמְאֲרַת חֶסֶר סְמִכָא רְבִיעָאָה
מְלֻכּוּתָא דְדוּד. בְּגִין כְּדָא אֵף עַל גַּב דְּאַתְרִיָּה דְהֵאֵי צְדִיק יוֹמָא דְשִׁבְתָּא
אַתְכְּלִיל וְאַתְרַמְיָז בְּיוֹמָא תְּלִיתָאֵי לְמַהוּי סְמִיךְ לְיוֹם רְבִיעָאֵי וְאִיהוּ אֲנָתּוֹ
דִּילִיָּה בְּגִין כְּדָא מְאִרִיָּה דְאַבִּידְתָּא מְחֹזֵר עַל אֲבִדְתּוֹ וּבְגִין כְּדָא כְּתִיב לְתַתָּא
(בראשית מ"ב) וַיּוֹסֶף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ.

אַבְל בְּזִמְנָא דְאַתִּי דְאִיהוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים בְּיוֹם שְׁתִּיתָאֵי דְאִיהוּ אֲלֻפָא
שְׁתִּיתָאָה כְּדִי יִיתִי מְשִׁיחָא, דְּיוֹמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲלֻף שְׁנִין אֵף עַל גַּב
דְּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל חוּלְקָא דִּידָהּ יוֹמָא רְבִיעָאָה, אֲזֵלָא וְאַתְרַמְיָזָא בְּיוֹמָא
שְׁתִּיתָאָה לְמַהוּי סְמִיכָא לְבַעֲלָה דְאַקָרִי צְדִיק יוֹמָא דְשִׁבְתָּא לְתַקְנָא לִיה
כְּתוּרָא וְהֵאֵי דְכְתִיב (ירמיה ל"א) כִּי בְרָא יְיָ חֲדָשָׁה בְּאָרֶץ נִקְבָה תִּסּוּבֵב גְּבַר
דָּא אִיהוּ בְּזִמְנָא דְמְשִׁיחָא דְאִיהוּ בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה וּבְגִין כְּדָא כְּתִיב וַיְהִי עֶרֶב
וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי. וּמְאִי טַעְמָא אֲתוּסָף ה' מָה דְלָא הוּוּהּ כֵּן בְּשָׂאֵר יוֹמֵי.
אַבְל בְּכָל אֲתָרָא ה' דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל דְאַתְיָא לְאַזְדוּגָא בְּבַעֲלָה יוֹמָא
דְשִׁבְתָּא, כְּדִי יִיתִי לְבַעֲלָה (ס"א לה בעלה) לְאַקְמָא לָהּ מַעֲפָרָא. וּבְגִין כְּדָא כְּתִיב
(ישעיה כ"ז) וּבָאוּ הָאוּבָדִים בְּאָרֶץ אֲשׁוּר. דָּא צְדִיק וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל.

דְּבַר אַחַר מְאִי טַעְמָא אֲתַכְּלִיל בְּיוֹם תְּלִיתָאֵי רְזָא דְצְדִיק בְּגִין דְתַלַּת דְרָגִין
מִימִינָא וּתַלַּתָּא מְשֻׁמָּא לָא וְאִיהוּ הוּוּהּ אֲמַצְעִיתָא דְגּוּפָא לְאַשְׁקָאָה לְכוּלָא
בְּגִין לְמַנְגֵד שְׁקִינִיתָהּ לְיוֹם רְבִיעָאֵי דְאִיהוּ כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל דְלִית לָהּ נְהוּרָא
מְגַרְמָה, סְמִיךְ לְהֵאֵי צְדִיק. וְתָא חֲזִי הֵאֵי יוֹמָא דְשִׁבְתָּא אֲסִיר לְמַעַבְד
עֲבִידְתָּא בְּגִין כְּדָא אֲתַכְּלִילוּ בֵּיה תְרִין וַיֵּאמֶר, לְקַבַּל תְּרִין דְרָגִין וְהוּכְפַל בֵּיה
כִּי טוֹב.

וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֲרַת לְקַבַּל דְרָגָא דְצְדִיק, מְלֻכוּת דְלַעֲיָלָא דְלִית לָהּ
נְהוּרָא מְדִילָהּ אֲלָא מָה דְאַתְיָהֵיב לָהּ עַל יְדֵי דְצְדִיק וּבְגִין כְּדָא דוּד לְתַתָּא
עָנִי וְאַבְיוֹן אֲחִיד בָּהּ וְאַצְטְרִיךְ לְאוּסָפָא לִיה יוֹמִין וּשְׁנִין וְהֵאֵי אוּקִימָנָא
שְׁבַעִים שָׁנָה דְיִיקָא וְאַקָרִי יוֹם רְבִיעָאֵי:

וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם. לְקַבַּל דְרָגָא דְנְצִיחַ דְאִיהוּ סְמִכָא יְמִינָא
דְאוּרִיתָא וּלְקַבַּלִּיה מוֹשֶׁה לְתַתָּא סְמִיךְ לְעֵלְמָא בְּאוּרִיתָא הֲדָא הוּא
דְכְתִיב (ירמיה ל"ג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה וְגו':

וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ לְקַבַּל דְרָגָא דְהוּ"ד דְאַחִיד אַהֲרֹן וְאַקָרִי יוֹם
שְׁתִּיתָאֵי. תָּא חֲזִי אַהֲרֹן לְתַתָּא אֵף עַל גַּב דְאַתִּי מַחְסִ"ד אֲחִיד לְתַתָּא בְּיוֹם
שְׁתִּיתָאֵי דְאַקָרִי הוּ"ד וְעֵבִיד קְרַבְנִין בְּאִינוּן מִינֵי בְּעִירָן דְכְּיִין וְאַתְבְּרִיאוּ
בְּיוֹמָא דִּילִיָּה (לקרבא) לְאַקְרָבָא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל דְאַתְרַמְיָזָא בֵּיה (בצד"ק)
בְּצְדִיק לְקַשְׂרָא דְרָגִין דְמַהִימְנוּתָא וּלְנַחְתָּא רַחְמֵי לְעֵלְמָא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם. הַאִי אָמִירָא לְקַבֵּל דְּרַגְא עֲלָא דְכֻלָּא סְתִימָאָה דְסְתִימִין. בְּעָא לְמַעְבַּד יְקָרָא לְדִיוֹקְנָא בְּרָזָא דְאָדָם וּבְכֻלְהוּ דְרַגְיָן לְתַתָּא. יְהִיב חִילָא לְאַפְקָא כָּל חַד כְּדָקָא חֲזִי לִיה וְעַבַּד אָדָם דְשְׁלִיט בְּכֻלָּא בְּעֲלָאֵי וְתַתָּאֵי.

וְתָא חֲזִי עַד לָא אֲשְׁלִימוּ אִינוּן שְׁבַע דְרַגְיָן יוֹמִין עֲלָאִין לָא אֲשְׁתַּלִּים אָדָם לְעִילָא. כִּיּוֹן דְאֲשְׁתַּלִּים לְעִילָא אָדָם עֲלָאָה, אֲשְׁתַּלִּים לְתַתָּא אָדָם תַּתָּאָה. וְכֻלְהוּ עֲלָמִין בְּשְׁלִימוּ. בְּגִין כֶּד שְׁלִטִּיה לְאָדָם תַּתָּאָה עַל כָּל דְאֲתַבְרִי בְעֲלָמָא בְּגִין דְאָדָם עֲלָאָה שְׁלִיט עַל כֻּלָּא. וּבְגִין כֶּד רִמֹּז בְּהַאי קָרָא שְׁבַע דְרַגְיָן. דְאִית בֵּיה שְׁבַע דְרַגְיָן עֲלָאִין דְאֲקָרִי בְּהוּ אָדָם דְלְעִילָא וְאֲשְׁתַּלִּים בְּהוּ. בְּגִין כֶּד נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ, לְמִיּהִב לִיה שְׁפַע מִהֵהוּא אֲתַרָּא דְאֲקָרִי חֲסִד.

תָּא חֲזִי, מֵאן דְהַאי צוּלְמָא עֲלִיה, חֲסִד אֵל לָא אַעְדִי מְנִיה וַיִּתְבָּא עַל רִישִׁיה וְאֲתַחְבַּרְת בֵּיה שְׁכִינְתָא בְּסִיפָא (בסופא) דִּיּוֹמוּי בְּגִין דְהַאי חֲסִיד יוֹם רֵאשׁוֹן וְאִיהוּ רִישָׁא דְכָל יוֹמִין דְלְעִילָא וְהַאי צוּלְמָא דְאֲתַנָּא לִיה מְנִיה לָא אֲסַתְּלַק עַד דְאֲשְׁתַּלִּימוּ יוֹמוּי בְּהֵהוּא דְרַגְא דְאֲקָרִי אַחְרִית הַיְמִים וְהוּא דְרַגְא דְצַדִּיק וְאִיהִי שְׁבִיעָאָה, שְׁנַת הַשְּׁמִיטָה בְּהֵהוּא דְרַגְא אֲשְׁלִימוּ יוֹמוּי דְבַר נֶשׁ כַּד אֲשְׁתַּלִּימוּ שְׁבַעִין שְׁנִין לְקַבֵּל שְׁבַע דְרַגְיָן, עֲשָׂרָה לְכָל דְרַגְא. הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים ז) יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם שְׁבַעִים שָׁנָה. מֵאן בְּהֵם, בְּאִינוּן יוֹמִין וּשְׁנִין דְלְעִילָא. וְאִם בְּגִבּוֹרוֹת שְׁמַנִּים.

תָּא חֲזִי, בְּנֵי חִיִּי וּמְזוּנֵי לָאוּ בְזֻכוּתָא תַלְיָא מְלֵתָא. רָזָא דְאִינוּן שָׁב בְּדְרַגְיָן (לדעת צ"ל שבע דרגין) דְבַהוֹן זְכוּת וְחוּבָא בְּרָזָא דְחֲסִיד וּגְבוּרָה. דְאִי הָכִי לָא הָוָה לִיה לְבַר נֶשׁ לְמַהוּי חִי בַר מְשַׁבְּעִין. אֵלָא בְּמַזְלָא עֲלָאָה עֲתִיקָא דְכֻלָּא תַלְיָין. בְּגִין כֶּד אִיהוּ מוֹסִיף עַל כָּל יוֹמוּי דְכָל בַּר נֶשׁ כְּרַעוּתִיה.

וְתָא חֲזִי הָכִי אוֹלִיפְנָא בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מְלָפָא, דְבְּלִילָא בְּתַרְרָאָה דְחָגָא, אִי יִסְתַּכַּל בַּר נֶשׁ בְּצוּלְמָא דִּילִיה וְחֲזִי לִיה שְׁלִים, לָא אֲתַגְזֹר עֲלוּי מִיְתָה. וּמֵאִי טַעְמָא בְּהַאי לִילָא, בְּגִין דְזִי יוֹמִין דְחָגָא לְקַבֵּל שְׁבַעִין יוֹמִין עֲלָאִין אִינוּן. דְכָל יוֹמִין וּשְׁנִין דְעֲלָמָא בְּהוּ תַלְיָין, וְאִינוּן רְמִיזוֹן בְּקָרָא (דברי הימים א כט) דְלָף יְיָ הַגְדוּלָה וְגוֹ' שִׁירוּתָא דְלַהוֹן חֲסִיד וְסִיוְמָא דְלַהוֹן מְמִ"לָּה, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אַחְרִי"ת הַיְמִים. אֲשְׁתַּכַּח שְׁבִיעָאָה אַחְרִית.

וְכַד אֲתַנָּא הַאי לִילָא דְשְׁבִיעֵי אֲתַחְזִי אִי אֲשְׁתַּלִּימוּ יוֹמוּי בְּהַאי אַחְרִית. וְאִי הַאי צוּלְמָא עֲלָאָה חֲזִי עֲלִיה, חֲסִיד אֵל יִתְהַדַּר עֲלִיה כְּדְבִקְדָמִיתָא וְלָא מְסַתְּפִי מְהַאי דִּינָא דְצַדִּיק וְאִיהִי בְּהַדִּיָּה בְּשְׁלִימוּ בְּחַדְוֹתָא וְאִתְדַרְת לִיה אַנְפִּין. וּבְגִין כֶּד אֲזַהַר לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְיִשְׂרָאֵל לְאֲשְׁתַּזְבָּא מְדִינוּי דְהַאי צַדִּיק, וְלַחְפָּאָה סַפַּת שְׁלָמָא עֲלִיהוּ וְלְמִיתַב בְּצִלָּא דְמִהִימְנוּתָא. הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (ויקרא כ"ג) בְּסַפּוֹת תִּשְׁבּוּ שְׁבַעַת יָמִים לְאֲכַלְלָא לְהַאי דְרַגְא דְלְעִילָא וְלְאוֹסְפָא בֵּיה בְּרַכָּה מִיָּם (ממיון) עֲלָאִין, בְּגִין דְהַאי יוֹמָא שְׁבִיעָאָה אִיהוּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲנֹן מְקִיפִין לְהַאי מְזַבַּח עֲלָאָה

בְּאִינּוֹן תִּרְיוֹן לַמּוֹדִים דְּאִינּוֹן עֲרַבֵי נַחַל וְעַבְדֵינּוּ בְּהַ נְסוּף הַמַּיִם וַיְהִיב צַדִּיק
בְּאִינּוֹן שְׁתֵּינּוּ דְּאִינּוֹן מוֹי יְמֵי בְּרֵאשִׁית כְּלָא בְּרָזָא דְּחַכְמָתָא.

וּלְבַתֵּר (במדבר כ"ט) בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצָרַת תְּהִיָּה לְכֶם. עֲבָדוּ כְּנִישְׁתָּא לְאִינּוֹן
שְׁבַע יוֹמִין עֲלָאִין וְעַבְדוּ יוֹמָא טַבָּא, בְּגִין דְּאִשְׁתַּזְבְּתוֹן מְדִינּוּי דְּהַהוּא יוֹמָא
שְׁבִיעָאָה. בְּגִין כְּדָּ כְּתִיב בְּצִלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ לְקַבֵּל יוֹמָא תְּנִינָא גְבוּרָה,
חוּלְקִיָּה דִּצְחָק. כְּדִין אֵית לְבַר נֶשׁ לְמִשׁוּי לְהַאי דְּמוּתֵנוּ וְלֹאֲתַדְמֵי בְּעוּבְדוּי
לְאִינּוֹן עֲלָאִין. וְכָל דָּא לְמָה בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּדָּ הוּא יְהַב בִּידֵי דְּבַר נֶשׁ, דְּאִי
בְּעֵי בַר נֶשׁ לְמַדְמֵי גְרַמִּיָּה לְאִינּוֹן דְּלַעֲלֵא אִשְׁתַּלִּים בְּהוּ וְלֹא מְסַתְפֵי מְהַאי
מִדַּת דִּינָא עֲלָאָה.

וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּנַצְ"ח דְּאֲחִיד בֵּיהַ מֹשֶׁה דְּגַת הַיָּם בְּהַהוּא
דְּרָגָא אֲתַבְּרִיאוּ וַיְהִיב לוֹן סְתִימָא דְּסְתִימִין חִילָא לְמִשְׁלַט עֲלֵיהוּ, אִי דְּמֵי
בַר נֶשׁ לְעֲלָאִין, וְאִי לֹא דְּמֵי לְעֲלָאִין יִרְדּוּ. וְנוּנֵי יִמָּא שְׁלִטִין בְּהוּ בְּבִנֵי נֶשׁא.
וּבְגִין כְּדָּ אֲזַהִירַת לוֹן אוֹרִיָּתָא דְּאֲתִיָּהִיבַת עַל יְדֵי דְּמֹשֶׁה (דְּבָרִים ל') וּבְחֶרֶת
בְּחַיִּים.

תָּא חַזִּי מֹשֶׁה כַּד אֲתַרְמֵי לִימָא לֹא שְׁלִטוּ עֲלֵיהַ נוּנֵי יִמָּא וְלֹא אֲסַתְפֵי
מְנִיָּהוּ בְּגִין דְּאִיהוּ הָוָה זְמִין לְקַרְבָּא לְעִילָא וְלֹאֲתַדְבְּקָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּדָּ
הוּא, וּלְבַתֵּר כַּד אֲתַדְבַּק שְׁלִיט עַל נוּנֵי יִמָּא. וְרַמְזוּ לְאַהֲרוֹן אַחוּי דִּימְחֵי יַת
יִמָּא וַיְמוּתוֹן נוּנֵי וְאִיהוּ לֹא עֲבִיד חֲכִי, בְּגִין דְּהַהִיא דְּרָגָא דִּילִיָּה שְׁלִיט
עֲלֵיהוּ וּבִיָּה אֲתַבְּרִיאוּ וְלֹא בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיָּדָּ הוּא דִּימְחֵי אִיהוּ, בְּגִין
לְאֲתַהֲפֹכָא לְהוּ לְאוֹיִב. וְכַד בַּר נֶשׁ אֲזִיל בְּאַרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּדָּ הוּא כְּתִיב
עֲלִיָּה (ישעיה מ"ג) כִּי תַעֲבוֹר בְּמַיִם אֵיתָּדָּ אֲנִי וְגוֹ'. דְּהַא וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוּף
הַשָּׁמַיִם לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּשָׁמַיִם. דְּבַהַהוּא דְּרָגָא שְׁלִיט עֲלֵיהוּ וְדָא תַפְאָרִ"ת.

וְאִף עַל גַּב דְּבַדְרָגָא דְּנַצְ"ח אֲתַעֲבִידוּ כָּל נוּנֵי יִמָּא וְעוּפֵי, לֹא כְּתִיב תַמְן אֲלָא
עוּף כְּנַף אֲבָל הַשְׁתָּא קָרִי לְהוּ עוּף הַשָּׁמַיִם בְּגִין דְּבַר נֶשׁ לֹא שְׁלִיט עֲלֵיהוּ
אֲלָא מְסַטְרָא דְּשָׁמַיִם. וּבְבַהַמָּה שְׁלִיט עֲלֵיהוּ בְּרָזָא דְּהוּ"ד דְּיְהִיב לִיָּה
סִיוַעָא דְּהַא בְּהַהוּא יוֹמָא אֲתַבְּרִיאוּ בְּעִירוֹ. וּבְכָל הָאָרֶץ שְׁלִיט בְּרָזָא
דְּצַדִּיק דְּאֲקָרִי כִּ"ל וְאִיהוּ שְׁלִיט עַל הָאָרֶץ אַרְעָא עֲלָאָה. הֲכִי נְמֵי בַר נֶשׁ
לְתַתָּא שְׁלִיט עַל אַרְעָא תַתָּאָה בְּגִין דְּכֹלָא בִיָּה. וּבְכָל הַרְמֵשׁ הַרְמֵשׁ עַל
הָאָרֶץ שְׁלִיט עֲלֵיהוּ בַר נֶשׁ מְסִיוַעָא דְּאֲתִיָּהִיב לִיָּה מְאָרֶץ הַחַיִּים מְלָכוֹת
עֲלָאָה : (עד כאן מההשמטות)

פְּתַח רַבֵּי שְׁמַעוֹן בְּפִקּוּדֵי אוֹרִיָּתָא. וְאָמַר פִּקּוּדֵי אוֹרִיָּתָא דְּיְהַב קוּדְשָׁא
בְּרִיָּדָּ הוּא לְיִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ בְּאוֹרִיָּתָא בְּאַרְחָא כְּלָל כְּתִיבֵי :

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. הֲדָא הִיא פִּקּוּדָא קְדָמָא"יָה דְּכָלָא. וְאֲקָרִי פִּקּוּדָא
דָּא יִרְאֵת ה' דְּאֲקָרִי רֵאשִׁית. דְּכְתִיב, (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת יְיָ.
(משלי א) יִרְאֵת יְיָ רֵאשִׁית דַּעַת. בְּגִין דְּמַלְאָה דָּא רֵאשִׁית אֲקָרִי. וְדָא אִיָּהִי
תַרְעָא לְאֲעֵלָא גּוֹ מְהִימְנוּתָא. וְעַל פִּקּוּדָא דָּא אֲתַקִּיִּים כָּל עֲלָמָא.

יִרְאֶה אֶת־פָּרֶשׁ לַתִּלְתַּל סְטָרִין. תִּרְיִן מִנִּיּוּהוּ לִית בְּהוּ עֵיקְרָא כְּדָקָא יְאוּת,
וְחַד עֵיקְרָא דִּירְאָה. אִית בְּר נֶשׁ דְּדַחִיל מְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא בְּגִין דִּיִּחְוֹן
בְּנוּהֵי וְלֹא יְמוּתוֹן. אוּ דַחִיל מְעוּנָשָׁא דְגוּפִיָּה אוּ דְמִמוּנִיָּה. וְעַל דָּא דַּחִיל
לִיה תְּדִיר. אֶשְׁתַּכַּח יִרְאֶה דְאִיהוּ דַּחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לֹא שְׁוִי לְעֵקְרָא.
אִית בְּר נֶשׁ דְּדַחִיל מִן קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא בְּגִין דְּדַחִיל מְעוּנָשָׁא דְהוּא עֲלֵמָא
וְעוּנָשָׁא דְגִיּוּנָס. תִּרְיִן אֲלִין לֹא עֵיקְרָא דִּירְאָה אֲנוּן וְשִׁרְשָׁא דִּילִיה.

יִרְאֵיהּ דְאִיהִי עֵקְרָא, לְמַדְחַל בְּר נֶשׁ לְמֵאֲרִיָּה בְּגִין דְאִיהוּ רַב וְשְׁלִיט עֵקְרָא
וְשִׁרְשָׁא דְכָל עֲלֵמִין וְכֻלָּא קַמִּיָּה כְּלָא חֲשִׁיבִין. כְּמָה דְאֶתְמַר (דְנִיָּאל ד) וְכָל
דִּירִי אֲרַעָא כְּלָא חֲשִׁיבִין. וְלִשְׁוֹאָה רְעוּתִיָּה בְּהוּא אֶתְר דְאֶקְרִי (מִיָּא ב)
יִרְאָה.

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר וּוִי אִי אֵימָא וּוִי אִי לֹא אֵימָא. אִי אֵימָא יְנַדְעוֹן
חֲיִיבִין הִיךְ יִפְלְחוֹן לְמֵאֲרִיָּהוֹן. אִי לֹא אֵימָא יֵאבְדוֹן חֲבַרְיָא מְלָה דָּא.
בְּאֶתְר דִּירְאָה קְדִישָׁא שְׁרִי, מְלַרְע אִית יִרְאָה רְעָה דְלָקִי וּמְחִי וּמְקַטְרָג
וְאִיהִי רְצוּעָה לְאֶלְקָאָה חֲיִיבִיא. וּמָאן דְּדַחִיל בְּגִין עוּנָשׁ דְּמִלְקִיּוּתָא
וְקַטְרוּגָא כְּמָה דְאֶתְמַר. לֹא שְׁרִיא עֲלִיהִי הֵהִיא יִרְאָת הִי דְאֵיקְרִי יִרְאָת הִי
לְחַיִּים. אֲלָא מָאן שְׁרִיא עֲלִיהִי הֵהִיא יִרְאָה רְעָה. וְאֶשְׁתַּכַּח דְּשִׁרְיָא עֲלִיהִי
הֵהִיא רְצוּעָה יִרְאָה רְעָה וְלֹא יִרְאָת הִי.

וּבְגִין כִּד אֶתְר דְאֶקְרִי יִרְאָת הִי רֵאשִׁית דְעַת אֶקְרִי. וְעַל דָּא אֶתְכַלִּיל הֵכָא
פְּקוּדָא דָּא. וְדָא עֵקְרָא וִיסוּדָא לְכָל שְׁאָר פְּקוּדִין דְאֹרִיָּתָא. מָאן דְנָטִיר
יִרְאָה (דָּא) נָטִיר כְּלָא. לֹא נָטִיר יִרְאָה לֹא נָטִיר פְּקוּדֵי אֹרִיָּתָא, דְהָא דָּא
תִּרְעָא דְכֻלָּא. וּבְגִין כִּד כְּתִיב בְּרֵאשִׁית דְאִיהִי יִרְאָה, בְּרָא אֱלֹהִים אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. דְמָאן דְעֵבֵר עַל דָּא עֵבֵר עַל פְּקוּדֵי דְאֹרִיָּתָא. וְעוּנָשָׁא
דְמָאן דְעֵבֵר עַל דָּא הֵאִי רְצוּעָה רְעָה אֶלְקִי לִיה. וְהִינְנוּ וְהָאָרֶץ הִיָּתָה תְּהוּ
וְבָהוּ וְחֻשְׁדָּא עַל פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים. הָא אֲלִין אַרְבַּע עוּנָשִׁין לְאֶעְנָשָׁא
בְּהוֹן חֲיִיבִיא.

תְּהוּ דָּא חֲנֻק, דְכְּתִיב, (ישעיה לה) קוּ תְהוּ (זכריה ב) חֲבַל מִדָּה. בְּהוּ דָּא סְקִילָה,
אֲבָנִין דְמְשׁוּקְעִין גּוּ תְהוּמָא רַבָּא לְעוּנָשָׁא דְחֲיִיבִיא. וְחֻשְׁדָּא דָּא שְׁרִיפָה,
דְכְּתִיב, (דבריים ה) וַיְהִי כְשֶׁמְעַכְס אֶת הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֻשְׁדָּא (דבריים ד) וְהָהָר בּוֹעֵר
בְּאֵשׁ עַד יָבַב הַשָּׁמַיִם חֻשְׁדָּא כּוּ. וְדָא אֶשָׁא תְקִיפָא דְעַל רִישִׁיהוֹן דְחֲיִיבִיא
שְׁרִי לְאֹקְדָא לּוֹן. וְרוּחַ דָּא הֲרָג בְּסִינִי. רוּחַ סְעָרָה חֲרַבָּא מְשַׁנְנָא הִיא
מְלַהֲטָא בִּיה. כְּמָא דְאֶתְ אָמַר, (בראשית ג) וְאֶת לֶהֱט חֲרִב הַמִּתְהַפֶּכֶת וְאֶקְרִי
רוּחַ. הֵאִי עוּנָשָׁא לְמָאן דְיַעֲבֵר עַל פְּקוּדֵי אֹרִיָּתָא. וְכְתִיב לְבַתֵּר יִרְאָה,
רֵאשִׁית, דְאִיהִי כְּלָלָא דְכֻלָּא. מְכָאן וְהִלָּאָה שְׁאָר פְּקוּדִין דְאֹרִיָּתָא.

פְּקוּדָא תְנַיִנָא דָּא אִיהִי פְּקוּדָא. דְפְּקוּדָא דִּירְאָה אֶתְאֲחַדַּת בְּה וְלֹא נְפָקָא
מִיָּנָה לְעֵלְמִין. וְאִיהִי אֶהֱבִיָּה. לְמַרְחַס בְּר נֶשׁ לְמֵאֲרִיָּה רְחִימוּ שְׁלִים. וּמָאן
אִיהוּ רְחִימוּ שְׁלִים. דָּא אֶהֱבָה רַבָּה דְכְּתִיב, (בראשית יז) הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וְהָיָה
תְּמִים שְׁלִים בְּרַחֲמֵימוֹתָא. וְדָא הוּא דְכְּתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ דָּא
רְחִימוּ שְׁלִימוֹתָא דְאֶקְרִי (פְּקוּדֵי רִנִּיָּד ב) אֶהֱבָה רַבָּה. וְהֵכָא אִיהוּ פְּקוּדָא

דף יב ע"א

אמר רבי אלעזר, אבא, רחמיתא בשלימו אנא שמענא ביה. אמר ליה אימא ברי קמי דרבי פינחס דהא איהו בהאי דרגא קאים. אמר רבי אלעזר אהבה רבה היינו אהבה שלימתא בשלימו דתרין סטרין, ואי לא אתכליל בתרין סטרין לאו (דף יב ע"א) איהו אהבה כדקא יאות בשלימו.

ועל דא תנינן בתרין סטרין אתפרש אהבה רחמיו דקודשא בריה דהוא. אית מאן דרחים ליה מגו דאית ליה עותרא, אורכא דיומין, בנין סחרגיה, שליט על שנאווי, ארחוי מתתקנן ליה, ומגו כד רחים ליה. ואי להאי יהא בהפוכא ויהדר עליה קודשא בריה דהוא גלגולא דדינא קשיא, יהא שניא ליה ולא ירחם ליה כלל. ובגין כד רחמיו דא לאו איהו אהבה דאית ליה עקרא.

רחמיו דאקרי שלים ההוא דהוי בתרין סטרין בין בדינא בין בטיבו. ותקונא דארחוי דרחים ליה למאריה כמה דתנינן אפלו הוא נטיל נשמתיך מינד. דא איהו רחמיו שלים דהוי בתרין סטרין (זו ע"ב). ועל דא אור דמעשה בראשית נפק ולבתר אגניו. כד אגניו נפק דינא קשיא ואתכלילו תרין סטרין כחדא למחוי שלימו דא אהבה כדקא יאות.

נטליה רבי שמעון ונשקיה. אתא רבי פינחס ונשקיה וברכיה ואמר בודאי קודשא בריה דהוא שדרני הכא. דא הוא (לעיל דף י"א ע"א) נהירו דקיק דאמרו לי דאתכליל בביתאי ולבתר נהיר כל עלמא. אמר רבי אלעזר ונדאי לא איצטריך לאתנשי ירא'ה בכל פקודין, כל שכן בפקודא דא אצטריך יראה לאתדבקא בהאי. היך אתדבקא. אהבה איהי בסטרא חד טב כמה דאתמר דיהב עותרא וטב אורכא דחיי בני מזוני, כדן איצטריך לאתערא יראה ולמדחל דלא יגרום חובא. ועל דא כתיב, (משלי כח) אשרי אדם מפחד תמיד, בגין דהא כליל ירא'ה באהב'ה.

והכי אצטריך בסטרא אחרא דדינא קשיא לאתערא ביה יראה. כד חמי דדינא קשיא שריא עלוי, כדן יתער יראה וינדחל למאריה כדקא יאות ולא יקשה לביה. ועל דא כתיב, (משלי כח) ומקשה לבו יפול ברעה. בההוא סטרא אחרא דאקרי רעה. אשתכח יראה דאתאחדת בתרין סטרין ואתכלילת מנייהו. ודא איהו אהבה שלימתא כדקא יאות.

פקודא תליתאה למנדע דאית אלהא רברבא ושליטאה בעלמא. ולייחדא ליה בכל יומא יחודא כדקא יאות באנון שית סטרין עלאין. ולמעבד לון יחודא חדא בשית תבין דשמע ישראל ולכוונא רעותא לעילא בהדיהו. ועל דא אחד אצטריך לארכא ליה (נייא כשית) בשית תבין. ודא הוא דכתיב יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד. יתפנשון דרגין דתחות שמיא

לְאַתְאֲחָדָא בֵּיה (יִרְאֵה) לְמַהוּי בְּשִׁלְמוֹ לְשִׁית סְטָרִין כְּדָקָא יְאוּת. וְעַם כָּל דָּא בְּהֵוּא יְחֻדָּא אֲצִטְרִיךְ לְקִשְׂרָא בֵּיה יְרָאֵה דְאַצְטְרִיךְ לְאַרְכָּא בְּדִלְיִית דְאַחַד. דְּדִלְיִית דְאַחַד גְּדוּלָּה. וְהֵינּוּ דְכְּתִיב וְתִרְאֵה הַיְבֻשָּׁה דְתַתְּחֻזִי וְתַתְּקֻשְׁר דְּלִיִּית דְּאִיהוּ יְבֻשָּׁה בְּהֵוּא יְחֻדָּא.

וּלְבִתֵּר דְאַתְקֻשְׁר תַּמָּן לְעִילָא אֲיֻצְטְרִיךְ לְקִשְׂרָא לֵה לְתַתָּא בְּאַכְלוּסָהָא בְּשִׁית סְטָרִין אַחְרָנִין דְלְתַתָּא, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וְעַד. דְּאִית בֵּיה שִׁית תַּבִּין אַחְרָנִין דְיְחֻדָּא. כְּדִין מַה דְהוּת יְבֻשָּׁה אֲתַעְבִּידַת אַרְץ לְמַעְבַּד פִּירִין וְאִיבִין וּלְנֻטְעָא אִילָנִין. וְהֵינּוּ דְכְּתִיב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיְבֻשָּׁה אַרְץ בְּהֵוּא יְחֻדָּא דְלְתַתָּא אַרְעָא רַעוּא שְׁלִים כְּדָקָא יְאוּת. וְעַל דָּא כִּי טוֹב, כִּי טוֹב תִּירֵי זְמַנִּי. חַד יְחֻדָּא עֲלָאֵה וְחַד יְחֻדָּא תַתָּאֵה. כִּיּוֹן דְאַתְאֲחִיד בְּתַרִין סְטָרִין מְכָאן וּלְהֲלָאֵה תַדְשָׂא הָאֲרֵץ דְשָׂא. אֲתַתְּקַנַּת לְמַעְבַּד פִּירִין וְאִיבִין. כְּדָקָא יְאוּת.

דף יב ע"ב

פְּקוּדָא רְבִיעָאָה לְמַנְדַּע דְהוּ הוּא הָאֱלֹהִים, כְּמָא דְאַתְ אָמַר, (דְּבֵרִים ד) וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוּת אֶל לְבָבָךְ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים. וּלְאַתְכְּלָלָא שְׁמָא דְאַלְהִים בְּשְׁמָא דִּי. לְמַנְדַּע דְאַנּוֹן חַד וְלִית בְּהוּ פְרוּדָא. וְהֵינּוּ רְזָא דְכְּתִיב יְהִי מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַאִיר עַל הָאֲרֵץ. לְמַהוּי תַרִין שְׁמָהוֹן חַד בְּלָא פְרוּדָא כְּלָל. לְאַתְכְּלָלָא מְאֹרֶת חֶסֶר בְּשְׁמָא דְשְׁמַיִם (נִיָּא דְרִשִׁים) דְאַנּוֹן חַד וְלִית בְּהוּ פְרוּדָא. נְהוּרָא אוּכְמָא בְּנְהוּרָא חִיּוּרָא לִית בְּהוּ פְרוּדָא וְכֹלָא חַד. (דף יב ע"ב) וְדָא הוּא עֲנָנָא חִיּוּרָא דִימְמָא וְעֲנָנָא דְאַשְׁתָּא בְּלִילִיא. (כְּמַה דְאַמְרו חֲבֵרִיא) מַדַּת יוֹם וּמַדַּת לַיְלָה. וּלְאַתְתַּקּוֹן דָּא בְּדָא לְאַנְהָרָא כְּמַה דְאַתְמַר לְהַאִיר עַל הָאֲרֵץ.

וְדָא חוּבָה דְהֵוּא נְחֻשׁ קְדָמָאֵה חֲבֵר לְתַתָּא וְאַתְפָּרֵשׁ לְעִילָא. וּבְגִין כְּדָ גְרַם מַה דְגְרַם לְעִלְמָא. בְּגִין דְאַצְטְרִיךְ לְאַפְרָשָׁא לְתַתָּא וּלְחֲבָרָא לְעִילָא. וְנְהוּרָא אוּכְמָא אֲצִטְרִיךְ לְאַתְאֲחָדָא לְעִילָא בְּחֲבוּרָא חַדָּא. וּלְאַתְאֲחָדָא לְבִתֵּר בְּאַכְלוּסָהָא בְּיְחֻדָּהָא וּלְאַפְרָשָׁא לֵה מְסֻטָּרָא בִישָׂא. וְעַם כָּל דָּא אֲצִטְרִיךְ לְמַנְדַּע דְאַלְהִים יְיָ כְּלָא חַד בְּלָא פִירוּדָא. הִי הוּא הָאֱלֹהִים. וְכַד יִנְדַּע בְּרַ נֶשׁ דְכֹלָא חַד וְלֹא יִשׁוּי פִירוּדָא, אֲפִילוּ הֵהִיא סְטָרָא אַחְרָא יִסְתַּלַּק מֵעַל עִלְמָא וְלֹא אֲתַמְשֵׁךְ לְתַתָּא.

וְהֵינּוּ רְזָא דְכְּתִיב וְהִיוּ לְמְאֹרוֹת. הָא קְלִיפָה בְּתַר מוּחָא סְלִקָּא. מוּחָא אֹר. סְטָרָא אַחְרָא מוּת. אֹר בְּחֲבוּר דְאַתְנוּן. מוּת בְּפִירוּדָא. וְכַד הָאִי אֹר אֲסִתְלַק מִתַּמָּן, מִתְחַבְּרָא בְּאַתְנוּן מוּת דְפִירוּדָא. מְאִלִין אֲתְנוּן שְׁרִיאַת חוּה וְגְרַמַּת בִישָׂא עַל עִלְמָא. כְּמַה דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ג) וַתִּרְאֵה הָאֲשֶׁה כִּי טוֹב אֶהְדָּרַת אֲתְנוּן לְמַפְרַע אֲשֶׁתָּאֵר מִיּוֹ וְאַנּוֹן אֲזָלוּ וּנְטְלוּ אוֹת תִּיּוֹ בְּהַדְיִיהוּ וְגְרַמַּת מוּתָא עַל עִלְמָא כְּמַה דְכְּתִיב וַתִּרְאֵה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲבָא, הָא אוּלִיפְנָא מִיִּם אֲשֶׁתָּאֵרַת יְחִידָאֵה, וְאִיּוֹ דְאִיהוּ חִיּוֹן תַּדִּיר אֲתַתְּהַפְּכַת וְאַזְלַת

(פנחס רליו ע"א) ונטלת תייו דכתיב ותקח ותתן ואשתלים תיבה דא
ואתחברו אתונו. אמר ליה בריך אנת ברי והא אוקימנא מלה דא.

פקודא חמישאה כתיב, (בראשית מ"ו ע"ב) ישרצו הפנים שרץ נפש חיה. בהאי
קרא אית תלת פקודין. חד למלעי באורייתא. וחד לאתעסקא בפריה
ורביה. וחד למגזר לתמנייא יומין ולאעברא מתמן ערלתא. למלעי
באורייתא ולאשתדלא בה ולאפשא לה בכל יומא לתקנא נפשיה ורוחיה.

דכיון דבר נש אתעסק באורייתא (נח ס"ב ע"א) אתתקן (ש"כ ע"א) בנשמטא
אחרא קדישא. דכתיב שרץ נפש חיה. נפש דההיא חיה קדישא. דכד בר
נש לא אתעסק באורייתא לית ליה נפשא קדישא. קדושא דלעילא לא
שריא עלוי. וכד אשתדל באורייתא, בההוא רחישו דרחיש בה זכי לההיא
נפש חיה, ולמהדר כמלאכין קדישין. דכתיב, (תהלים קג) ברכו יי מלאכיו,
אלין אנו דמתעסקין באורייתא דאקרון מלאכיו בארעא.

ודא הוא דכתיב ועוף יעופף על הארץ. האי בהאי עלמא. בההוא עלמא
תנינו דזמין קודשא בריך הוא למעבד לון גדפין כנשרין ולאשטא בכל
עלמא דכתיב, (ישעיה מ) וקוי יי יחליפו כח יעלו אבר כנשרים. והינו דכתיב
ועוף יעופף על הארץ דא אורייתא דאקרי מים ישרצון ויפקון רחשא דנפש
חיה מאתר דההיא חיה ימשכון לה לתתא כמה דאתמר. ועל דא אמר דוד
(וישב קי"ב ע"ב) (תהלים נא) לב טהור ברא לי אלהים, למלעי באורייתא, וכדין
ורוח נכון חדש בקרבי :

פקודא שתיתאה לאתעסקא בפריה ורביה. דכל מאן דאתעסק בפריה
ורביה, גרים (וישב קפ"ו ע"ב) לההוא נהר למהוי נביע תדיר ולא יפסקון
מימיו. וימא אתמלייא בכל סטרין. (קני"ב א) ונשמתינן חדתינן מתחדשון
ונפקין מההוא אילנא. וחילין סגיאין אתרביאו לעילא בהדי אנון נשמתינן.
הדא הוא דכתיב, (בראשית א) ישרצו הפנים שרץ נפש חיה, דא ברית קיימא
קדישא נהר דנגיד ונפיק, ומיא דיליה אתרביאו ורחשין רחשא ורבוניא
דנשמתינה לההיא חיה.

ובאנון נשמתינן דעאלין בההיא חיה נפקי כמה עופי דפרחן וטאסון כל
עלמא. וכד נשמטא נפקא להאי עלמא ההוא עופא דפרח ונפק בהדי האי
נשמטא מההוא אילנא נפק עמיה. כמה נפקון בכל נשמטא ונשמטא. (קס"א
ב', כ"א, מ"א ב) תרין, חד מימינא וחד משמאלא. אי זכי אנון נטרין ליה
דכתיב, (תהלים צא) כי מלאכיו יצוה לך. ואי לא אנון מקטרגי עליה.

דף יג ע"א

אמר רבי פינחס (דף יג ע"א) תלתא אנון דקיימי אפוטרופסין עליה דבר נש
כד זכי. דכתיב, (איוב לג) אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד
לאדם ישרו. אם יש עליו מלאך הא חד. מליץ תרי. אחד מני אלף להגיד

לְאָדָם יִשְׂרוּ הָא תְּלַת. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, חֲמִשׁ, דְּכַתִּיב יַתִּיר, וַיַּחַנְנוּ וַיֹּאמְרוּ. וַיַּחַנְנוּ חֵד. וַיֹּאמְרוּ תַרְוִין. אָמַר לִיה לָאו הָכִי, אֶלְא וַיַּחַנְנוּ דָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּלַחוּדוּי, דְּהָא לִית רְשׁוּ לְאַחְרָא אֶלְא לִיה.

אָמַר לִיה שְׁפִיר קָא אַמְרַת. וּמָאן דְּאַתְמַנַּע מִפְּרִיָה וּרְבִיָה כְּבִיכּוּל אַזְעִיר דְּיוֹקְנָא דְּכְלִיל כָּל דְּיוֹקְנִין. וְגָרִים לְהֵהוּא נְהַר דְּלָא נִגְדִין מִימּוּי וּפְגִים קִימָא קְדִישָׁא בְּכָל סְטָרִין. וְעֲלִיה כְּתִיב, (ישעיה סו) וַיִּצְאוּ וַרְאוּ בְּפָגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים בִּי. בִּי וְדָאֵי דָא לְגוּפָא. וְנִשְׁמַתִּיה לָא עֵיִל לְפָרְגוּדָא (דמלכא) כָּלֵל וְאַטְרִיד מֵהֵהוּא עֲלֵמָא,

פְּקוּדָא שְׁבִיעָאָה לְמַגְזָר לְתַמְנֵיָא יוּמִין וּלְאַעְבְּרָא זוּהֵמָא דְּעַרְלָתָא, בְּגִין דְּהֵהִיא חֲתִיה אִיהִי דְּרָגָא תְּמִינָאָה לְכָל דְּרָגִין, וְהֵהִיא נֶפֶשׁ דְּפָרְחָא מִינָהּ אַצְטְרִיכָא לְאַתְחַזָּאָה קָמָה לְתַמְנֵיָא יוּמִין כְּמָה דְּאִיהִי (בראשית ל"ג א) דְּרָגָא תְּמִינָאָה. וּכְדִין אַתְחַזֵּי וְדָאֵי דְּאִיהִי נֶפֶשׁ חֲתִיה. נֶפֶשׁ דְּהֵהִיא חֲתִיה קְדִישָׁא וְלָא מְסֻטְרָא אַחְרָא. וְדָא אִיהוּ יִשְׂרָצוּ הַפִּיִם. בְּסַפְרָא דְּחֲנוּךְ יִתְרַשְׁמוּן מִנָּא דְּזַרְעָא קְדִישָׁא רְשִׁימוּ דְּנֶפֶשׁ חֲתִיה. וְדָא רְשִׁימוּ דְּאֵת יוּ"ד דְּאַתְרֵישִׁים בְּבִשְׂרָא קְדִישָׁא מְכָל שְׁאָר רְשׁוּמִין דְּעֲלֵמָא.

וְעוּף יְעוּפָף עַל הָאָרֶץ. דָּא אֲלִיהוּ דְּטָאֵס כָּל עֲלֵמָא בְּאַרְבַּע טָאֵסִין לְמַהוּי תַמְן בְּהֵהוּא גְזִירוּ דְּקִימָא קְדִישָׁא. וְאַצְטְרִיךְ לְתַקְנָא לִיה פּוֹרְסֵיָא וּלְאַדְכָּרָא בְּפוּמִיָה דָּא (לד לד צ"ג ע"א) כְּרִסֵּיָא דְּאִלִּיהִי"ו. וְאִי לָאו לָא שְׁאָרֵי תַמְן. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִים הַגְּדוֹלִים. תַרְוִין אֱלִין עַרְלָה וּפְרִיעָה. גְזִירוּ דְּעַרְלָה וּפְרִיעָה לְבַתֵּר. וְאַנּוּן דְּכָר וְנוֹקְבָא. וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרוּמְשָׁת, דָּא רְשִׁימוּ דְּאִית קְדִישָׁא דְּאִיהִי נֶפֶשׁ חֲתִיה קְדִישָׁא כְּדִקְאֲמָרוּ. אֲשֶׁר שְׂרָצוּ הַפִּיִם מִיּוֹן עֲלָאִין דְּאַתְמַשְׁכוּ לְגַבְהָ דְּאֵת רְשִׁימוּ דָּא.

וּבְגִין דָּא אַתְרֵישִׁימוּ יִשְׂרָאֵל בְּרְשִׁימוּ קְדִישָׁא וְדַכִּיּוּ לְתַתָּא, כְּגוֹוֵנָא דְּאַנּוּן רְשִׁימִין קְדִישִׁין, לְאַשְׁתַּמוּדְעָא בִין סְטֵר קְדִישָׁא לְסְטָרָא אַחְרָא דְּמִסְאַבּוּ. אוּף יִשְׂרָאֵל רְשִׁימִין לְאַשְׁתַּמוּדְעָא בִין (ס"ה) קְדִישָׁא, לְעַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת דְּאַתְרֵין מְסֻטְרָא אַחְרָא דְּמִסְאַבָּא כְּמָה דְּאַתְמָר. וּכְמָה דְּרְשִׁים לוֹן הָכִי רְשִׁים בְּעִירֵי וְעוּפֵי דְּלֵהוֹן לְבַעִירֵי וְעוּפֵי דְּעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. זַפְּאָה חוּלְקֵהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל:

פְּקוּדָא תְּמִינָאָה לְמַרְחַם גִּיּוֹרָא (ע"ל) דְּעָאֵל לְמַגְזָר גְּרִמִּיָה (יתרו ע' ע"א) וּלְאַעְלָא תַחֲוֹת גְּדַפּוּי דְּשְׁכִינָתָא. וְאִיהִי אֲעִילָא לוֹן תַחֲוֹת גְּדַפְּהָא לְאַנּוּן דְּמִתְפָּרְשׁוּן מְסֻטְרָא אַחְרָא מְסֻטְרָא וּמִתְקַרְבִּין לְגַבְהָ. דְּכַתִּיב תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חֲתִיה לְמִינָהּ. וְאִי תִימָא דְּהֵאֵי נֶפֶשׁ חֲתִיה דְּכְלִילָא בְּיִשְׂרָאֵל לְכֻלָּא הִיא אֲזַדְמַנַּת. הֵדֵר וְאָמַר לְמִינָהּ. כְּמָה אַכְסְדָרִין וְאַדְרִין דָּא לְגוּ מוֹן דָּא אִית לָהּ לְהֵאֵי אָרֶץ דְּאִיהִי חֲתִיה תַחֲוֹת גְּדַפְּהָא.

גִּדְפָא יְמִינָא אִית לֵה תְרִין אַכְסְדְרִין. וּמַהֲאֵי גִדְפָא אֲתַפְרֶשׁוּן לְתִרִין אוּמִין (משפטים צ"ה ע"א) אַחְרָנִין דְאֲנוּן קְרִיבִין בְּיַחְוּדָא (נ"א ביחוסא) לְיִשְׂרָאֵל לְאַעְלָא לֹון לְגוּ אַכְסְדְרִין אֲלִין. וּתְחֹות גִּדְפָא שְׁמַאלָא אִית תְרִין אַכְסְדְרִין אַחְרָנִין וּמַתְפְרֶשׁוּן לְתִרִין אוּמִין אַחְרָנִין דְאֲנוּן עֲמוּן וּמוּאָב. וְכִלְהוּן אַקְרוּן נֶפֶשׁ חַיָּה. וְכַמְּה אֲדְרִין סְתִימִין אַחְרָנִין וְהִיכְלִין אַחְרָנִין בְּכֹל גִּדְפָא וּגִדְפָא. וּמְנִייהוּ נֶפְקוּ רֹוחִין לְאַפְרָשָׁא (שלח לד קס"ח ע"א) לְכֹל אֲנוּן גִּיּוּרִין דְמַתְגַּיְרִין. וְאַקְרוּן נֶפֶשׁ חַיָּה, אֲבָל לְמִינָהּ. וְכִלְהוּ עֲאֲלִין תְּחֹות גִּדְפֵי דְשְׁכִינְתָא וְלֹא יִתִיר. אֲבָל נְשִׁמְתָא דְיִשְׂרָאֵל נֶפְקָא מִגּוּ גּוּפָא דְהֵהוּא אֵילָנָא, וּמַתְמָן פְּרַחִין נְשִׁמְתִין לְגוּ הַאי אֲרָץ גּוּ מְעַהָא לְגוּ לְגוּ. וְרִזָּא (מלאכי ג) כִּי תֵהִיוּ אֲתֶם אֲרָץ חֶפְץ. וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל בֶּן יִקְרִיר דְהֵמוּ מְעַהָא עֲלִיהּ וְאַקְרוּן (ישעיה מו) הָעֲמוּסִים מִנִּי בְטָן וְלֹא מְגִדְפִין לְבַר. וְתוּ (דף יג ע"ב) גִּיּוּרִין לִית לֹון חוּלְקָא בְּאֵילָנָא עֲלָאָה כֹּל שְׁכֹן בְּגוּפָא דִּילִיהּ. אֲבָל חוּלְקָא דְלֵהוּן בְּגִדְפִין אִיהוּ וְלֹא יִתִיר. וְגִיּוּרָא תְּחֹות גִּדְפֵי שְׁכִינְתָא וְלֹא יִתִיר (לד לד צ"ו ע"א) גִּירֵי הַצֶּדֶק אֲנוּן דְתַמָּן שְׂרָאן וְאַתְאַחְדוּן וְלֹא לְגוּ כְּמַה דְאַתְמַר. וּבְגִין כֶּד תּוּצָא הָאֲרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ. וּלְמָאן, בְּהֵמָה וְרִמָּשׁ וְחִיתוּ אֲרָץ לְמִינָהּ כִּלְהוּ שְׁאַבִּין נֶפֶשׁ מַהֲהִיא חַיָּה, אֲבָל כֹּל חַד לְמִינָהּ כְּדָקָא חֲזִי לֵה :

פְּקוּדָא תְּשִׁיעָאָה לְמִיחֹן לְמַסְכְּנֵי וּלְמִיחֵב לֹון טְרַפָּא. דְכְּתִיב נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ. נַעֲשֶׂה אָדָם, מְשׁוּתַפָּא כֹּל דְכֹר וְנוֹקְבָא. בְּצַלְמֵנוּ, עֲתִירִי. כְּדְמוּתֵנוּ, מַסְכְּנֵי. דְהֵא מַסְטְרָא דְדְכוּרָא עֲתִירִי, וּמַסְטְרָא דְנוֹקְבָא מַסְכְּנֵי. כְּמַה דְאֲנוּן בְּשׁוּתַפָּא חֲדָא. וְחַס דָּא עַל דָּא, וְיַחֲבִיב דָּא לְדָא וְגַמִּיל לִיהּ טִיבוּ, הַכִּי אַצְטְרִיד בֶּר נֶשׁ לְתַתָּא לְמַהוּי עֲתִירָא וּמַסְכְּנָא בְּחַבּוּרָא חֲדָא, וּלְמִיחֵב דָּא לְדָא וּלְגַמְלָאָה טוּבָא דָּא לְדָא.

וְיִרְדוּ בְדַגְת הַיָּם וְגו' רִזָּא דְנָן חֲמִינָן בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מְלָכָא, דְכֹל מָאן דְחַס עַל מַסְכְּנֵי בְרַעוּתָא דְלְבָא, לֹא מְשַׁתְּנִי דְיוֹקְנִיהּ לְעֵלְם מְדִיוֹקְנָא דְאָדָם הָרָאשׁוֹן. וְכִיּוֹן דְדִיוֹקְנָא דְאָדָם אֲתַרְשִׁים בֵּיהּ, שְׁלִיט עַל כֹּל בְּרִיין דְעֵלְמָא בְּהֵהוּא דְיוֹקְנָא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ט) וּמוֹרָאֲכֶם וְחַתְּכֶם יִהְיֶה עַל כֹּל חַיַּת הָאֲרָץ וְגו' כִּלְהוּ זְעִין וְדַחְלִין מַהֲהוּא דְיוֹקְנָא דְאֲתַרְשִׁים בֵּיהּ, בְּגִין דְדָא הוּא פְּקוּדָא מְעֵלְיָא לְאַסְתְּלַקָּא בֶּר נֶשׁ בְּדִיוֹקְנִיהּ דְאָדָם עַל כֹּל שְׂאָר פְּקוּדִין.

מָנָא לָן מְנַבּוּכְדֻנְצָר (חייבא). אָף עַל גַּב דְחַלְם הֵהוּא חֲלָמָא, כֹּל זְמַנָּא דְהוּחַ מִיחֹן לְמַסְכְּנֵי לֹא שְׂרָא עֲלִיהּ חֲלָמִיהּ. כִּיּוֹן דְאֲטִיל עֵינָא בִישָׂא דְלֹא לְמִיחֹן לְמַסְכְּנֵי, מַה כְּתִיב, (דניאל ד) עוֹד מְלַתָּא בְּפוּם מְלָכָא וְגו', מִיַּד אֲשַׁתְּנִי דְיוֹקְנִיהּ וְאַטְרִיד מִן בְּנֵי נֶשָׂא. וּבְגִין כֶּד נַעֲשֶׂה אָדָם. כְּתִיב הֲכָא עֲשִׂיהּ, וְכְתִיב הֲתֶם (רות ב) שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בּוֹעֵז.

פְּקוּדָא עֲשִׂירָאָה לְאַנְחָא תְּפִלִּין וְלֹא שְׁלֵמָא גְרַמִּיהּ בְּדִיוֹקְנָא עֲלָאָה. דְכְּתִיב, (בראשית א) וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. פֶּתַח וְאָמַר (שיר השירים ז) רֹאשֶׁךָ עֲלִיךָ כְּפֶרֶם הַאי קָרָא אוּקִימָנָא וְאַתְמַר. אֲבָל רֹאשֶׁךָ עֲלִיךָ כְּפֶרֶם, דָּא רִישָׂא עֲלָאָה תְּפִלִּין דְרִישָׂא, שְׁמָא דְמְלָכָא עֲלָאָה קְדִישָׂא יְדוּד בְּאַתְוּוֹן רְשִׁימִין, כֹּל אֶת וְאֶת פְּרִשְׁתָּא חֲדָא, שְׁמָא קְדִישָׂא גְלִיפָא בְּסְדוּרָא דְאַתְוּוֹן

כְּדָקָא יָאוּת. וַתִּנֵּן (דברים כח) כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֶיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ, אֵלֶיךָ תִּפְלִין דְּרִישָׁא, דְּאֲנוּן שְׁמָא קְדִישָׁא בְּסִדְוֹרָא דְּאֲתָוִי.

פְּרִשְׁתָּא קְדָמָא (שמות יג) קִדְשׁ לִי כָל בְּכֹר. דָּא י דְּאִיהִי קִדְשׁ. בּוּכְרָא דְּכָל קוּדְשֵׁינָא עֲלֵאִין. פֶּטֶר כָּל רַחֵם, בְּהֵוָה שְׁבִיל דְּקִיק דְּנַחַת מִן יוֹיֵד דְּאִיהִי אֲפִתַח רַחֲמָא (רחמה) לְמַעַבְד פִּירִין וְאַבִּין כְּדָקָא יָאוּת. וְאִיהִי קִדְשׁ עֲלֵאָה.

פְּרִשְׁתָּא תְּנִינָא (שמות יג) וְהָיָה כִּי יִבְיָאָךְ. דָּא הֵ הִיכְלָא. דְּאֲתַפְתַּח רַחֲמָא (רחמה) דִּילָהּ מְגוּ יוֹיֵד בְּחַמְשֵׁין פִּתְחִין אֲכַסְדְּרָאִין וְאַדְרִין סְתִימִין דְּבִיָּה. דְּהֵוָה פֶּטֶר דְּעֵבִיד יוֹיֵד בְּהֵאִי הִיכְלָא לְמַשְׁמַע בְּהָ קִלָּא דִּי נִפְקָא מְגוּ שׁוּפֵר דָּא. בְּגִין דְּשׁוּפֵר דָּא הוּא סְתִים בְּכָל סְטֵרִין, וְאַתָּא יוֹיֵד וּפְתַח לִיהָ לְאַפְקָא מִינֵיהָ קִלָּא. וְכִיּוֹן דְּאֲפִתַח לִיהָ תַקַּע לִיהָ וְאַפִּיק מִינֵיהָ קִלָּא לְאַפְקָא עֲבָדִין לְחִירוֹ. וּבִתְקִיעוֹ דְּשׁוּפֵרָא דָּא נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. וְכֵן זָמִין זִימְנָא אַחְרָא לְסוּף יוֹמֵינָא. וְכָל פּוֹרְקָנָא מְהֵאִי שׁוּפֵר אֲתֵינָא. וּבְגִין כֵּן אֵית בְּהָ יִצִּיאַת מִצְרַיִם בְּפִרְשָׁתָא דָּא. דְּהָא מְהֵאִי שׁוּפֵר אֲתֵי בְּחִילָא דִּיוֹיֵד דְּפִתַח רַחֲמָא דִּילָהּ וְאַפִּיק קִלָּהּ לְפּוֹרְקָנָא דְּעֵבָדִין. וְדָא הֵ אֵת תְּנִינָא דְּשְׁמָא קְדִישָׁא.

דף יד ע"א

פְּרִשְׁתָּא תְּלִיתָא רָזָא דִּיחֻדָּא (דברים ו) דְּשָׁמַע יִשְׂרָאֵל. דָּא וְאִיוּ דְּכָלִּיל כְּלָא, וּבִיָּה יחֻדָּא דְּכָלָא. וּבִיָּה אֲתִינְחֻדָּן וְהוּא נְטִיל כְּלָא. פְּרִשְׁתָּא רְבִיעָא (דברים ה) וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ, כְּלִילוֹ דְּתֵרִין סְטֵרִין (דף יד ע"א) דְּאֲתַאחַדַת בְּהוּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל גְּבוּרָה דְּלִתְתָּא. וְדָא הֵ בְּתֵרָאָה דְּנִטְלָא לֹון וְאַתְּכְלִילַת מְנַהוּן. וַתִּפְלִין אֲתָנוּן דְּשְׁמָא קְדִישָׁא אֲנוּן מִמֶּשׁ. וְעַל דָּא רֵאשֵׁי עֲלִיךָ כְּכַרְמֵל אֵלֶיךָ תִּפְלִין (בא מ"ג א', ואתחנן רס"ד א) דְּרִישָׁא). (שיר השירים ז) וְדַלַת רֵאשֵׁי הָיָה אֵת תְּפִלָּה שֶׁל יָד דְּאִיהִי מְסַפְּנָא לְגַבֵּי עֵילָא אוֹף הִכֵּי שְׁלִימוֹ אֵית לָהּ כְּגוּוֹנָא דְּלַעֲלֵלָא. (שיר השירים ז) מְלֻדָּ אָסוּר בְּרַהֲטִים קִשִּׁיר אִיהוּ וְאַחִיד בְּאֲנוּן בְּתֵי לְאַתְּאחַדָּא בְּהֵוָה שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יָאוּת. וְעַל דָּא מָאן דְּאֲתַתְּקוֹן בְּהוּ אִיהוּ הוּי בְּצִלְם אֱלֹהִים. מָה אֱלֹהִים אֲתִינְחֻדָּא בִּיָּה שְׁמָא קְדִישָׁא, אָף הוּא אֲתִינְחֻד בִּיָּה שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יָאוּת. זְכָר וּנְקֵבָה בְּרָא אוֹתָם. תִּפְלִין דְּרִישָׁא וַתִּפְלָה שֶׁל יָד וְכָלָא חָד.

פְּקוּדָא חֲדָסֵר לְעֵשְׂרָא מְעֵשְׂרָא דְּאַרְעָא. הִכָּא אֵית תְּרִין פְּקוּדִין. חָד לְעֵשְׂרָא מְעֵשְׂרָא דְּאַרְעָא. וְחָד בְּכּוּרֵי דְּפִירֵי אֵילָנָא. דְּכְתִיב (בראשית א) הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֵת כָּל עֵשֶׂב זֹרַע זֹרַע אֲשֶׁר עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ. כְּתִיב הִנֵּה נָתַתִּי. וְכְתִיב הָתָם (במדבר יח) וְלִבְנֵי לֹוי הִנֵּה נָתַתִּי אֵת כָּל מְעֵשֶׂר בְּיִשְׂרָאֵל. וְכְתִיב, (ויקרא כז) וְכָל מְעֵשֶׂר הָאָרֶץ מְזֵרַע הָאָרֶץ מִפְּרִי הָעֵץ לֵהִי הוּא.

פְּקוּדָא תְּרִיסֵר לְאַיִתָּאָה בְּכּוּרֵי דְּאֵילָנָא דְּכְתִיב, (בראשית א) וְאֵת כָּל הָעֵץ אֲשֶׁר בּוֹ פְּרִי עֵץ זֹרַע זֹרַע. כָּל מָאן דְּאֲתַחֲזִי לִי, לְכוּן אֲסִירָא לְמִיכָל. אֲתִיר

לון ויהב לון כל מעשרא דיליה ובכורין דאילנין. נתתי לכם, לכם ולא לדרין דבתריכון.

פקודא תליסר. למעבד פורקנא לבריה לקשרא ליה בחיין. דתריין ממנו נינהו חד דחיין וחד דמותא וקיימין עליה דבר נש, וכד יפרוק בר נש לבריה, מידא דההוא מותא פריק ליה, ולא זכיל לשלטאה עליה. ורזא דא וירא אלהים את כל אשר עשה בכלל. והנה טוב דא מלאך חיים. מאד דא מלאך המות. ועל דא בההוא פורקנא אתקיים דא דחיים ואתחלש ההוא דמות. בפורקנא דא קני ליה חיים כמה דאתמר. וההוא סטרא בישא שבק ליה ולא אחיד ביה:

פקודא ארביסר לנטרא יומא דשבתא, דאיהו יומא דנניחא מפל עובדי בראשית. הכא כלילן תריין פקודין. חד נטירא דיום השבת. וחד לקדשא ההוא יומא בקדושיה. לנטרא יומא דשבתא כמה דאדפרנא ואתערנא עליהו דאיהו יומא דנניחא לעלמין. וכל עבידן ביה אשתכללו ואתעבידו עד דאתקדש יומא. פיון דאתקדש יומא אשתאר בריאה דרוחין דלא אתברי לון גופא. וכי לא הוה ידע קודשא בריך הוא לאעכבא לקדשא יומא עד דיתברון גופין להני רוחין. אלא אילנא דדעת טוב ורע אתער ההוא סטרא אחרא דרע ובעא לאתתקפא בעלמא ואתפרשו כמה רוחין בכמה זיינין לאתתקפא בעלמא בגופין.

דף יד ע"ב

פיון דחמא קודשא בריך הוא כן, אתער מגו אילנא דחיי נשיבא דרוחא ובטש באילנא אחרא ואתער סטרא אחרא דטוב ואתקדש יומא. דהא בריאו דגופין ואתערו דרוחין בסטרא דטוב איהו בהאי ליליא, ולא בסטרא אחרא. ואלמלא אקדים סטרא אחרא בהאי ליליא עד דלא יקדים סטרא דטוב, לא זכיל עלמא למיקם קמיהו אפילו רגעא חדא. אבל אסוותא אקדים קודשא בריך הוא דדליג קמיה קדושא דיומא ואקדים קמי סטרא אחרא ואתקיים עלמא. ומה דחשיב סטרא אחרא לאתבני בעלמא לאתתקפא, אתבני בהאי ליליא סטרא דטוב ואתתקף ואתבנון גופין ורוחין קדישין בהאי ליליא מסטרא דטוב. ובגין כן עונתו דחכימין דידעי דא משבת (דף יד ע"ב) לשבת.

דהא כדן חמאת דא סטרא אחרא דכמה דאיהי חשיבת למעבד, עבידי (עבדי) סטרא דקדושה. אזלא ומשטטא בכמה חיילין וסטרין דילה וחמאת כל אנון דקא משמשי ערסייהו בגלויא דגופיהון לנהורא דבוצינא, וכל אנון בנין דנפקין מתמן הוו נכפין דשרו עליהו רוחין מההוא סטרא אחרא. ואנון רוחין ערטילאין דחייבנא דאקרון מזיקין ושריאת בהו ליליית וקטילת לון.

כִּיּוֹן דְאִתְקַדְשׁ יוֹמָא וְשִׁלְטָא קְדוּשָׁה עַל עֲלָמָא, הֵהוּא סִטְרָא אַחְרָא אֲזַעִירַת גְּרָמָה וְאִטְמַרְת כֹּל לִילִיא דְשַׁבְּתָא וְיוֹמָא דְשַׁבְּתָא, בְּר מִן אֲסִימוּיִן וְכֹל כַּת דִּילִיה דְאֲזִלִי עַל שְׂרָגִי בְּטַמְרוּ לְמַחְמִי עַל גְּלוּיִי דְשִׁמּוּשָׁא, וְלִבְתַּר אִטְמַרוּן גּוּ נּוֹקְבָא דִתְהוּמָא רַבָּא. כִּיּוֹן דְנִפְק שַׁבְּתָא, כַּמָּה חֲיִילִין וּמְשָׂרְיִין פְּרַחִין וּמְשַׁטְטִין בְּעֲלָמָא, וְעַל דָּא אִתְקוּן שִׁיר שֶׁל פְּגָעִים דְלָא יִשְׁלֹטוּן עַל עֲמָא קְדִישָׁא. לְאֵן אֲתַר מְשַׁטְטִי בְּהֵהוּא לִילִיא. כַּד נִפְקִי בְּבֵהִילוֹ וְחֲשָׁבִין לְשִׁלְטָאָה בְּעֲלָמָא עַל עֲמָא קְדִישָׁא וְחֲמָאן לֹון בְּצִלוֹתָא וְאַמְרִין שִׁירְתָּא דָּא, וּבְשִׁירוֹתָא מְבַדְּלִי בְּצִלוֹתָא וּמְבַדְּלִי עַל הַפּוֹס, פְּרַחִי מִתַּמְּן וְאַזְלִי וּמְשַׁטְטִי וּמְטָאן לְגוּ מְדַבְּרָא. רַחֲמֵנָא לְשִׁיזְבוּן מְנַיְהוּ וּמְסַטְרָן (וּמְסַטְרָא) בִּישָׁא.

אַמְרוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל תִּלְתָּא אֲנוּן גְּרַמִּין בִּישָׁא לְגְרַמִּיָּהוּ. חַד מָאן דְלִיִּט גְּרַמִּיָּה. תַּנְיִנָא מָאן דְזָרַק נְהֵמָא אוּ פְרוּרִין דְאִית בְּהוּ כְּזִית. תִּלְתָּאָה מָאן דְאֹקִיד שְׂרָגָא בְּמַפְקָא דְשַׁבְּתָא עַד לָא מָטוּ יִשְׂרָאֵל לְקְדוּשָׁא דְסַדְרָא דְגְרִים לְנוּרָא דְגִיְהֵנִם לְאֲדַלְקָא בְּהֵאִי נוּרָא עַד לָא מָטָא זְמַנִּיָּהוּ. דְחַד דּוֹכְתָא אִית בְּגִיְהֵנִם לְאֲנוּן דְקָא מַחְלִילִי שַׁבְּתוֹת, וְאַנוּן דְעֲנוּשִׁין בְּגִיְהֵנִם לִיִּטִּין לִיה לְהֵהוּא דְאֹקִיד שְׂרָגָא עַד לָא מָטָא זְמַנִּיָּה, וְאַמְרִי לִיה (ישעיה כב) הִנֵּה יֵי מְטַלְטְלָךְ טַלְטְלָה גְבַר וְגו' (ישעיה כב) צְנוּף יִצְנַפְדָּ צְנַפְהָ כַּדּוּר אֵל אֲרָץ רַחֲבַת יַדִּים.

בְּגִין דְלָאוּ יָאוּת הוּא לְאֲדַלְקָא נוּרָא כַּד נִפְיק שַׁבְּתָא עַד דְמְבַדְּלִי יִשְׂרָאֵל בְּצִלוֹתָא וּמְבַדְּלִי עַל כְּפָא. בְּגִין דְעַד הֵהוּא זְמַנָּא שַׁבְּתָא הוּא, וּקְדוּשָׁה דְשַׁבְּתָא שְׁלִיט עֲלָנָא. וּבְשַׁעְתָּא דְמְבַדְּלִין עַל כְּפָא כֹּל אֲנוּן חֲיִילִין וְכֹל אֲנוּן מְשָׂרְיִין דְאִתְמַנְן עַל יוֹמֵי דְחוּל, כֹּל חַד וְחַד יִתִּיב לְאַתְרִיהּ וּפּוֹלְחִיָּה דְאִתְמַנְי עֲלִיהּ.

בְּגִין דְכַד עָאל שַׁבְּתָא וְאִתְקַדְשׁ יוֹמָא, קְדָשׁ אֲתַעַר וְשִׁלִּיט בְּעֲלָמָא, וְחוּל אֲתַעֲדִי מְשׁוּלְטָנוּתָא דִּילִיה, עַד שַׁעְתָּא דְנִפְיק שַׁבְּתָא לָא תִיִּיבִין לְאַתְרִיָּהוּ. וְאַף עַל גַּב דְנִפְיק שַׁבְּתָא לָא תִיִּיבִין לְאַתְרִיָּהוּ עַד זְמַנָּא דְאַמְרִי יִשְׂרָאֵל בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבַדֵּיל בֵּין קְדָשׁ לְחוּל. כַּדִּין קְדָשׁ אֲסַתְלַק, וּמְשָׂרְיִין דְאִתְמַנְיָאוּ עַל יוֹמֵי דְחוּל מִתְעַרְוּ וְתִיִּיבִין לְאַתְרִיָּהוּ כֹּל חַד וְחַד עַל מְטְרִיהּ דְאִתְפַּקַּד עֲלִיהּ. וְעַם כֹּל דָּא לָא שְׁלֹטִין עַד דִּיהוּן נְהוּרִין מְרָזָא דְשְׂרָגָא. וְכִלְהוּן אֲקָרוּן מְאוּרֵי הָאֵשׁ בְּגִין (דְמַנְהוּרָא דְנוּרָא דְנַגְדָא) (נִיָּא דְמְרָזָא דְעַמּוּדָא דְנוּרָא) וּמִיִּסוּדָא דְנוּרָא אֲתִיָּאן כְּלָהוּ וְשְׁלֹטִין עַל עֲלָמָא תַתְּאָה. וְכֹל דָּא כַּד בְּר נֵשׁ אֲדַלִּיק שְׂרָגָא עַד לָא שְׁלִימוּ יִשְׂרָאֵל קְדוּשָׁא דְסַדְרָא.

אַבְל אִי אִיהוּ מְמַתִּין עַד דִּישְׁלִימוּ קְדוּשָׁא דְסַדְרָא, אֲנוּן חֲיִיבִין דְגִיְהֵנִם מְצַדִּיקִין עֲלֵיהוּ דִינָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַנוּן מְקִיִּימִי עַל הֵהוּא בְּר נֵשׁ כֹּל בְּרַכָּאן דְקָא אֲמַרִי צְבוּרָא (בְּרַאשִׁית כז) וְיִתְּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם (דְבָרִים כח) בְּרוּךְ אַתָּה בְּעִיר וּבְרוּךְ אַתָּה בְּשָׂדֵה וְגו'. (תְּהִלִּים מא) אֲשֶׁרִי מְשַׁכִּיל אֵל דָּל בְּיוֹם רָעָה יְמַלְטָהוּ יְיָ. בְּיוֹם רָע מְבַעֵי לִיה, מְאִי בְּיוֹם רָעָה. יוֹמָא דְשִׁלְטָא הֵהוּא רָעָה לְמִיסַב נִשְׁמַתִּיהּ. אֲשֶׁרִי מְשַׁכִּיל אֵל דָּל דָּא הוּא שְׁכִיב מְרַע לְאַסָּאָה לִיה מְחוּבּוּי גְבִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְבַר אַחַר דָּא יוֹמָא דְדִינָא שְׂרָיָא עַל עֲלָמָא אֲשַׁתְּזִיב מְנִיָּה כַּמָּה דְאַתְמַר בְּיוֹם רָעָה יְמַלְטָהוּ יְיָ. יוֹמָא

דַּאֲתַמְסֵר דִּינָא לְהֵהוּא רְעָה לְשִׁלְטָאָה עַל עֲלָמָא (חסר):